1941 december 28 vasárnap

DEBRECZEN

XVIII. évf. 294 sz. Keletmagyarországi Napló Ára: 24 fillér

Népesedési politika

Több magyar gyermeket! A »Debreczen« karácsonyi számában ez alatt a cím alatt megjelent cikk élénk visszhangot keltett. Ezt látjuk abból a körülményből, hogy az ünnepnapok ellenére máris több hozzászólás érkezett ehhez a rendkívül fontos problémához különböző ötletekkel és megállapításokkal. Egyik kedves olvasónk pedig bekükölte hozzánk Korponay András Budapesten most megjelent »Húsz millió magyart« című művét azzal, hogy abban további és részletes adatokat találunk cikkünk okfejtésének igazolására.

Hát bizony találunk is. Igazolva látjuk benne azt a szomorú tényt, hogy a magyar népesedéspolitika válságospontra jutott. Ebben pedig nagy veszély rejlik a magyar nemzet jövője szempontjából. — **Az 1880-as évek óta nálunk a valóságos szaporodás 11.9 ezrelékről 5.7 ezrelékre esett, ugyanakkor keleti szomszédaink valóságos szaporodása 12 ezrelék körül mozog, tehát több mint kétszerese a magyar szaporodásnak.**

Íme állításunkat igazolja a tudós statisztikája. Nem kell különösképpen bizonygatni, hogy mi ebben a tényben a veszedelem. **Szomszédaink 50—60 év alatt háromszor annyira szaporodnának, mint a magyarság,** ha nálunk nem történik elhatározó és gyökeres változást hozó fordulat. A szaporodó népek az élettér elméletnél fogva egyre kisebbre szűkítenék a magyarság »életterét« és helyzeti energiájuknál fogva állandó nyomást gyakorolnának reánk.

Korponay András szerint a fenyegető veszedelem elhárítására minden eszközzel oda kell hatni, hogy a magyarság születési aránya **számra a mai évenkénti 20 ezrelék helyett legalább 38 ezrelékre emelkedjék, a magyar társadalomban újra az ezelőtt százesztendővel uralkodó felfogást kell érvényre juttatni, amikor ugyanis egy-egy családban átlag 5—6 gyermek volt.**

Úgy is van. Nézzünk csak szét jel az egyes portákon. Hány és hány családot találunk, hol az előző generáció még hat, nyolc, sőt tíz gyermeket képviselt, most az életben levő utódoknak együttvéve nincs annyi gyermekük, mint volt egyedül a nagyapának, nagyanyának. Mi ez más, mint a nemzet lassú sorvadása, vagy legalább is stagnáció a népesedés terén.

Korponay mélyenszántó tanulmányában a segítés módozatait népesedéspolitikai szempontokra felépített földreformban és hasonló módon felépített adórendszerben, a népegészségügy továbbfejlesztésében, valamint a közfelfogás, az életszemlélet megfelelő áthangolásában látja. Karácsonyi szerény kis cikkünk hasonló elgondolásokat tartalmaz, így felfogásunk helyességét látjuk igazolva a tudós meglátásaival.

Részletekbe menően azonban sok probléma merül még fel, ha a helyes és célravezető népesedési politikáról beszélünk. Nagyon helyén való az a megállapítás, amit egyik olvasónk tesz, hogy a lakáskérdés is erősen belejátszik a népesedési statisztikába. Hány családalapítási szándék szenved hajótörést azon, hogy **a házasulandók nem tudnak megfelelő egészséges lakáshoz jutni**, hány gyermekélet marad el amiatt, hogy a szűk lakásban nem lehet elhelyezni több gyermeket, tehát a szülők irtóznak a további gyermekáldástól. Mikor egészséges kislakások építését sürgetjük, népesedési szempontokra is hivatkozhatunk. Az Országos Nép- és Családvédelmi Alap ezirányú munkáját fokozottabban **terjesszék ki a színmagyar vidékekre, különösen a Tiszántúlra, Debrecenre és a Hajdúságra, mert itt van a legnagyobb szükség kislakásépítő tevékenységre** és az itteni színmagyar lakosság népesedésének elősegítése kívánatos nemzeti érdek.

Lapunk hasábjain évekkel ezelőtt szorgalmaztuk már a háztelek akciót. Kimutattuk, hogy **hatszáz négyszögöl terület egy népes család háziszükségletét nagyjában fedezi veteményes kert és baromfitenyésztés segítésével.** Ezt az elgondolást gyakorlatba kezdi átvinni az ONCSA, de városunkban még nem látunk semmi intézkedést ebben az irányban.

Egyik olvasónk felveti azt a gondolatot, hogy **közületek házaiban a lakásokat csak sokgyermekes családoknak adják ki.** Annál inkább szükség volna ilyen intézkedésre — írja az illető, mert sokgyermekes család ma alig kap lakást. Igen helyén való gondolat. Persze a kivitelt a későbbi békeévekre kell halasztani a mai lakásmegkötöttség miatt, de lakásüresedés esetén máris végrehajtható ez az elv.

A hozzászólásokból láthatjuk, hogy a probléma érdekli és megmozgatja a magyarság széles rétegeit. Nem is lehet és nem is szabad a súlyos probléma mellett egyszerűen elhaladni. Ma olyan népesedési verseny van Európában, amilyen még nem volt. Állandóan verni kell a riadót, több magyar gyermeket. Ennek elérésére pedig megfelelő és folyton emelkedő energiájú szociálpolitikát kell folytatni. Nem képezhet akadályt a világháború merthisz hála Istennek messze vagyunk a harcok színterétől.

A most folyó nagy mérkőzés annál inkább kell, hogy figyelmeztessen a népesedési kötelezettségekre, mert valóban igaz az a tétel: »minden nép annyi földet, akkora területet mondhat biztosan magáénak, amennyit saját fiaival benépesíteni képes«. **Nekünk magyaroknak a Kárpátmedencét, ezeréves hazánk területét saját fiainkkal kell benépesíteni a következő évtizedekben, mert csak így állhatjuk meg helyünket.**

TŐKÉS FOTO
• PÜSPÖKI PALOTA •

A nagy ázsiai csata most kezdődött, — mondotta Tozso

Hongkong helyőrsége megadta magát — Japán előnyomulás a Fülöp szigeteken — Heves harcok Manilláért

Eszakafrikában Bengázitól délre folynak a harcok

Keleten 30 fokos hidegben a németek visszaverték a szovjet támadásokat

Jelentések Törökországból

A karácsonyi ünnepek alatt egyik világfronton sem pihentek a fegyverek, sőt nagyfontosságú hadiesemények történtek.

Távolkeleten a japánok újabb sikereket értek el. **Hongkong** még ellenálló angol támaszpontját a japánok tizenhétnapi küzdelem után elfoglalták. A szárazföld felől indított tehermentesítő kínai támadások nem váltak be és miután a brit védőrség vízellátása az állandó bombázás következtében lehetetlenné vált, a főkormányzó katonai tanácsadói javaslatot tettek az ellenállás megszüntetésére.

Másik fontos esemény a csendesóceáni háborúban Manilának nyílt várossá való deklarálása. A Fülöp szigetcsoport legészakibb szigetének fővárosa ellen több irányból nyomulnak előre a partraszállt japán csapatok. Tegnap óta csupán kikötőberendezések és hajók ellen intéztek támadást a japán repülők. Az intézkedés természetesen előreveti **Manila** elestének árnyékát. Az ellenállás igen elkeseredett, de amerikai és angol hírmagyarázók rámutatnak arra, hogy a partraszállt japán csapatok túlsúlyban vannak és így a védősereg esélyei nem kedvezőek.

Északafrikából Bengházi tervszerű kiürítését jelenti a német hivatalos közlés. Az olasz hivatalos jelentés megállapítja, hogy Bengházit indiai csapatok harc nélkül elfoglalták. — A tengelycsapatok tervszerűen folytatták előre megállapított hadmozdulataikat és azokat az ellenséges erők ismételt erőfeszítései sem tudták megakadályozni.

A keleti arcvonalról jelenti a német véderő főparancsnoksága, hogy a donyeci kanyarban a szovjet több erős támadását verték vissza. Az arcvonal középső szakaszán még tartanak a kemény elhárító harcok. Leningrád előtt meghiusult a szovjetnek harminc páncélkocsi támogatásával megkísérelt kitörése.

Berlini jelentés szerint a keleti fronton 35 fokos hidegben is változatlanul tartanak a harcok. A bolsevisták minden rendelkezésre álló ember- és anyagtartalékukat harcbavetik, mert tudják, hogy a tél a legutolsó esélyüket jelenti, mert a tavasz kezdetével ismét megindulnak a német offenzív hadműveletek.

TOZSO TÁBORNOK,

mint japán hadügyminiszter, a parlament mai ülésén kijelentette még, hogy a hadihelyzet Japánra nézve továbbra is kedvezően alakult. A Maláji félszigeten és Thaiföldön a japánok mindenütt megtörték az ellenség ellenállását, noha a terep és a rendkívüli időjárás megnehezítette a támadást. Penang bevételénél gépkocsikat, üzemanyagokat, rizst, ónt és más anyagokat zsákmányoltak. Különös fontossággal bírt Penangtól délre fekvő Taiping bevétele, mivel itt gazdag ónbánya van. A japán csapatok most délfelé nyomulnak előre. Szombaton a Thaiföldre betört ellenséges erők ellen harcban **a japán csapatok Viktóriánál elérték az Indiai óceánt Ezzel Penanggal együtt japán kézre kerültek az India és Singapore között fekvő legfontosabb támaszpontok.** Mandzsukuo helyzetével foglalkozva Tozso tábornok hangsúlyozta, hogy a határok közös védelme külső **Mongóliával és a Szovjetunióval szemben mindenütt biztosítva van** és hogy ott teljes nyugalom és rend uralkodik. Az összes hadműveleti övezetekben a haderők összesen 427 repülőgépet

FONTOS TUDNIVALÓK

A népruházati akcióban való részesítés igénylése Debrecenben.

Levágott sertések utáni zsírbeszolgáltatási kötelezettség újabb szabályozása.

Hangulatos **SZILVESZTER**
a Hullaházban
Olcsó napi árak. Kütön termek.
Csiki Géza és Elemér muzsikál
Asztalfoglalás II-93. telefonon is.

romboltak szét és légi támadásokkal elsüllyesztettek 60 ellenséges ágyunaszádot és gőzöst.

Tozso tábornok a következő szavakkal fejezte be beszámolóját. **A nagy ázsiai csata most kezdődött és a legfontosabb hadműveletek még előttünk állanak.** Biztosíthatok mindenkit, hogy tisztek és közlegények szoros közösségben és szilárd meggyőződéssel a végső győzelemről, elérik a szent háború nagy célját.

A TÖRÖK HELYZET

Istanbuli jelentés szerint két nap óta az isztanbuli lapok még óvatosabbak lettek s tartózkodnak minden véleménynyilvánítástól és ítélettől, ha hadviselőről van szó. Nem mutatnak sem rokonszenvet, sem ellenszenvet egyik irányban sem. Az egész sajtó formában és hangban egyaránt teljesen semlegessé vált. Néhány lap odáig ment, hogy már vezércikket sem közöl.

Bizonyos külföldi megfigyelők úgy vélik, hogy a sajtónak ez az újabb fegyelme nyilván nem lehet véletlen műve s úgy hiszik, hogy a török kormány a rendkívül kényes nemzetközi helyzetre való tekintettel és a közvetlen döntés meghozatala előtt még nagyobb óvatosságra intette a sajtót. Bár nem lehet ok és okozati összefüggést találni a két tény között, isztanbuli külföldi körökben megjegyezték, hogy a török sajtónak ez az újabban tanusított magatartása 24 órával azután kezdett jelentkezni, hogy von Papen német nagykövet látogatást tett a köztársasági elnöknél.

MEGCÁFOLTÁK A TÖRÖKORSZÁGBAN TERJESZTETT ÁLHIREKET

A bázeli Nationalzeitung ankarai értesülése szerint Ankarában az utóbbi időben különböző híresztelések terjedtek el. Ezzel kapcsolatban Papen német nagykövet Izmet Inonü köztársasági elnöknél tett látogatása során szembefordult a híresztelésekkel és biztosította a török kormányt, hogy a Bulgáriába érkező német katonák csupán a keleti arcvonalról érkező sebesültek. Kijelentette továbbá, hogy valótlanok mindazok a hírek, amelyek bulgáriai német katonai előkészületekről szólnak. Németország barátsága Törökországgal szemben változatlan.

ROOSEVELT HADÁSZATI ÉRTEKEZLETEI

Washingtoni jelentés szerint Roosevelt elnök szombaton nyolc »hadászati értekezletet« szervezett és meghívta Churchillt, hogy vegyen részt hat ilyen értekezleten. Az összehívott értekezleten, amelyen valamennyi amerikai köztársaság, és a Németországgal, Japánnal, valamint az Olaszországgal hadban álló nemzetek képviselői megjelentek. Ezeknek az értekezleteknek az a céljuk, hogy a nemzetek képviselőit tájékoztassák a szövetségesek által elhatározott közös háborús intézkedések kidolgozásáról és a megvalósított lépésekről.

A Nisi Nisi Shinbum a háborús helyzettel kapcsolatban azt írja, hogy Japán stratégiai szempontból rendkívül nagy fontosságú újabb támaszpontokkal rendelkezik. Wake, Penang, Davao és Hongkong elfoglalása a háború további menetére elkerülhetetlenül döntő hatást fog gyakorolni. A washingtoni konferenciának tehát elenyészően csekély hatása lehet, mert az Egyesült Államok máris súlyos helyzetben vannak — állapítja meg a japán lap.

PÁRTÜTŐ FRANCIÁK HADICSINYJE

Degaullista francia tengeri erők négy hajója elfoglalta Saint Pierre és Miquelin szigeteket. **Franciaország washingtoni nagykövete mihelyt az eseményről tudomást szerzett, azonnal erélyes tiltakozást jelentett be a washingtoni kormánynál.** Vichyben pénteken hivatalos nyilatkozatot adtak ki, amely rámutat arra, hogy az Egyesült Államok kormánya elítélte a szigetek megszállását.

A vichyi kormány félhivatalos kőnyomatosának tudósítása szerint **a hadműveletet az Egyesült Államok tudtán kívül és beleegyezése nélkül hajtottak végre.** A kanadai kormányt sem értesítették előre a tervezett hadműveletről.

Washingtoni jelentés szerint Hull amerikai külügyminiszter kijelentette, hogy az Egyesült Államok, Anglia és a kanadai kormány azon lesznek, hogy De Gaullt a Muselier tengernagy csapatai által megszállt két francia sziget visszaadására bírják.

A »BENNO« NÉMET HAJÓ ELSÜLLYESZTÉSÉNEK KÖVETKEZMÉNYEI

Spanyol kikötőben **angol** bombavetők megtámadták a **»Benno«** német kereskedelmi gőzöst és elsüllyesztették. A német sajtó és rádió rendkívül éles hangon foglalkozik az esettel, mint amely **beláthatatlan következményekkel járhat.** Összehasonlítják a támadást az Altmark-esettel, amikor — mint ismeretes — egy angol cirkáló behatolt norvég felségvizekre és ott fogta el a hadifogoly brit tengerészeket szállító Altmarkot. Az összehasonlítás azért kelt mindenütt rendkívüli feltűnést, mert az Altmark-eset után nem egészen két hónappal német csapatok partraszálltak Norvégiában.

Berlinben hangsúlyozzák, hogy **a Benno elsüllyesztése nemcsak egy német hajó ellen intézett támadás, hanem erőszakos megsértése angol részről Spanyolország nemhadviselő jellegének és a spanyol felségjogoknak.**

A világháború eseményei

A csendesóceáni háború

Hongkong megadta magát

Tokio, december 27. Honkong csütörtökön délután megadta magát. A kora délutáni órákban az angolok ellenállása alábbhagyott, majd bambuszbotra erősített fehér zászlóval az egyik erőddombon négy angol tiszt jelent meg. A japán parancsnokságra vezették őket. A honkongi kormányzó megbizottaiként mutatkoztak be. A japánok azonban csak Sir Young kormányzóval és az angol honkongi csapatok parancsnokával, Maltby tábornokkal voltak hajlandók tárgyalni. Erre hamarosan megjelent négy törzstiszt kíséretében a kormányzó és Maltby is.

Öt órakor angol részről már egyetlen puska sem dörrent és mindenütt fehér zászlók lengtek. A hivatalos tárgyalások a kauluni Peninsular-szállodában kezdődtek a koronagyarmat átadásáról..

A japánok három feltétele a következő volt

1. A rend és nyugalom fenntartása céljából japán csapatok fognak állomásozni Honkongban.

2. Az angolok teljes felelősséget vállalnak az ellenségeskedések megszüneséért.

3. A többi kérdés fölött később döntenek.

Az angolok feltétel nélkül elfogadták a javaslatokat, ezzel Honkong kapitulált

A helyőrséget lefegyverezték, az utolsó angol katona pénteken déli 12 órakor tette le a fegyvert. A helyőrség 22 ezer fő volt, ebből 13 ezer sorkatona, főleg indus, ezenkivül 5 ezer önkéntes és 4 ezer rendőr.

Különleges japán úszó csapatok

Maga Honkong erődítménye nyolc kilométer mélységben tagozott védelmi berendezésekből áll, önálló erőd volt körülötte minden egyes sziget. A sziget körüli vizek aknáinak kihasználására a japánok különlegesen és roppant fáradtságosan kiképzett úszócsapatokat vetettek küzdelembe, amelyek életük kockáztatásával robbantották fel puskalövésekkel a szigetpart előtt lerakott aknákat. Ezeket az úszókatonákat Japán legkiválóbb úszóbajnokai tették be.

A honkongi japán partraszállás páratlanul áll a hadtörténelemben.

A honkongi kikötőben három szovjet teherhajó horgonyozott, most japán védelem alá helyezték magukat.

A harcok során a japánok összesen 9 angol hadihajót süllyesztettek el: egy tengeralattjárót, egy ágyúnaszádot, hat torpedónaszádot és egy rombolóhajót.

Honkong végleges birtokbavétele után a japánok megszállták Stonecutter szigetét is, ahol nagymennyiségű lőszert és ötven kisebb, nagyobb hajót zsákmányoltak.

Honkongról az angolok azt állították, hogy legalább három hónapig minden körülmények között védekezni tud.. 18 nap alatt esett el.

Oriási lelkesedés Tokióban

A kerek száz esztendővel ezelőtt angol kézbe jutott Honkong elestének híre óriási lelkesedést keltett Tokióban, kis zászlókat lengetve és hangos Banzáj kiáltással tódult a nép a császári palota elé, a hagyományos esti lámpionos felvonulást azonban a hatóságok még nem engedélyezték. A sajtó Hongkong elestét halálos csapásnak tekinti az angolszász imperializmusra. A városnak több mint százötven erődje volt. A honkongi szakaszon Takasi Szakai tábornok irányította a japán csapatokat, a tengeri erőket pedig Maszicsi Niimi altengernagy vezette.

Ujabb japán partraszállás

Amszterdam, dec. 28. (NTI) Az angol hírszolgálat beismeri, hogy japán csapatok szálltak partra Gilbert és Ellice szigeteken. (MTI)

Ha lakását nem tudja kifüteni és huzatos
szigeteltesse
Szab. aba-léccel
Forduljon azonnal
Mayer Norbert
tiszántúli képviselőhöz.
Debrecen, Bercsényi u. 109.
Telefon: 16-72.
Hívásra Önhöz megy és vételkötelezettség nélkül árajánlatot ad.

JÁVOR PÁL, TURAY IDA, HIDVÉGHY VALÉRIA.
Jávor Pál az Emma néni szerepében.
Lelki klinika
című magyar film főszerepeiben. Vidám bonyodalmak, ötletes finom humor.
Ufa és Magyar világhíradók.
Az Apollóban

Az amerikai főbiztos elmenekült Manilából

Tokió, december 27. (Stefáni): A japán lapok kiemelik a japán csapatok gyorsütemű előnyomulását Luzon szigetén és megerősítik, hogy a Filipinoi kormány és az amerikai főbiztos elmenekült Manilából. A Luzon szigeti csata a tetőpontjára érkezett annak következtében, hogy a december 10-én megkezdődött japán partraszállások szünet nélkül tovább folytak a sziget északi és déli partvidékén. A japános december 8-a óta folytatott heves légitámadásai nemcsak az északamerikai haderőket pusztították el, hanem a Luzon szigeti közlekedő csomópontokat is. — Mack Arthur tábornok csapatai egyáltalán nem tudják fenntartani a japán csapatok előnyomulását. (MTI)

Tokió, december 27. (Stefáni): Mint a Domei iroda jelenti, azok a japán csapatok, amelyek a Sieusi folyó parján heves támadást kezdtek erős csungkingi kötelékek ellen, elfoglalták Guningnat, a suangszi tartomány északi részén fekvő fontos helységnek fellegvárát. A csapatok tovább folytatják a harcot és a hóvihar ellenére is erős ellenséges alakulatokat semmisítenek meg. (MTI)

Heves harcok a Fülöp szigeteken

Sanghai, dec. 27. (Német TI) Manilától északnyugatra és délkeletre súlyos harcok folynak, közli a **Fülöp szigetek fővárosának rádiója. Az amerikai csapatok, amelyek Manilától délnyugatra nehéz tankokat vetettek harcba, nagy veszteségeket szenvedtek. A japánok állandóan újabb megerősítéseket vetnek harcba és fokozzák a harc hevességét úgy, hogy a küzdelem erősen közeledik a döntéshez.** A **japán légihaderő szombaton is erős légitevékenységet fejtett ki a Fülöp szigetek felett és sok katonai célpontot bombázott. (MTI)**

Manila, dec. 27. (Ofi) Szombaton a japán csapatok hét hullámban intéztek légitámadást Manila ellen és többször telibe találták a kormány épületét, amely a Kasig folyó mentén áll, valamint felgyujtottak egy helyi járatú hajót. A jelentések szerint a kormányépületben tiz ember életét vesztette s

Tokió, december 27. (Mémet TI): Megkezdődött a Fülöp-szigetek elleni főtámadás, állapította meg szombati számában a tokiói Asahi Simbun egy katonai helyzetjelentés keretében. Manila összpontosított tűzérségi tűz alatt áll. Különböző pontokon indult a japán csapatok utolsó támadása. (MTI.)

METEOR MOZGÓ műsora:
Ma 3, 5, 7, 9 órakor UTOLJÁRA!
S. O. S. Szahara
Kalandos francia történet.
Kedtől: **Csákó és kalap**

Vígszinház mozgó
Ma 3, 5, 7, 9 órakor, hétfőn 5, 7, 9 órakor
az óriási sikert aratott **magyar film:**
Szüts Mara házassága
Fősz.: Simor Erzsi, Szörényi Éva, Páger, Vizváry M., Perényi, Pethes

Ferenczy László rádiószaküzletet nyitott: Czegléd ucca 1. alatt

Manilához közelednek a japánok

Az amerikai kormányzó és a flotta maradványa elhagyta a Fülöp-szigeteket

Manila, dec. 27. (Ofi) Manilából érkezett telefonjelentés szerint a japán csapatok partraszállási helyüktől Damoriatól mintegy 50 kilométernyire nyomultak előre és Manilától északra 150 km-nyire jutottak. A jelentés szerint a japán csapatok elérték Moncada városát, sőt későbbi jelentések szerint már elfoglalták az attól 8 km-nyire délre fekvő Paniquit. (MTI)

Tokió, december 27. Egyre újabb japán haderők szálltak partra a Fülöp-szigeteken és minden irányban előnyomulnak. Az amerikaiak beismerik, hogy helyzetük napról napra romlik. Manilát, a fővárost, nyílt városnak deklarálták, az amerikai hadsereg-főparancsnok és a Fülöp-szigetek elnöke elhagyta a fővárost.

A csendesóceáni amerikai hajóhad parancsot kapott, hogy hagyja el a Fülöp-szigeteket és fusson ki Singapore vagy Holland-India irányában. Manilától délkeletre erős páncélos csata folyik.

Az amerikai közvélemény általában úgy tartja, hogy Manila nyílt várossá történt deklarálása tulajdonképpen a főváros feladását jelenti.

A japán csapatok Luzon-sziget keleti részén is partraszálltak csütörtökön. A védők helyzete súlyossá vált. A japánok mintegy 100—120 kilométernyire állanak Manilától, melyet állandóan támad a légi erő.

Quezon elnök családjával együtt ismeretlen helyre távozott. A fővárosban élő kínaiak között nagy a felháborodás amerikai katonai körök ellen, amiért Manilát egyoldalúan nyilvánították nyílt várossá. (MTI.)

Sanghai, dec. 28. (NTI) A Fülöp szigeteken lévő amerikai légi haderő legnagyobb részét már átszállították Holland-Indiába, — közli a japán hadsereg főhadiszállása. — Japán jelentések szerint Manila közelében több mint 30 nagy harci-repülőgép elszállításra készen áll. Abból a tényből, hogy a légi haderőt Holland-Indiába szállítják, arra lehet következtetni, hogy az amerikai hatóságok számolnak a Fülöp szigetek közeli elvesztésével. (MTI)

Előnyomulás Singapore felé

Tokió, december 27. (Stefani.) A japán csapatok tovább folytatják előnyomulásukat Singapore felé és áttörték Popham angol főparancsnok nevét viselő vonalat. Ennek a védelmi vonalnak legalább három hónapig kellett volna ellenállni. A védelmezők legnagyobb részét, köztük 20.000 hindut a szó szoros értelmében megtizedelték a japánok és 40 harci kocsit, 60 ágyút, 20 teherkocsit, valamint nagymennyiségű lőszert és más hadianyagot zsákmányoltak. (MTI.)

Északafrikában

Bengházi — romhalmaz

Róma, dec. 27. (Stefani): Az olasz főhadiszállás 572. közleménye:

Harci egységeink Nyugat-Cirenaikában tervszerűen folytatják előre megállapított hadmozdulataikat s azokat az ellenségnek erőteljes és ismételt erőfeszítéseivel sem sikerült megakadályoznia. Bengházit — amely az ellenség rádiójának bevallása szerint is úgyszólván romhalmaz — indiai csapatok harc nélkül elfoglalták. Szollum és Bardia övezetében megtörtük az ellenség ismételt támadásait. Az ellenség több páncélozott gépkocsit vesztett. Vadászrepülőink harcra kényszerítettek és lelőttek egy angol repülőgépet amidön támadásra indult Tripoli ellen.

Az olasz főhadiszállás 573. közleménye:

Bengházitól délre csapataink ellenséges páncélos osztagok támadását verték vissza. Sollum és Bardia arcvonaláról nincs fontosabb jelenteniváló. Ellenséges repülőgépek megtámadták Libia néhány községét és hosszasan bombázták Tripoliszt. Az áldozatok száma csekély, a kár nem jelentékeny. Egy ellenséges repülőgépet légi harcban lőttünk le, egy másikat Zuaránál a légvédelmi ütegek lőtték le.

Az Atlanti-óceánon egy tengeralattjáró Lenzi sorhajóhadnagy parancsnoksága alatt elsüllyesztette a körülbelül 6000 tonnás Larrinaga nevű felfegyverzett angol gőzöst. (MTI.)

Hitler a keleti fronton töltötte a karácsonyt

Berlin, december 27. Mint a Német TI értesül, a keleti arcvonalon a helyzetet a karácsonyi ünnepel alatt a veszteségek jellemezték, amelyeket a szovjet a német állások ellen indított támadások során elszenvedett. A Führer a keleti főhadiszálláson töltötte a karácsonyt. Az arvonal déli szakaszán nagy és legnagyobb méretű lövegekkel tovább folyik Szebasztopol ágyúzása. Az északafrikai helyzetet azzal a megállapítással lehet körvonalazni, hogy az angoloknak hatalmas ember és mindenekelőtt hatalmas hadianyag készleteik ellenére sem sikerült a kitűzött hadműveleti célpontokat elérni. Csak a legnagyobb veszteségek árán tudtak egy kisebb sivatagon keresztül előrenyomulni. Térnyereségük nem áll arányban elszenvedett súlyos veszteségeikkel. Bardia, Sollum és Halfaja még mindig tartják magukat. (MTI)

A német véderő főparancsnoksága közli:

Keleten tovább folytak az elhárító harcok. Az arcvonal több szakaszán szovjet erőket vertünk szét készenléti állásaikban, vagy pedig ellentámadásokkal megsemmisítettük azokat.

Erős német harci és zuhanóbombázó kötelékek a kercsi szorosban elsüllyesztettek négy ellenséges csapatszállító hajót, összesen 7000 tonna ürtartalommal; öt másik szállítóhajót, valamint sok kisebb tengeri járművet pedig bombatalálattal megrongáltak. Az ellenség ezáltal súlyos ember- és hadianyagveszteséget szenvedett. A karéliai arcvonalon zuhanóbombázóink Kandalaksától északra telibetaláltak egy erőművet.

Ribbentrop rádióbeszéde a japán néphez

Tokió, dec. 27. (Stefani) Ribbentrop német birodalmi külügyminiszter rádióbeszédet intézett a japán néphez. Kijelentette, hogy az 1942-es év vígasztalan lesz az angolszász népeknek. A háromhatalmi egyezmény nemzetei ezzel szemben 1942-ben teljes bizonyossággal kivívják a végső győzelmet. A győzelem után — folytatta a miniszter, a háromhatalom és szövetségesei lerakják az új rend alapjait Keletázsiában és Európában a tartós és termékeny béke zálogát. Az angolszász plutokrata tömböt elsöprik. Ribbentrop hozzátette, hogy Japán igen nagy türelemről tett tanuságot az ellenséges fenyegetésekkel szemben, miután az őszinte békés törekvések vezették. Az Egyesült Államok és Anglia a japánoknak ezt a nagylelkűségét tévesen a gyöngeség jelének tekintették. A német külügyminiszter végül legnagyobb elismerését fejezte ki az eddig aratott sikerekért, a japán szárazföldi, tengeri és légihaderőnek. (MTI)

Angol repülők spanyol felségvizeken elsüllyesztettek egy német gőzöst

Madrid, december 27. (MTI) Angol harcirepülők hat bombatalálattal az északspanyol tengerparton Puerto Carino előtt elsüllyesztették a Benno német kereskedelmi gőzöst és géppuskázták a mentőcsónakon menekülő legénységet.

A spanyol semlegességnek ez a hallatlan megsértése nagy felháborodást keltett. Az olasz lapok szerint a világ kíváncsian várja, hogy Spanyolország hogyan fog válaszolni.

A németek spanyolországi Altmark-esetről írnak és megbélyegzik az angolok eljárását egy ország semlegessége ellen.

Churchill nyilatkozata Spanyolországról

Lisszabon, december 27. (Stefani.) Washingtonból jelentik, hogy Churchill, miután elmondotta beszédét, megbeszélést folytatott a szenátorokkal és előttük többek között ezeket mondotta: Remélem, hogy a spanyol kormány sem fogja megengedni a németek átvonulását, hogy azok megtámadják Gibraltárt és remélem emlékezni fog arra, hogy Anglia a multban pénzügyi segítségben részesítette Spanyolországot. Churchillnek ez a nyilatkozata washingtoni körökben kedvezőtlen benyomást keltett. (MTI.)

Churchill 1943-ra jósol

Stockholm, december 27. (Német Távirati Iroda.) Vinston Churchill pénteken az Egyesült Államok szenátusa és képviselőháza előtt beszédet mondott a jelenlegi katonai helyzetről. Hangsúlyozta a többi között, hogy az angolok „nem becsülik le az előttük álló próbák súlyosságát". Az angolok és az Egyesült Államok „még sokat kell hogy tanuljanak és nehéz próbák ideje áll még előttük. Valamelyes területet még el fogunk veszteni."

Churchill azt jósolta, hogy az angolok és az északamerikaiak számára csak 1943-ban válik lehetővé, hogy „nagyméretű kezdeményezésbe fogjanak". A Csendes-óceánon folyó háborúra rátérve Churchill kijelentette, hogy a Japánnal folyó háború „súlyos problémákat rótt" az Egyesült Államokra és Nagy-Britanniára. Churchill az angolok és az északamerikaiak keletázsiai vereségeit arra vezette vissza, hogy „a Maláj-föld és Kelet-India számára rendelkezésre álló felszerelést részben Libiába szállították". (MTI.)

Washington, december 27. (NST.) Mackenzie King kanadai miniszterelnök, aki résztvett a washingtoni tanácskozásokon, bejelentette, hogy Churchill brit miniszterelnök a jövő héten meglátogatja Ottawát. Churchill két napot tölt Kanada fővárosában és résztvesz a kanadai háborús kormány és az alsóház ülésén.

Thaiföld hadüzenete Angliának és az USA-nak

Tokió, dec. 27. Thaiföld tokiói követe, a Nisi-Nisi munkatársának adott nyilatkozatában kijelentette, hogy országa hadiállapotban levőnek tekinti magát Nagybritanniával és az Egyesült Államokkal, jól lehet e kérdésben semmiféle nyilatkozat nem hangzott el. A thaiföldi angolok és amerikaiak minden vagyonát elkobozták, tette hozzá a követ. (MTI)

Sanghai, december 27. (Stefani): Mindanao szigetének délnyugati partjai mentén japán bombavető repülőgépek elsüllyesztettek egy nagy ellenséges teherhajót. (MTI)

Hungária filmszínház

Ma, vasárnap d. u. 3, 5, 7, 9 órakor, hétfőn d. u. 5, 7, 9 órakor az óriási sikerű vidám és szórakoztató sláger magyar filmünk:

Miért?

Főszereplők: PÁGER ANTAL és MURATI LILI.

VILÁGHÍRADÓ!

VITÉZ FEJÉR ISTVÁN
ARANY BIKA ÉTTERMEI és KÁVÉHÁZAI
DEBRECEN

Ugyanezen vezetés alatti nyári üzemek:
Nagyerdei Vigadó — Strand vendéglő — Leveles Csárda.

Nagy szilveszter est

Asztalbiztosításról a főpincérek gondoskodnak, akik felvilágosítással is szolgálnak
Telefon: 27-99.

Szilveszterkor is olcsón és jól szórakozhat a híres

Páll Söröző

**Emeleti nagyteremben Rácz Jancsi és zenekara,
Emeleti kisteremben Suhaj Balogh Pál és zenekara,
Boxos sörözőkben Suhaj Balog Jóska és zenekara
muzsikálnak**

Szolid árak! Kedves meglepetések!

Asztalfoglalás a főpincéreknél.

„Több negyedmilliós magyar város kell..."

A magyar vidék elnéptelenedésének szomorú következményei

Az általános népösszeírás adatai szomorú népmozgalmi képet adnak a magyar vidék elnéptelenedéséről, melynek tanulságait most már haladéktalanul le kell vonnunk, egyébként a helyzet évről-évre gyorsuló tempóban romlik és mind nehezebben lehet a veszélyesen közeledő egyensúlyi helyzet megbomlását feltartóztatni.

Amint a Magyar Statisztikai Szemle egy tanulmánya kimutatja, a trianoni Magyarország utolsó 9 évi átlagos népszaporodása 0.53 százalék. Ezzel szemben Nagy-Budapest, beleértve Budapesten kívül környező 22 községet, évi átlagos szaporulata 1.39 százalék, míg Nagy-Budapest nélkül az ország többi részének évi átlagos népszaporulata 0.29 százalék. Vagyis Budapest és környékének lakossága 4.8-szer gyorsabban növekszik, mint a vidéké, annak ellenére, hogy Nagy-Budapest születési statisztikája passzív, vagyis többen halnak meg, mint születnek. Ebből látható, hogy **ezen terület népszaporodását kizárólag a bevándorlás okozza, amely a vidékről áramlik Budapest felé.**

Az 1930. évi népszámlálás szerint a trianoni Magyarországon 20 város volt 30.000 lélekszám felett, összesen 1,060.000 fővel (Budapest és környékének leszámításával), ami az akkori összlakosság 12.2 százalékát tette ki. Miután a vidéki városok természetes szaporulata körülbelül az országos átlagnak felel meg, vagyis cca 0.53 százaléknak, ebből láthatjuk, hogy a tényleges **szaporulat lényegesen alatta marad, vagyis ahelyett, hogy gazdasági erősödésükkel a környező vidékre vonzást gyakorolnának és nagyobb gazdasági emporiumok kialakulását tennék lehetővé, inkább az elvándorlás jelenségével állunk szemben,** mely határozott visszafejlődésre mutat.

Már az 1900-as Nagymagyarország gazdasági fejlődésében ezen irányzatot észlelhettük, de a világháború kitöréséig ez nem okozhatott ma nagyobb bajt, mert a 22 milliós Magyarország könnyen egyensúlyozta a kilencszázezres fővárost, mely környékével együtt sem haladta túl az egymilliót, viszont akkor a vidéki városok is csaknem kivétel nélkül erős fejlődésben voltak, sőt néhány város Budapestet is felülmúlta lélekszáma viszonylagos emelkedésével.

Amíg a világháború előtt Nagy-Budapest az ország lakosságának 11-ed részét tette ki, vagyis az ország minden 11-ik lakosa esett Nagy-Budapestre, addig az ország megcsonkításával, még minden gazdasági átállítás nélkül is, minden 6.4-ik ember Nagy-Budapestre jutott. Ezen szám 1920-ban 6.1, 1939-ben 5.68-ig csökkent. Ha a Felvidékkel és Kárpátaljával megnagyobbodott Magyarország lakosságával viszonyítjuk Nagy-Budapest lakosságát, akkor azt találjuk, hogy minden 6.8 lélek Budapestre esik, tehát annak ellenére, hogy 1,725.000 lélekszámgyarapodás következett be, mégis csak 0.4 lélekszámmal javult az 1920-as évhez képest.

Könnyen kiszámítható, **ha nem emelnek mesterséges gátat az igen erős beáramlással szemben, úgy 10 év múlva az arány megint leromlik a területgyarapodás előtti viszonyra,** mert az ország területének gyarapodása kedvezőbb feltételeket teremtett a beáramlásra.

Az ország érdeke, hogy különböző részein jelentékeny vidéki centrumok alakuljanak ki, melyeknek önálló gazdasági súlyuk nagyobb területre gyakoroljanak vonzó hatást. — Ezek közigazgatási, kulturális és gazdasági központokat alkossanak és ezáltal bizonyos önállóságra tehessenek szert. Ma az a helyzet, ha Budapestet bármilyen rövid időre is kikapcsolva képzeljük az ország életéből úgy megállana minden, mert sehol sincs olyan kialakult központ, mely ideiglenesen is pótolni tudná szerepét.

Most az a kérdés, mivel lehetne ezen egyirányú áramlást feltartóztatni, illetőleg helyes irányba terelni?

Először meg kell akadályozni a nyugdíjasok Budapestre özönlését azzal, hogy **a vidéken maradó nyugdíjasok kedvezményben részesüljenek.** Ma már nemcsak a vidéki városokból, hanem a községekből is a nyugdíjba vonuló közalkalmazottak Budapestre törekszenek és ezzel gazdaságilag egy jól kiegyensúlyozott társadalmi rétegtől esnek el.

Másodszor a kormányzatnak minden eszközzel **lehetetlenné kell tenni és 50 kilométeres körzetben bármiféle ipari vállalat letelepedését,** sőt a meglévőket is különböző kedvezmények nyujtásával serkenteni kell vidéki városokba való áttelepedésre.

Harmadszor meg kell szüntetni a túlhajtott centralizációt, nagyobb vidéki közigazgatási központokat kell létesíteni, széleskörű autonómiával, ahol a legtöbb és nem elvi jelentőségű dolog, közigazgatásilag befejezést nyerne, hogy nem kellene például tekepálya engedélyezési üggyel a belügyminisztériumig menni. **Ugyanezen centrumokban kellene felállítani a másodfokú rendőrhatóságot és az** elsőfokú közigazgatási bíróságokat, mint azt már boldogult Gömbös miniszterelnök nagyon helyesen tervezte.

Az inflációs idők szomorú következménye, hogy a világháború előtt gyönyörűen fejlődő önálló vidéki iparvállalatok, valamint tekintélyt képviselő jelentékeny középnagyságú pénzintézetek, a pénzügyi nehézségek folyamányaként, a budapesti nagy pénzintézetekkel fuzionáltak, ezáltal a legjobb esetben elvesztették önállóságukat, de a legtöbb esetben véglegesen megszüntek. Az akkori közgazdászok által kimondott és megfellebbezhetetlen ítélet szerint, csonka Magyarország nem bírja el azt a sok ipari vállalatot, ugyanakkor Budapesten az összes üresen álló pincehelyiséget, tekintet nélkül a közegészségügyi kívánalmakra, felhasználták újabb vállalatok alapítására.

Kormányzatunknak intézményesen kell támogatni a vidéki városokat, hogy azokban újabb életkeringés induljon meg. Mert országos szempontból csak úgy alakulhat ki egy egészséges gazdasági helyzet, ha erős vidéki fogyasztási és kereskedelmi piacok létesülnek, megindult a városok közötti forgalom és önálló erős gazdasági egzisztenciák keletkeznek s akkor nem fog mindenki Budapestre törekedni, ahol évről-évre újabb hajtások száradnak le a nemzet fájáról.

A több mint másfélmilliós Nagy-Budapest mellett **néhány legalább negyedmilliós város kialakítása sürgősen szükséges,** hogy kellő gazdasági megosztódás legyen, továbbá, mert ezen középnagyságú városok, mint a külföldi példákból látjuk, még nem veszélyesek a természetes szaporodás szempontjából az országra

*

A fenti cikkett a „Válalkozók Lapjából" idézzük. A benne foglalt okfejtés több részletével már találkozhatott az olvasó lapunk hasábjain. Örömmel regisztráljuk, hogy az országos szaksajtó is síkra száll a vidék jogos érdekeiért.

Népruházati akcióban való részesítés igénylése Debrecenben

A m. kir. Közellátási Miniszter Úr a mezőgazdasági és ipari munkásság, valamint a kisjövedelmű polgárság téli ruházatának sürgős pótlása végett népruházati akciót indított, melynek során nagyobb mennyiségű téli háztartási szövetáru és fehérnemű olyan fogyasztói áron kerül forgalomba, mely a gyári eladási árnak 10 százalék közvetítői haszonnal emelt összegével egyenlő. Ez akció az, hogy a népruházati akcióra bocsátott árumennyiség tényleg az arra legjobban rászoruló kisemberekhez jusson el anélkül, hogy a központilag megszabott eladási ár egy fillérrel is megdrágulna. Az akció Debrecenben a rendelet szerint a Hangya Szövetkezet útján fog lebonyolíttatni.

Ez akció első részében nagyobb mennyiségű női és gyermek ruhának való nyomott, színes flanell, továbbá köpperáru, ingnek való zefir, tenisz flanell, valamint zsebkendő és férfiing fog kiosztatni. Azok a mezőgazdasági és ipari munkások, valamint havi 200 P alatti jövedelemmel bíró egyének, akik a szóbanforgó akció során készpénzfizetés ellenében kedvezményes áron kiosztandó fenti árukból részesülni óhajtanak, igényüket a kijelölt dohánytőzsdékben darabonként 2 fillérért vásárolható igénybejelentési lapokon a lakásuk szerint illetékes közélelmezési körzeti irodában cukorjegy és vásárlási könyv felmutatásával a folyó évi december hó 29. napjától kezdődőleg 1942. január 10-ig bezárólag hétköznapokon a hivatalos órák alatt 8—2-ig jelenthetik be.

Az igénybejelentési lapokat az igénylő büntetőjogi felelősség mellett tartozik a valóságnak megfelelően pontosan kitölteni és saját kezűleg aláírni.

Amennyiben az igénylő alkalmazásban van, tartozik igénybejelentő lapját munkaadójával aláíratni. Minden önálló keresettel vagy jövedelemmel bíró családtag köteles külön igénybejelentési lapot kiállítani. Önálló keresettel vagy jövedelemmel nem bíró családtagok részére tehát az igénybejelentőlapot a családfő állítja ki.

A bejelentett adatok helyességét a hatóság ellenőrzi. A valóságnak meg nem felelő adatok bejelentése két hónapig terjedhető elzárással büntetendő.

Az igénybejelentő az igénybejelentési lap megfelelő igazolással ellátott szelvényét a körzeti irodában azonnal visszakapja. A szelvényt gondosan meg kell őrizni, mert az igénylő az utalványt csak a »Szelvény« beadása ellenében kaphatja meg. Az igénybejelentések elbírálása a vonatkozó rendelet szerint az e célra alakítandó bizottság által a rendelkezésre álló készletek és az igénylők körülményeinek mérlegelése mellett történik.

Az igénybejelentések elbírálása után az igénylők az elbírálás eredményéről postai úton hivatalos értesítést kapnak.

Az igénybejelentések elbírálását tehát nem a közélelmezési irodák végzik, ennélfogva az irodák személyzete az igénylés elbírálásáról felvilágosítást adni nem tud, miért is felkérem az igénylőket, hogy igénylésük elbírálása vagy annak sürgetése miatt sem a központi, sem a körzeti irodákat ne keressék fel, hanem várják be a postai kiértesítést.

Polgármester.

Karácsonyfa árkrach volt Debrecenben

Karácsony előestéjén már 20—50 fillér volt darabja a 8—10 pengős karácsonyfáknak. Ezt csak most írjuk meg az ünnep után, mert bizonyára hangulatrontó lett volna a hír mindazok részére, akik drágán vették előző napokon a karácsonyfát. A debreceni piacra az idén bőségesen jött karácsonyfa és így érthető, hogy tekintélyes mennyiségű áru kimaradt. A kereskedők jól tudva, hogy a fák csak tüzelőnek adhatók el, ha rajtuk marad, filléres áron is igyekeztek túladni rajtuk. A városháza melletti virágpiacon az adóhivatalba vezető »sóhajok hídja« alatt harsány hangon kínálta már szerda este 6 órakor az árus. Válogatás nélkül 20 fillér a karácsonyfa darabja!

Hiába kínálta, nem vették még fillérekért sem, mert már mindenki vásárolt megelőzőleg magának drága áron.

Munkásszervezetek

Szilveszter-estje

a Magántisztviselők helyiségeiben
Piac u. 59. — Belépődíj 1.50 P.

Január 1-re keresek

tánciskolának

megfelelő helyiséget

Ajánlatokat kérem a kiadóhivatalba Keresztény tanáctanár jeligére.

Márkás gyári rádiók
eladása részletre is
Rádió service
javítás alakítás és super hangolás

CSEH LAJOS
rádió, villamossági szaküzlet és szerelési vállalat
Szent Anna u. 5.
Telefon: 31-12.

Gyermekei halála miatt karácsonyestén megmérgezte magát Sokoray postafelügyelő hitvese

Megdöbbentő öngyilkosság történt karácsonyestén a Baranyai uccai városi bérház egyik lakásában. Sokoray Endréné, postafelügyelő hitvese, sevenallal megmérgezte magát és eszméletlen állapotban szállították a belklinikára, ahol 24 óra mulva anélkül, hogy pillanatra is eszméletre tért volna, az 55 éves úriasszony elhunyt. A tragikus haláleset mély részvétet váltott ki széles körökben, mivel az elhunyt úriasszony és családja Debrecen társadalmának közismert és köztiszteletben álló tagjai voltak.

A két gyermeke halálától lesújtott anya nem bírt megvigasztalódni

A megdöbbentő öngyilkosság háttere a síron túl sem szűnő anyai szeretet volt. Sokoray Endréné két gyermekét vesztette el tragikus körülmények között. 8 éves kislánya vérmérgezés következtében halt meg, míg fia, Sokoray Lóránt dr orvos, aki egyike volt a nagy jövő előtt álló, rendkívül tehetséges kutató-orvosoknak és már több értékes találmányát ismerték, betegsége miatt, — amit kutatásai közben szerzett — vetett véget életének. A rendkívül érzékeny, finomlelkű asszonyt mélyen lesújtotta gyermekei elvesztése. Ettől az időtől fogva valósággal búskomor lett. Senki nem látta többé mosolyogni és bizalmasabb ismerőseinek gyakran mondotta:

— Ha igaz az, hogy az ember gyermekeiben él tovább, akkor én már nem élek... Soha nem fogok rendbejönni ez után a két csapás után... Akárhova akarok indulni, hogy megpróbáljak élni... ez a két drága halottam mindenütt elébem áll.

Szeretőszívű hitvese hasztalan próbált elkövetni mindent, hogy feleségét megvigasztalja... A mély bánat elszakíthatatlanul költözött Sokoray Endréné lelkébe és az idő, az egymásután pergő napok sem hoztak felejtést.

Karácsony estén követte el végzetes tettét Sokoray Endréné

Szerdán délután még az egyik ismerőssel beszélgetve panaszkodott Sokoray Endréné, hogy soha olyan nagyon nem fájt gyermekei elvesztése, mint ilyenkor, karácsony estjén, amikor arra gondol, hogy ott lehetnének vele együtt a karácsonyfa lángjainál...

— Nem tudok náluk nélkül élni... — mondotta könnyek között — Annyira sóvárgom utánnuk...

Nem használtak a vígasztaló szavak, sem férjének szerető gyöngédsége... Sokoray Endrénét a szent este minden melegsége gyermekeire emlékeztette, azok a karácsonyok jutottak eszébe, amikor még két gyermekének öröme fonta körül a kigyúló lángokat... A vígasztalhatatlan édesanya több esztendő szenvedései után döntött, hogy elmegy gyermekei után... Idegcsillapítóul, álmatlanság ellen már hosszabb idő óta szedett szevenált... A méregből nagy mennyiséget vett be... aztán, mintha mi sem történt volna, lefeküdt...

Másnap reggel férjének feltünt, hogy hitvese, aki reggel korán fel szokott ébredni, még ágyban van... Szólította, de nem kapott választ... Odament hozzá és megdöbbenve látta, hogy felesége merev testtel, élettelenül fekszik az ágyon. Kétségbeesetten telefonált orvosért és mentőkért... Az orvos nyomban injekciót adott és sikerült is Sokoray Endréné szívdobogását megindítani... A mentők kiszállították csütörtökön reggel a belgyógyászati klinikára, ahol különszobába helyezték el és férje az ápolókkal és orvosokkal együtt 24 órán keresztül állandóan mellette voltak... Megkísérelték eszméletre téríteni Sokoray Endrénét, azonban minden igyekezet hiábavaló volt, hasztalannak bizonyult. A méreg már felszívórott a szervezetbe, szívdobogása egyre gyengébb, halkabb lett és péntekre virradó éjszaka két órakor megállt a szerető anyai szív, mely nem tudta elviselni, túlélni gyermekei halálát.

A megdöbbentő haláleset kapcsán mély részvét nyilvánul meg Sokoray Endre postafelügyelő, a tragikusan súlytott férj iránt, akinek közismert, rokonszenves egyénisége sok tisztelőt szerzett.

Szilveszterkor búcsúzzunk az á-évtől és az Angoltól
Cigányzene! Jazz! Tánc!
Vidámság — Jó vacsora
Asztalrendelés főpincereknél!

A tragikus halált halt Vecsey Zoltán gazdasági főfelügyelő temetése

Révész Imre püspök mondott gyászbeszédet

Nagy részvét mellett temették el a tragikus halált halt Vecsey Zoltán gazdasági felügyelőt, a közellátásügyi minisztérium főosztályvezetőjét. A köztemető díszravatalozójának termeit teljesen megtöltötte a gyászoló közönség.

A nagyszámú résztvevő közönség soraiban a mély gyászbaborult családtagokon kívül ott voltak: a közellátási miniszterium képviseletében Lossonczy István államtitkár nejével, Kölcsey Sándor polgármester nejével, Rásó István alispán nejével, Streicher Andor szatmármegyei alispán, Pákozdy Sándor ny. alispán, vitéz Tookos Gyula és Tamássy János ny. vezérőrnagyok, Erdős Károly egyetemi tanár, Zöld József h. polgármester, dr Gaertner István m. kir. tisztifőorvos, egyetemi magántanár, dr Budaházy-Bruckner Ernő kir. egészségügyi főtanácsos, v. Pourbszky Andor huszáralezredes, Szabó Gyula rendőrfőtanácsos, dr Balla Bertalan és Veres Géza városi tanácsnokok, tb. főjegyzők, Várady-Szabó János földbirtokos, vitéz Dávid Géza nagykereskedő, dr Hódy Béla, dr tasnádi-Kardos Endre és dr ludányi Bay András ügyvédek, dr László Béla, dr Szilágyi Béla és még igen sokan a város társadalmából.

A Kossuth Dalárda gyönyörű énekszáma után a gyülekezet a XC. zsoltár egyik versét énekelte el; majd D dr Révész Imre püspök bibliát olvasott. Rendkívül hatással volt a hallgatóságra az igék tartalma és a tragikus haláleselre való értemezhetősége. A püspök lélekből szárnyaló imában kért vigasztalást a gyászoló családra:

— Istenünk, — hangzottak az ima szavai — Aki magasságban lakozol, de az alázatossággal közösségben vagy idelent, most, amikor a keresztyén gyülekezetet az angyali ének visszhangja, a karácsonyi ének öröm-zengése tölti be, óh vajjon merhetjük-e megzavarni a karácsony szent és dicsőséges összhangját jajszavunkkal? És most, amikor ezt a világot a keresztyén lélek meglagadásával a jajszó orkánja tölti be, amikor a szivek millióiból kiáltozunk a gyász, a reménytelenség, a kétségbeesés, a gyógyithatatlan panasz, vajjon merhetjük-e remélni, hogy Te a milliárd jajszó között meghallasz egyet és meglátsz néhány könnyet, egyetlen koporsót? Istenünk, mi ezt nem mernénk remélni, ha csupán a magunk eszére és ösztöneire volnánk utalva, de Te Magad mondod, hogy Nálad egyetlen legkisebb teremtményed sincs elfelejtve.

— Bizonyságot teszünk, hogy mi nem csak azt az életet látjuk, ami most a Te akaratodnak egyetlen parancsszavára összetört, ami felett most itt család, atyafiak, jóbarátok fájó könnyeket hullatnak, mi látjuk azt az életet is, amelyet nem törhet össze semmiféle szerencsétlenség, ami felett nincs hatalma e világ semminemű változandóságának. Látjuk azt az életet is, amelyet Te teremtettél öröktől fogva, amelyet örök célokra rendeltél s amely most itt a földön csonka oszlopként földre omolva akaratod szerint Tenálad célhoz ért. Nem tudunk egyebet mondani,, csak alázatos hálaadást. Megköszönjük mindazt, amit ebben a drága életben adtál szeretteinek, munkakörének, amelyet számára kijelöltél, adtál a hazának, amellyel való kapcsolata és a vele kapcsolódók számára öröm, boldogság és gyarapodás volt.

— Ő már megpihent, felette végrehajtottad rendelésedet, de itt vagyunk mi, akik számára a pecsétek még nem törettek fel, akik vándorútjukon nem értek célba, akiknek vándorútján ott áll a titokzatos végzet. Könyörülj rettegő szívünkön és taníts bennünket éppen ez órában és éppen e koporsóval, hogy aki Benned bízik és Rád támaszkodik, Krisztus keresztjébe fogózik és a maga keresztjét alázatosan hordozza, így járja az élet útjait, arra a legtitokzatosabb fordulópont sem vár oroszlánként, arra mindenütt, örvény szélén is, szakadékban is, halála árnyékában is és összeomló világában és összeomló boldogságában is a Te atyai karod tárul feléje.

— Vedd körül a gyászoló családot szeretetednek teljességével, az édesanyját, a testvéreket, az atyafiakat, jóbarátokat, munkatársakat. Biztasd őket, hogy Te nem szived szerint versz és szomorítasz bennünket és Nálad egy ugyanazon kézben, amelyben a vessző, készen van már a balzsam is. Megcsókoljuk a vessződet és kérjük a balzsamodat Atyánk...

A püspök áldó szavai után felhangzott ismét a dalárda és azután a gyülekezet éneke, majd az orgonabúgás közben a rengeteg koszorút kocsihoz vitték a koporsóval együtt. Megindult a magánautók hosszú sora a hatvanuccai temető mellett levő családi díszes mauzoleum felé, ahol Révész Imre püspök újabb imája és megáldása után örök nyugalomra helyezték a tragikus körülmények között korán kiszenvedett Vecsey Zoltán testét. A nagyszülei: Vecsey Imre hírneves építész és neje Bruckner Karolina, valamint édesapjának, Vecsey Zoltán híres úrlovasnak koporsói mellé.

Özv. Vecsey Zoltánnéhoz Györffy-Bengyel Sándor közélelmezési miniszter a következő részvéttáviratot intézte:

Mély megrendüléssel értesültem egyik legkedvesebb munkatársamnak, szeretett fiának tragikus elhunytáról. Kérem, mind a magam, mind a vezetésem alatt álló testület tisztviselői karának őszinte szívből jövő részvétét.

Táviartot küldött Lossonczy István közélelmezési államtitkár, valamint az Országos Közellátási Hivatal tisztviselőkara és nagyon sokan mások.

A kéményseprőipar általános községesitését kérik a városok

A Magyar Vidéki Sajtótudósító budapesti jeletése szerint a vidéki magyar városok évente hatmillió pengőnél többet költenek tűzvédelmi célokra, holott ilyen rendeltetésű bevételük alig több 300 ezer pengőnél. E nagy anyagi áldozat ellenére sincs a tűzvédelem kellőleg kiépítve, mert a preventív szolgálat lényeges kelléke, a kéményseprés, nincs városi kezelésben, holott ennek jövedelme lehetővé tenné a városok tűzvédelmi berendezéseinek korszerűsítését és fejlesztését. A világháború előtt egyes városokban a kéményseprés községi kezelésben volt, de amikor a városi üzemek leépítése került előtérbe, ezeken a helyeken is a magánvállalkozás kezébe került a kéményseprés. Érdekes, hogy az erdélyi városokban most is városi kezelésben működik a kéményseprő iparág, mert a román megszállás ideje alatt ismét községesítették a kéményseprést. Az erdélyi városok számára ez igen tekintélyes bevételt jelent s éppen ezért a városok a részükre jól bevált községi kezelési rendszert kívánják továbbra is fentartani. A Magyar Városok Országos Szövetsége most felterjesztésben kéri a belügyminisztert, tűzze napirendre ezt a kérdést

—«o»—

Rendeljen bérautót
Szabó Mihálynétól
Éjjeli és nappali szolgálat, kis és nagykocsi. Társas utazás, beteg szállitás, helyben és vidékre. Telefon: 13—91.

Ünnepi asztaláról se hiányozzék a
Csokonai Ásványvíz
Kérje mindenütt!

Rádió Kerékpár Csillár
12 havi részletre
Lévainál
Piac u. 42. PANNONIA.

Egy tábori lap margójára

Zöld tábori lap érkezett ismeretlen címtől ismeretlen címnek, de a magyar posta csodálatos megérzéssel megtalálta a címzettet és egészen bizonyos, hogy az ismeretlen küldő is meg fogja kapni a választ a messzi Oroszországban.

Mert onnan jött a levél.

A keltezés így hangzik: Oroszország, 1941. XII. 16.

Éppen az ünnepekre érkezett meg a lap, hogy köszönetet mondjon egy névtelen katona nevében a levelet író hadnagy a névtelen szeretetcsomagküldő leánynak.

Ennek a messzeföldről jött lapnak története van.

Története, melyről beszélni kell így utólagosan.

A Női Kereskedelmi Középiskola növendékei minden kezdeményezés nélkül elhatározták jóval az ünnepek előtt, hogy a harctéren küzdő katonáknak szeretetcsomagot küldenek. Nem egyet, de lehetőleg annyit, ahányan az intézetbe járnak. Szerették volna ezeket a szeretetcsomagokat elsősorban azoknak a Debrecen és környéki fiúknak küldeni, akik távol a hazai tájtól minden hírt, minden üzenetet boldogan fogadnak, mely hír, vagy üzenet innen megy feléjük...

Már novemberben megindult a szeretetteljes szervezkedés, melyről először csak a növendékek beszéltek egymás között. Szinte felosztották a munkát maguk között, Egyik melegítőt kötött, másik szervezte a csomagok minőségét, másik cigaretta, dohány után érdeklődött. Folyt a munka és mikor már elérkezett december hónap, hírtelen, átmenet nélkül özönszerűen megindultak a csomagok az intézet felé. Ekkor már nem lehetett többé titokban tartani a dolgot.

Halomra nőtt a sok-sok holmi, melyet névtelen magyar leányok névtelen magyar katonáknak szántak szent karácsony ünnepére.

Lassan, valóságos hegy nőtt az egyik teremben a csomagokból, melyekben minden hazai jó volt, ami szemnek, szájnak kedves. Levéltől kezdve finom itókáig, szappantól melegítőig, fénylő ajándék valahány, mert a szeretet önzetlensége adta azoknak, akik távol a hazai földtől nem vehettek részt hazai karácsonyi örömökben.

Mikor már elkészült a nagy tömeg szeretetcsomag teljesen, szinte egyforma nagyságban, nemzeti színű átkötéssel, akkor léptek munkába újra a névtelen „hősök" és kijárták, hogy a csomagok tetthelyre juttatását.

Gyorsan adtak, jó kedvvel adtak, tehát kétszeresen adtak.

Aztán elfoglalta őket a saját számukra közelgő öröm és boldogság: a közelítő ünnep, vakáció ezer édes igéretével és örömével...

És az ünnepen megérkezett az első válasz ezekre a csomagokra, amint fent is írtuk.

Hadnagy úr Ulveczky írja egy névtelen katonája nevében az ismeretlen magyar leánynak, akinek csomagját éppen az a magyar honvéd kapta, aki megkérte a hadnagyát, hogy köszönje meg nevében a megemlékezést.

Szól pedig a levél imígyen:

„Kedves Kisleány! Nagy szerencsére vall, hogy nem nevezte meg magát a küldött szeretetcsomagban, pedig mi nagyon szeretnénk tudni, hogy ki volt az a kedves leányka, Aki reánk gondolt. Hiszem, hogy mégis csak megtalálja Magát ez a szerény táborilap és ezúton mondok köszönetet annak a katonának a nevében, aki szeretetadományát megkapta. Még így névtelenül is nagyon jólesett kedvessége és figyelmessége. Boldog ünnepeket kívánunk Magának. Magyaros szeretettel köszönti Ulveczky hadnagy."

Hogy ki küldte a csomagot, nem fontos: magyar leány küldte. Hogy ki kapta, az se fontos: magyar honvéd kapta.

A szeretet ünnepén összetalálkozott a végtelen orosz síkságon két tiszta szándékú magyar szív és felmelegítette ezzel a találkozó szeretettel a távoli, idegen világ minden zegét, zugát.

És most ez a zöld tábori levelezőlap felmelegíti az itthoni világ tiszta szándékú szíveit.

Az élet megy tovább, az események torlódnak, a világ reng, a föld dübörög, emberek halnak meg, országok omlanak porba, világhatalmasságok terülnek el tehetetlenül, de a szív dobogása, a szeretet szent, örök motorja kattog tovább, tovább végtelen ütemmel és ez a kattogó szív motor fogja újra régi kerékvágásba vinni a kizökkentett életet.

A szeretet örökké él.

S vajjon mi, magyarok ma kit szerethetnének jobban, mint azokat, akik távoli országban, idegen földön nagy ragaszkodással, vágtelen magyar becsülettel állják a harcot előre vetett mellel férfi ember módjára, hogy itthon rend, fegyelem, béke és boldogság legyen.

Honvédek ezek, akiknek nyomán további boldogulásunk terem.

Honvédek, akiknek szíve hazavágyakozó meleg érzéssel még az apró gyermek szeretet csomagján keresztül is érzh, hogy érdemes, kell harcolnia akár az egész világgal szemben, mert ennél szebb hivatása ma férfi embernek nem lehet!

Cserépkályhák
vagontételben érkeztek Tóth utóda
ifj. Székely Szücs Sándor
kályhásmesterhez
Károly Ferenc József út 8.
Telefon 26-70.

Újévre
Retikült
Bőröndöt
Neszeszert
Aktatáskát
Pénztárcát
a készítőnél vegyen
Feuerman
Piac u. 26—28. Gambrinus passage.
Telefon 29—20.

A nyugdíjasok felemelt járandósága

A napokban jelent meg a köztisztviselői fizetési rendelettel kapcsolatban alábiak szerint alakul az egyes fizetési osztályokban a nyugdíjasok számára megállapított járandóságok összege. Az egyes összegek a százszázalékos nyugdíjra vonatkoznak.

A kezelő régi járandósága 144.76 P volt havonta, a felemelt összeg most 162 P.

A tisztviselői XI. fizetési osztály első fokozatában a nyugdíjas a rendelet előtt 142.40 pengőt kapott, most 159 P-t folyósítanak számára. A VIII. fizetési osztály első fokozatában a régi összeg 247.66 P, az új összeg 277 P. Ugyanigy a VI. fizetési osztály első fokozatában a régi nyugdíj 463.98, az új 520 P havonta.

Az özvegyek járandósága a következő: A kezelő özvegye kapott 77 pengőt, az új rendelet szerint kap 81 pengőt. A XI. fizetési osztály első fokozatában a régi nyugdíj 76 P, az új 79.50 P. Ugyanez a VIII. fizetési osztály első fokozatában 123.83 P volt, most 138.50 P. A VI. fizetési osztály első fokozatában 231.99, volt, most 260 P havonként. Ugyanilyen arányban emelték fel a nevelési járulékot is. A kezelőnél 28.94 P-ről 32.40 P-re, a XI. fizetési osztályban 28.48 pengőről 31.80 pengőre, a VIII. fizetési osztályban 49.53 pengőről 55.40-re, a VI. fizetési osztályban pedig 92.79 pengőről 104 pengőre havonként.

Csökken a debreceni egyetemen a doktoravatások száma

Szeptembertől december végéig hetven doktort avattak. — „Behozza"-e a hátrányt az egyetem?

Az egyetem életének egyik legszebb mozzanata, amikor az Alma Mater szárnyrabocsátja négy-öt éven át volt fiát, leányát, hogy a kezébe adott doctori diplomával igazolt és megszerzett tudását a gyakorlati életben hasznosítsa. A doktoravatás megszabott és felemelő alakszerűségek között zajlik le, az aula díszes közönsége megilletődve nézi végig az avatási ünnepséget, attól kezdve, amikor a rectori altiszt botjával koppantva, harsányan jelenti: A Tekintetes Egyetemi Tanács! egészen addig, amikor a Rector Magnificus bezárja a közgyűlést. A jelölt közben ujját a rectori botra illetve hitet tesz,, hogy az esküben foglaltakat hűségesen megtartja: szaktudományát embertársai javára és hazánk dicsőségére előbbre vigye. Az egyetem tanácsa ezután kész a jelöltet doktortársává fogadni. A jelölt előlép s sorban kezetfog a Rector Magnificussal, majd sorrendben a hittudományi, jogi, orvosi és végül a bölcsészkari dékánnal. Az alakszerűség után a Rector magasszínvonalú beszédet intéz az új doktorhoz, vagy doktorokhoz, beszédének alapját mindig egy időszerű eseményből véve.

Így folyik le egy doktorráavatás. Az 1941—42. tanév elmuló első felében, vagyis szeptembertől mostanáig hetven doktorjelöltet avattak doktorrá. Megoszlásuk: **64 férfi és 6 nő.** A hittudományi doktori címet ketten kapták, jogi doktorátust 36-an szereztek, köztük egy nő is, **Sándor** Etelka, aki jogi tanulmányait még a cseh egyetemeken kezdte, s így szerzett jogai lévén, azokat Magyarországon is, a nők elől elzárt jogi fakultásáná is érvényesíthette. Államtudományok doktora 7 jelölt lett. **Orvosi diplomát 17-en kaptak, bölcsészdoktorátust 8-an tettek.** Szerepelt még egy nosztrifikáció, egy külállamban szerzett orvosi diplomát érvényesített Magyarországra tulajdonosa. Kiemelkedett a doktoravatások közül a december 11-i sub auspiciis Gubernatoris avatás, amikor Kardoss Tamás végzett bölcsészettanhallgatót avatták a kormányzó gyűrűjével doktorrá.

Mint illetékes helyről értesültünk, **a mostani hetvenes szám csökkenést jelent a multtal szemben.** — Tavaly ugyanis **a megfelelő időpontig 85-en nyertek doktori diplomát.** Reméljük azonban, hogy a második félév „behozza" ezt a hátrányt. A tapasztalatok különben is azt mutatják, hogy a második félév folyamán kerül több jelölt avatásra, mivel a szigorlatok nagyobb részét mindig a második félév folyamán teszik le a jelöltek. Az elmult tanévben **az összes doktoravatások száma 210 volt, a második félévben tehát 125-en doktoráltak.**

Nngy részvél mellett temették el Dömsödy Ferencet

Karácsony másodnapján temették el Dömsödy Ferencet. A szertartást a Köztemető díszravatalozójában Baja Mihály lelkipásztor végezte. A Kossuth Dalárda művészi gyászéneke és a közönség közéneke után Baja Mihály Bibliát olvasott, imádkozott. Hálát adott Istennek, hogy ilyen élettel ajándékozta meg övéit s az egyházat. Az özvegy, Dömsödy Ferencné, **a Kálvinisták Templomegyesületének alapító tagja,** aki ma is élénk tevékenységet folytat az egyesületben, éppen ezért a tagok is nagy számban jelentek meg a temetésen.

A sírnál Siposs Imre lelkipásztor olvasott bibliát, elmondotta az apostoli hitvallást és búcsúztatta a halottat. A dalárda éneke közben sírboltba helyezték el a koporsót, mely egy értékes élet után Dömsödy Ferenc földi maradványait zárja magában.

Közszállításban vehetnek részt a debreceni kovács- és kerékgyártó mesterek

Az Ipartestület kovács-szakosztálya közli: A debreceni kovács-, kerékgyártómesterek részt vehetnek abban a közszállításban, melynek keretén belől darabonként 700 pengős egységáron többszáz darab szekeret készíttet a kir. kincstár.

Tekintettel az iparosság helyzetére, valamint az anyagbeszerzési nehézségekre, a szükséges anyagokat a munkát vállaló egyik budapesti szövetkezet biztosítja.

A szóban forgó munka vállalására való csoportosulás végett még a hétfői és keddi napon jelentkezhetnek a szakosztály elnökségénél a debreceni kovács- és kerékgyártó iparosok.

A már jelentkezetteket az ipartestület alakuló értekezletre fogja összehívni.

Halálraégett egy 76 éves asszony

Halálos szerencsétlenség történt Hajdúhadházon, a Dobó ucca 31. számú házban. Özv. Szabó Imréné 76 éves öregasszony lakásában melegedett, erősen a tűzhely fölé hajolva. A melegtől megszédült és ráesett a tűzhelyre és karján, mellén, arcán súlyos, másod- és harmadfokú égési sebeket szenvedett.

Az eszméletlen állapotban levő idős asszonyt a debreceni bőrgyógyászati klinikára szállították, ahol tegnap éjszaka meghalt. Megindult a vizsgálat annak megállapítására, hogy terhel-e valakit gondatlanság a szerencsétlenséggel kapcsolatban.

Vegyen sapkát
Újévre
FARKAS
sapkakészítőnél. Széchenyi u. 3.

Órát, ékszert
ezüst dísztárgyakat vásároljon bizalommal SRETTER JÁNOS órás és ékszerésznél, Debrecen, Batthyány u. 13.

Fénykép felvételek
képnagyítások olcsó és maradandó emlékű ajándékok. A közelgő újévre ajánlatos már most megrendelni.
Berzéki műteremben
Ferenc József út 38.
Vasárnap is nyilva

Beleznai Unger István két évtizede a magyar színházkultura szolgálatában

Húsz évvel ezelőtt új bonvivan lépett fel a Csokonai-színházban. A színiiskola padjai közül hozta Kardoss Géza direktór és a fiatal, gyermekarcú bonvivan egycsapásra a debreceni közönség kedvence lett. Unger István nevét hamarosan megtanulta a publikum és minden fellépése nyomán forró siker virágzott ki.

Beleznai Unger István.
(Aszmann foto.)

Azóta két évtized telt el és Beleznai Unger István az idei szezont mint a Csokonai-szinház igazgatója nyitotta meg. Megállapíthatjuk, hogy mint színigazgató ugyanolyan sikerrel szolgálja a magyar színházkultúra ügyét, mint színész és főrendező. Ezt a két évtizedet a színjátszás rajongó, áhitatos szeretete, maradéktalan művészet, finom ízlés jelemzik. Mint színész Beleznai Unger István az operett fénykorának elegáns, finoman, nemes eszközökkel játszó bonvivanjai közé tartozik. Egyébként univerzális tehetség, aki egyaránt nagyszerűt és művészit alkotott mint színész, rendező, a zenekar dirigense és színigazgató. Személyében a magyar színjátszás országos viszonylatban egyik legnagyobb, legigazibb értéke jutott el két évtizedes munkásság határkövéhez és ennél a dátumnál kötelessége megállni és egy eredményekben gazdag művészélet előtt tisztelegni mindenkinek, akinek valami köze van a magyar színészet ügyéhez.

Az igazgatói irodában kerestük fel Beleznai Unger Istvánt, a jubiláns színművészt és direktort, aki szokott szerénységével szabadkozott, amikor követelünk célját megtudta.

— Nem olyan idők ezek — mondotta Unger direktor —, amikor ráérünk ünnepelni. A vidéki színjátszásra nehéz idők járnak, amikor minden kis maradékerőt a nagy cél szolgálatába kell állítani. Ne haragudjatok, de tudjátok jól, hogy a magam dolgaival soha nem is szerettem foglalkozni...

— Viszont éppen ezekben az időkben van legnagyobb szükség példamutatásra. Hogy adjunk hitet a most felnövő színésznemzedéknek, ha azt látja, hogy nem becsüljük meg igazi értékeinket és két művészi sikerekben gazdag évtized mellett nem állunk meg ünnepelni. Egyébként is úgy tudjuk, hogy illetékes körök már megmozdultak ebben az irányban és február 2-ára visszavonhatatlanul kitűzték a jubileumi estet.

— Szóval kész helyzet elé állítottatok — nevet magát megadva Beleznai Unger direktor. — Hát akkor tessék, parancsoljatok...

— Valamit az első debreceni fellépésről, ha lennél szíves mondani — érdeklődünk.

Percenként csengő telefon, kétpercenként megismétlődő érdeklődők, tárgyalók által megzavarva — hogy egy elfoglalt színigazgató életéből is kóstolót kapjunk — kezd beszélni Beleznai Unger István az első debreceni estékről:

— 1922 január 9-én jöttem Debrecenbe, ahova a színiiskolából hozott Kardoss direktor... A „Yu-Shi" című operettben mutatkoztam be — mérsékelt sikerrel — mondja aranyos derűvel Unger direktor. **— Mint színésznek sikerem volt, mint bonviván szépségnek kevésbbé. Sovány voltam, kölyök voltam... húszéves voltam...** Bár még egyszer az lehetnék...

— Akkoriban volt a Helvey—Nádasdy affér, a színház primadonna nélkül maradt nemsokkal azután, hogy **velem a bonvivan-hiány megoldódott.** Egyik vendégprimadonna a másik után jött, köztük **Kováts Terus is, akivel itt ismerkedtem meg, itt kötöttünk házasságot a Szent Anna uccai templomban.** Olyan nagyszámú közönség jött el az esküvőnkre, hogy **a templomajtónál elszakítottak bennünket egymástól és úgy kiáltottuk távolból keresve egymásnak: „Hol vagy, Terus?" — „Itt vagyok, Pista!"** Megszeretett mindkettőnket a debreceni közönség, de minden sablonos frázistól eltekintve őszintén mondhatom: nekem is második hazám lett Debrecen.

— Szinte sorsszerűség nyilvánul meg abban, ahogy én időről időre visszatérek Debrecenbe. Még Kardoss Géza színigazgatása idején háromszor visszajöttem: mint színész, majd főrendező, most pedig, éppen húsz évvel azután, hogy a Csokonai-színház színpadjára léptem először, mint színigazgató is megismerkedhettem a debreceni közönséggel... **Minden Debrecenhez fűz: az első színészsiker, házasságom, az első rendezés... itt buktam meg életemben először mint jogász...** Csak az vigasztalt, hogy **a kollokvium estéjén aratlam egyik legnagyobb színészi sikeremet.** Egy szóval életem minden sorsfordulóján Debrecen volt a háttér. Kétszeres öröm tehát számomra, hogy ezt a jubileumot is Debrecenben és mint színigazgató érhettem meg...

A Beleznai Unger István jubileumát előkészítő bizottság tagjaival beszéltünk ezután. **Országos keretek között szándékoznak megrendezni február 2-án a kitűnő direktor 20 éves jubileumát. Ha Honthy Hannát nem köti ehhez az estéhez fővárosi szereplése, akkor a „Víg özvegy" kerül előadásra Honthy Hannával, Szűcs Lászlóval, Timár Ilával és a jubiláns Beleznai Unger Istvánnal. Ha Honthy Hanna nem tudna lejönni, akkor a Marica grófnő, vagy más darab kerül színre.**

A debreceni közönség, melynek az Unger-pár mindig első számú kedvencei sorába tartozott és ma is ünnepi estének, igazi művészi élménynek érzi, ha Beleznai Unger István színpadra lép, néhány hét mulva mint jubilánst köszöntheti tapsaival Unger Istvánt, akinek értékes művészete Debrecenben bontakozott ki és akinek sikerekben gazdag pályáján mindig felejthetetlen állomásként fog csillogni ez a nagy magyar város.

— **Erdőszentgyörgyön földgáz tört fel** és 190 méteres mélységből már 25—30 atmoszféra nyomású gáz jött. A fúrások igen kedvezően haladnrk és minél mélyebbre mennek le, annál több lesz a gáz. A most talált gázmező bőségesebb, mint az ősz folyamán talált nyárádmenti gázforrások.

Cabinet
Dreher Brandy
KIVÁLÓ MINŐSÉGE NEM VÁLTOZOTT

A keleti fronton a német csapatok részére folyton megy az utánpótlás. Repülőgépek kísérik fent a levegőben a szállítmányokat.

Örök emléket állít Szatmár Kölcsey Ferencnek, a Himnusz szerzőjének

A hála és kegyelet adóját rótta le Szatmár város közgyűlése a Himnusz szerzőjével szemben, amikor színházának nevét Kölcsey-színházra változtatta és kimondotta, hogy a város főterén állítják fel Kölcsey monumentális szobrát. A vármegyeháza nagy tanácsterme részére megfestik Kölcsey arcképét.

A Kölcsey-szobor alapra ez évben már 5000 pengőt állított be Szatmár a költségvetésbe és országos akciót indítottak, hogy minél díszesebb és nagyobb szobor hirdesse a Himnusz költőjének emlékét.

Dr Csóka László polgármester áll a mozgalom élén, melynek célja még az is, hogy minden évben ifjúsági zarándoklat induljon Csekére, a nagy költő sírjához.

A debreceni gyorsvonat minden ablaküvegét összetörte egy tehervonatból kiálló fadarab

Az 1702. számú budapesti gyorsvonat, melynek Debrecen állomásra 11 óra 3 perckor kellene menetrendszerűen beérkeznie, ünnep első napján másfél órai késéssel futott be. A késés oka, mint később megtudtunk, az volt, hogy Kisújszállás közelében szemközt jött a gyorsvonattal a mellette haladó sínpáron egy tehervonat, mely fát szállított. Egyik kocsiban a farakás megbomlott és fadarabok mélyen kiálltak. Mikor a gyorsvonat elhaladt a tehervonat mellett, **ez a kiálló fadarab végigseperte a gyorsvonatnak azon az oldalon levő ablakait és valamennyi üveget betörte.**

Január 2: Goll Bea és Zsedényi Károly balett-estje

A Zenekedvelők Köre a folyó évadban már másodszor kedveskedik városunk közönségének balettművészekkel. A berlini Opera kamaratánccsoportjának feledhetetlen estje után most a legfiatalabb és legszebb magyar tánccsillagot, **Goll Beát** hozza a kör városunkba **Zsedényi Károllyal**, a m. kir. Opera szólótáncművészével együtt, hogy a legmagasabbrendű táncművészetben gyönyörködtessék a közönséget.

A tánc alapjául szolgáló zene is mutatja műsoruk nagyvonalúságát és változatosságát. Többek között Schumann: Carneval-ja, Liszt: Szerelmi álmok, de Falla: Tűztánc, Debussy: Faun délutánja, Sibelius: Valse triste, Poldini: Magyar tánca, Saint-Saens: Haláltánca, stb. szerepelnek a művészek pompás műsorán.

A jegyek iránti igen nagy érdeklődésre való tekintettel ezúton is kéri t. bérlőit a kör, hogy a bérleten kívüli estre egyébként bérelt helyeiket szíveskedjenek legkésőbb december 29-én déli 12 óráig a Harmathy könyvkereskedésben biztosítani, mert azon időn túl nem tudja a kör a helyeket senkinek sem rezerválni.

Kivonatos versenytárgyalási hirdetmény. Debrecen sz. kir. város Polgármestere a városi belsőfogattartás, törzsménes, járványkórház és a volt köztisztasági és fuvarozási vállalat lovainak 1492. évi január hó 1-től 1942. évi dec. hó 31. napjáig bezárólag leendő vasbantartására nyilvános versenytárgyalást hirdet. Az ajánlatok beadásának határideje az 1942. évi január hó 5. napjának déli 12 órája. — Részletes versenytárgyalási hirdetmény és ajánlati ürlapok a város gazdasági ügyosztályánál (Városháza, magas fldsz. 14. sz. szoba) díjtalanul beszerezhetők. Polgármester.

Mihó László szabómester
úriszabóságomat Csapó u. 74. alatt megnyitottam. Szép munka, szolid ár

Tönkrement acélárút
Frick Imre műköszörüs
szaküzletében újíttassa és javíttassa garanciával.
Uj acéláruk beszerzési forrása!
Simonffi-u. 1/b. Öngyújtok szakszerű javítása. Pipere cikkek.

Kellemesen szórakozhat Szilveszterkor is a Gambrinusban

Élő kövek

Baja Mihály, Oláh Gábor, mint pályadíjnyertes diákok.

A költészet nyilvános tanítója volt egykor Szikszai Dániel nagyváradi lakos, kir. törvényszéki nyugalmazott bíró és kir. tanácsos. 1831-ben volt esküdt diák a debreceni kollégiumban, köztanító a poéták és veteránus shétorok osztályában 1831—32. években. Meghalt 1884 július 3-án. Két héttel halála előtt végrendelkezett, melynek egyik pontja ez: »annak emlékére, hogy a debreceni ref. Kollégiumban a költészet nyilvános tanítója voltam, teszek a Kollégium részére egy alapítványt, mely 1000 forintból áll. Ezen összeg évi kamatja tüzessék ki minden évben jutalmul a Kollégium növendékei által írandó lyrai vagy más komoly irányú, de semmi esetre sem alkalmi vagy személyes költeményre s a jelige mellett zártan beérkezendő költemények egy tanárbizottság által megbíráltatván, részrehajlatlan bírálat folytán legkitűnőbbnek ítélt költemény szerzőjének fizettessék ki és pedig a szépirodalom iránti lelkesedés és nemes verseny ébresztése céljából bizonyos ünnepélyességgel. Arra legkedvezőbb időnek gondolván a Csokonai-ünnepélyt.« A pályadíj alapítvány életbelépett 1885—6.tanévben. A pályadíjnyertesek között fel van jegyezve Oláh Gábor neve 1900-ban, Baja Mihály pedig 1904-ben. Több éven keresztül a pályázat meddő volt.

Ösztöndíj alap külföldi egyetemre menőknek. Nagy József kereskedő 1862 március havában kelt alapítványi oklevél: »Jó Istenem, vallásom, hazám és szülővárosom iránt el nem enyésző hálámat tanusítandó, tízezer forint alapítványt teszek. a) Kamatjából a négy egymást követő évfolyamon át oly ifjak segélyeztessenek, akik a debreceni főiskolában bevégezvén a felsőbb tudományokat, a lelkész vagy tanítói pályára külországi egyetemekben s akadémiákban is igyekeznek magukat tovább képezni. b) Minden 5-ik évben pedig a lelkészi pályán vagy tanárságban érdemmel szolgáló jeles férfiú segélyeztessék oly utazásra, melyet a tudományos és tapasztalati műveltség előhaladása koronként szükségessé teszen. Kellékek a pályavégzett ifjakra nézve: hogy a pályázó magyar és református legyen s a felsőbb tudományokat a debreceni főiskolában végezte; kitünő észtehetség és jellem, életpályája lelkészi vagy tanári legyen. Latin, görög, német, francia nyelveket értse... A segélyt két évnél tovább senki sem élvezheti.« Az első ösztöndíjélvező Könyves Tóth Kálmán debreceni lelkész, a második Balogh Ferenc tanár volt, akik mint diákok élvezték e jótéteményt.

Nem érdektelen feljegyezni, hogy az alapítvány hírére a főiskolai ifjúság az alapítót fáklyás zenével tisztelte meg, amikor szép beszéddel üdvözölték Nagy Józsefet.

Az alapítványok arról beszélnek, hogy aki szerette a Kollégiumot, az tudott földi javaiból bőrészt juttatni az arra érdemeseknek.

(s. i.)

Serédi hercegprimás karácsonyi szózata a magyar nemzet kereszténységéről és függetlenségéről

Serédi Jusztinián bíboros-hercegprímás az esztergomi Bazilikában karácsony elsőnapján nagyhatású szentbeszédet mondott. Beszéde elején arról szólt, hogy Isten a család és nemzet megbecsülését hangsúlyozta ki azzal a ténnyel, hogy Jézus családban öltött testet, holott emberi család kötelékein kívül is megtehette volna ezt.

A hercegprímás azután szólott az államok fontos hivatásáról és arról, hogy a földi boldogságba a lelki szükségletek elismerése és kielégítése is beletartozik. A család, elsősorban a magyar család megbecsüléséről és megszentéléséről beszélt, a magyar nemzet jóléte, sőt fennmaradása érdekében is bátran sikra kell szállni a szentségi házasság mellett. Nem szabad megengedni, hogy a házasságra vonatkozóan az egyéni érdekeket előbbre helyezzék az Isten és a haza igazi érdekeinek. A kereszteltekre vonatkozóan törvény útján kell iparkodnunk **régi jogaiba visszahelyezni a szentségi házasságot és megszüntetni a polgári válás lehetőségét is.** Becsüljük meg nemzetünket is azáltal, hogy senki kedvéért és semmiért ne engedjük megfosztani kereszténységétől, egész közéletünk ne tűrjön el semmit, ami Isten törvényével ellenkezik, hanem inkább előmozdítsa, hogy nemzetünket egészen átjárja a kereszténység szelleme. Ne engedjük, hogy magyar nemzetünket elszakítsák Krisztus egyházától.

— Becsüljük meg nemzetünket is, folytatta a hercegprímás — még pedig abban a formában, amelyben azt az isteni Gondviselés kialakította, fenntartotta és ahogy első szent királyunk megszervezte; hogy nemzetünk mindig kereszténység és magyar maradjon.

— Senki kedvéért és semmiért ne engedjük megfosztani kereszténységétől. De ugyancsak senki kedvéért és semmiért le ne mondjunk nemzetünk magyarságáról és függetlenségéről sem.

— Azért akármilyen új rendezés következik is a mostani világégés után, mi magyarok semmiféle nemzetköziséget be ne fogadjunk és azzal most se kacérkodjunk, akármilyen oldalról és akármilyen tetszetős világnézeti vagy területi elnevezés alatt iparkodnék is bennünket megtéveszteni, vagy ezeréves magyar szervezetünktől eltántorítani. Kövessük a szent királyt, akit nem szédítettek el korának eszméi. Mi nem lehetünk kozmopolita világpolgárok, hanem nyelvi különbségre való tekintet nélkül csak magyar állampolgárok.

— Hazánk pedig nem lehet sem valami meghatározatlan földrajzi fogalom, sem pedig valami nemzetek feletti nagy európai közösségnek, mint egésznek kiegészítő része, hanem csak független Magyarország, amilyen ezer éven keresztül volt.

— Erről a katedráról kérem, hogy velem együtt ezt hirdesse és ezt kövesse minden magyar, kivált pedig azok, akiket az isteni Gondviselés mások irányítására rendelt.

— Mások példája ne tántorítson el bennünket, sem a keresztény és magyar család, sem a keresztény és magyar nemzet eszméjétől, mert Krisztus, aki a családot és nemzetet egyaránt megbecsüli és megszenteli, bizonyosan győz és vele együtt majd mi is győzni fogunk.

Műhelyéből ragadta el a halál Buray Imre címfestőmestert

Mint már röviden jelentettük, váratlanul és hirtelen meghalt a debreceni iparosság egyik kiváló alakja, Buray Imre. Tevékenységben és értékes munkásságban gazdag élet ért véget. Tulajdonképpen semmi baja sem volt, családja nem is gondolta, hogy a szomorú vég közel van. Friss jó egészségnek örvendett, az ünnep előtti napon még fent járt az Ipartestületen, ahol szakmai dolgokat intézett el. Ezt megelőző napon pedig, mint a mestervizsgáztató bizottság elnöke, mestervizsgát is tartott. Aznap, amikor hirtelen halála bekövetkezett, délben jóízűen megebédelt családja körében, majd **délután három órakor a műhelyébe ment dolgozni. Ott érte az agyszélhűdés.** Nyomban a klinikára szállították, de már nem volt számára földi segítség, szenvedés nélkül következett be halála.

Buray Imre 1885-ben született Debrecenben, iparoscsaládból. Iskolái elvégzése után Zelinger Edénél tanulta ki a címfestőmesterséget, majd az 1905—7. években Münchenben és Zürichben cégtáblagyárakban dolgozott. Hazajött, letöltötte katonai szolgálatát, aztán Szegedre és Szabadkára ment, ahol elsőrangú mesterek mellett mint üzemvezető dolgozott.

A kitűnően képzett fiatalember 1910-ben önállósította magát s két év mulva megnősült. Régi debreceni családból Liptai Katalint vette nőül.

A világháború ismét elszólította munkaasztala mellől, **1915-ben a 39-es gyalogezred szakaszvezetőjeként a tűzvonalba ment, Doberdónál fogságba esett, ahonnan csak 1919-ben került haza súlyos betegen: orbáncot kapott a lábán.**

Boldog házasságukból négy gyermek született, két kislányuk meghalt. Imre fia kétévi továbbszolgálás után mint zászlós szerelt le s most a zombori vármegyeházán az ONCSA keretében működő Vármegyei Közjóléti Szövetkezetnek titkára, aki 1935 óta behatóan foglalkozik szociális ügyekkel és értékes munkásságot fejt ki. Leánya, Katalin, bár még csak V. éves tanítónőképzős, az iskolai szociális mozgalmak lelkes vezetője.

Buray Imre 1936—38-ban az Ipartestület alelnöke volt. Az Iparos Kör pénztárosa volt, ő kezdeményezte az 1930-as évek elején a kultúrdélutánokat, melyek szépen fejlődtek azóta is. Fáradhatatlanul dolgozott az iparosifjúság továbbképzéséért és kulturális felemelkedéséért.

A hadifogságban — három éven át — ő volt a többszáz magyar fogoly lelki vigasztalója s mivel nem volt lelkipásztoruk, ő tartott számukra istentiszteleteket.

Példaképe volt a becsületességnek, tisztességes munkából élő magyarnak. Nagyon szerette szakmáját, soha nem ismerte a spekulációs hasznokat. Tiszteletreméltó és megbecsült nevet vívott ki magának az iparostársadalomban. A közbecsülés a város törvényhatósági bizottságának tagjai sorába emelte, ott is minden adott alkalommal a kisiparosok érdekeiért küzdött.

Szerető családi körből, a munka székéről hívta el a halál 57 éves korában, pontosan eljegyzésének 30-ik évfordulóján.

FERENC JÓZSEF KESERŰVIZ

Beleznai Unger István színigazgató kellemetlen autókalandja

Beleznai Unger István színigazgató, — mint megírtuk, — hitvesével, Kováts Terussal együtt Budapesten töltötte a karácsony estét szüleinél. A népszerű direktor autóján utazott fel Budapestre és ugyancsak autón indultak vissza szerdán este 10 órakor, tekintettel arra, hogy Unger István is játszott az ünnepen a »Vadvirág« című darabban.

Püspökladánynál kellemetlen kalandban volt része a kiváló színigazgatónak. Autója az országút közepén defektet kapott, távol a községtől és a hidegben másnap reggel 9 óráig az országúton vesztegeltek, míg azután egy bérelt kocsin haza tudtak jönni Debrecenbe. Az autót pedig kijavítva csak szombaton küldték haza. Szerencsére egy kisebb hüléstől eltekintve a kellemetlen autókalandnak nem lett komolyabb következménye.

A perec, a kétszersült és a morzsa új ára

Az árkormánybiztos újra szabályozta a morzsa (panirozó liszt), perec és kétszersült legmagasabb árát.

Az árszabályozás szerint az egységes búzalisztből készült kenyérmorzsa és a nullás lisztből készült zsemlyemorzsa legmagasabb eladási ára az ország egész területén a következő: **barna morzsa fogyasztói ára kimérve kg-ként 86 fillér, a fehér morzsáé 1.36 pengő.**

Az egységes búzaliszt jelzésű búzalisztből előállított és készen **legalább négy és fél deka súlyú perec legmagasabb ára** viszont az ország egész területén a következő: nagybani eladási ár viszonteladók részére **5 fillér** darabonként, fogyasztói ár iskolákban, sütőiparosoknál és fűszerüzletekben **8 fillér**, vendéglőkben, kávéházakban, falatozókban és nyílt piacon, uccán, sporttelepen, parkokban **12 fillér**, mozikban, színházakban, cirkuszban és egyéb szórakozóüzemek falatozójában **16 fillér.**

A nullás jelzésű búzalisztből előállított kétszersült legmagasabb fogyasztói árát az ország egész területére a következőképpen állapította meg az árkormánybiztos:

Ha 100 kg. liszt mellett legalább két és fél kiló 25 százalék zsírtartalmú tejport, vagy ennek megfelelő mennyiségű tejet és 1 kg. malátát tartalmaz a kétszersült, ez esetben **kg-ként csomagolatlanul 1.96, csomagolva 2.24 pengő.**

Ha 100 kg. liszt mellett legalább 5 kg. cukrot, 8 kg. vajat, 1 és fél kg. 25 százalék zsírtartalmú tejport, vagy ennek megfelelő mennyiségű tejet és 100 darab tojást tartalmaz, **csomagolatlanul 3.08, csomagolva 3.36 pengő.** Az alapanyagoknak előírt mennyiségét nem tartalmazó kétszersült legmagasabb ára viszont **csomagolatlanul 1.56, csomagolva 1.88 pengő.**

A rendelet a kihirdetése napján lépett életbe.

Önkéntes urak!
Ujévre még elkészítem egyenruhájukat!
TEGDES, Kálvin tér 19.

Hölgyeim! Uraim! Itt a tél!
Ha jó meleg Bőrkeszityűket akar
Jöjjön Szénássy kesztyűshöz. Kossuth u. 2.

Uj RÁDIÓ szaküzlet!
Uj tipusu RÁDIOK és alkatrészek.
Régi előzékeny kiszolgálás mellett
Marczi István,
Piac utca 10 szám.
12 évén át volt a SOLTÉSZ cég rádióosztály vezetője.

Női fejes Schneeweiss hajregenerátor
visszaadja a haj eredeti szinét.
Gyártja: MOLNÁR BERTALAN és TSA
BUDAPEST, XIV. Nürnberg-u. 55.

Levágott sertések utáni zsírbeszolgáltatási kötelezettség újabb szabályozása

A 8040—1941. M. E. sz. rendelet szerint, aki sertést **közfogyasztásra** vág le, köteles minden levágott sertés után súlyra való tekintet nélkül 3 kg. közfogyasztásra alkalmas, gondosan kezelt, idegen anyagoktól mentes olvasztott sertészsírt a vágástól számított 8 napon belül a m. kir. közellátási felügyelőség által kijelölt szövetkezetnek, vagy húsiparosnak éspedig Debrecenben a Magyar Húsiparosok Szövetségének (vágóhíd), Vágó Elek Téglavető, Hargita u. 21., Ferge József Homokkert, Szabó Kálmán u. 35., Szabó S. Péterfia u. 59., László Árpád, Márton Kálmán u. 3., ifj. Girgás Béla, Árpád tér 2. és Szilágyi József Simonffy u. 2. szám alatti hentesmestereknek az árellenőrzés országos kormánybiztosa által megállapított nagybani áron, vagyis Debrecen sz. kir. város területére kg-ként 3 P 14 fillérért beszolgáltatni.

Aki **magánfogyasztásra**, tehát saját házi és gazdasági szükségletére vág le sertést, köteles egy sertés után 3 kg., minden további sertés után pedig 6 kg. közfogyasztásra alkalmas, gondosan kezelt, idegen anyagtól mentes olvasztott sertészsírt a vágástól számított 8 nap alatt az előbb megjelölt módon a fentebb felsorolt zsiradékgyüjtőknek beszolgáltatni. Ha a sertést mezőgazdasági, vagy ipari munkások szerződéses szalonnajárandóságának fedezésére ölik le, ez esetben zsír helyett szalonnát lehet beszolgáltatni. Szalonnából is 3, illetve 6 kg. szolgáltatandó be. A beszolgáltatandó zsírmennyiséget minden esetben a húsiparos, illetve magánvágó köteles legkésőbb a vágástól számított 8 nap alatt hétköznapokon délelőtt 8—12, délután 4—6 óra között a zsiradékgyüjtőkhöz eljuttatni.

Közfogyasztás alatt a magánháztartás körén kívül külön fizetés ellenében, vagy járandóság fejében kiszolgáltatott hús és zsiradék fogyasztását kell kérni. Közfogyasztásnak kell tekinteni a szállodák, tan- és nevelőintézetek, étkezőhelyiségek (kifőzések, népkonyhák), fogházak, kórházak, valamint a hentesek, általában a friss húst árusító iparosok, továbbá a vendéglők és kocsmák háztartásának hús és zsiradék fogyasztását.

Minden fogyasztás alatt a magánháztartások körében való hús- és zsiradékfogyasztást, illetve azoknak a hús és zsiradék fogyasztását kell érteni, akik egy-egy háztartáshoz, vagy állandó, vagy időleges tartozásuknál fogva (családtagok, nevelők, háztanítók, belső cselédek, házimunkások, vendégek, stb.) kapják élelmezésüket. A rendelet rendelkezései nem terjednek ki azon sertésekre, amelyeket saját ellátásának céljára a honvédség vág le.

A közfogyasztásra levágott sertések mennyiségéről a hatósági húsvizsgáló, valamint minden egyes húsiparos nyilvántartást köteles vezetni és a húsiparosok a beszolgáltatandó zsír- és szalonnamennyiségről a nyilvántartás alapján legalább havonta egyszer éspedig a tárgyhónapot követő hó 5-ig, amennyiben pedig ezen nap ünnepnapra esik, 6-ig a közélelmezési ügyosztály központi irodájában (Ferenc József út 26. I. em.) az általuk vezetett nyilvántartás, illetve elszámolási könyv bemutatása mellett kötelesek elszámolni.

A rendelet megszegése kihágást képez, mely hathónapig terjedhető elzárással büntetendő. Azt a cikket, amelyre vonatkozólag a kihágást elkövették, el kell kobozni. **Polgármester.**

Pusztító szélvész Budapesten

December 24-én, karácsony estén borzalmas szélvihar tombolt a fővárosban. Helyenként a szélvész súlyos **károkat okozott, villanypóznákat, fákat, épülő házakat döntött össze, járókelőket vágott földhöz** és hogy nagyobb baj nem történt, az csak annak köszönhető, hogy a szent estén minimálisra csökkent a főváros forgalma.

Több helyen a tűzfalat is leszakította a szél és a pestszentimrei Borbála út egyik házában a törmelék és romok alól félholtan emelték ki a ház egyik lakóját, Tordai Miklós asztalost, akit gerinctöréssel szállítottak kórházba.

Többet és jobbat termeljünk!

Bánffy Dániel intelme a gazdákhoz

Báró Bánffy Dániel földmüvelésügyi miniszter karácsony első napján rádióbeszédet intézett a gazdatársadalomhoz, amelyben az összes fontos termelési kérdéseket megvilágította. Nem tudjuk, — mondotta, — hogy mit hoz az újesztendő, de tudatában kell lennünk, hogy erőinket meg kell feszítenünk, többet, jobbat és még eredményesebben kell termelnünk. A föld nemzeti érték, bárkié legyen és a nemzeti iránti kötelesség, hogy ezzel a vagyonnal jól sáfárkordjunk. — Hangsúlyozta, hogy minden rendelkezésre álló eszközzel igyekezni fog a termelést elősegíteni, de ugyanakkor minden gazdának kötelessége, hogy olyan mértékben és úgy dolgozzék, amint azt nemcsak saját boldogulása, hanem az ország érdeke is megköveteli.

Részletesen szólott azután milliárdos gazdaságfejlesztő javaslatáról, amelyet az országgyűlés már januárban tárgyalni fog. Kiemelte javaslatának azt a fontos intézkedését, hogy földadómentességben vagy földadókedvezményben részesítik a termővé tett területlen területeket, vagy azokat, amelyeknek termőképességét rendkívüli költséggel fokozták. Kifejtette rádióbeszédében báró Bánffy földmüvelésügyi miniszter, hogy milyen módon és milyen nagy mértékben fogják támogatni azokat a gazdákat, akik maguknak is, de a köznek is dolgoznak, termelnek és elősegítik a magyar agrártermelés fejlesztését.

Hógörgeteg zuhant az ungvári személyvonatra

Óriási hótorlaszok az Ung völgyében

Ungvár, december 27. A napok óta tartó hatalmas hóviharok az Ung völgyében az országutakon több helyen hótorlaszokat emeltek. A forgalmat eddig sikerült fenntartani a vasútvonalon is, mert az akadályok eltakarítása állandóan folyamatban van.

Szombat délután az uzsoki állomás közelében csaknem végzetes szerencsétlenséget okozott egy hógörgeteg, amely az ungvári személyvonatra zuhant, amikor az éppen a leghosszabb völgyhídon ment keresztül. A görgeteg a vonat két kocsiját, szolgálati kocsiját s egy teherkocsit teljesen eltemetett, úgyhogy a vasúti személyzet és az uzsoki állomás személyzete csak egyórai kemény munka után tudta a kocsikat kiszabadítani.

Emberéletben nem esett kár, a kocsik sem rongálódtak meg súlyosabban. (MTI.)

Ravasz László püspök karácsonyi imája

Budapest, december 27. Karácsony első napján a Kálvin téri református gyülekezet reggeli istentiszteletén **Ravasz László** püspök, lelkipásztor arról beszélt, hogy ma 700 millió ember a betlehemi kisdedhez tartozik. Kétezer év óta nem volt emberöltő, amikor megfeledkeztek volna róla, pedig szinte **századonként meg kellett küzdenie a kereszténységnek létéért.** És még sines lángelme, amely a végére járjon és olyan együgyü, aki lényegét meg ne láthatná. Pedig tanítása ellentétben áll az emberi természettel: azt kívánja, hogy utolsó legyek ott, ahol első lehetnék, hogy aki arculütött jobbfelől, tartsam oda neki balarcomat is és hetvenhétszer bocsássak meg ellenségemnek.

Ez a tanítás mégis olyan erős, hogy a szívekből kitépni nem lehet. Miért van az, hogy a hitetlen emberek is annyira vágynak karácsony estéjén megfürödni egy gyermeki hitben? Olyan a lélek, mint a pincevirág, mely napot keres. Az emberi szívekben ösztönös sóvárgás van Krisztus király, az ő uralma után.

Imájában ezeket mondotta **Ravasz** püspök:

— Örökkévaló Istenünk, szerezz ennek a békétlen és háborgú világnak boldog, tartós karácsonyt. Állítsd helyre az igazság és a jóakarat országát. Könyörgünk Hozzád magyar nemzetünkért, amelynek léte a Te kezedben van ebben a rettenetes világviharban. Könyörgünk Hozzád nemzetünk pásztoráért és vezéréért, országunk Kormányzójáért. Őrizd meg egészségét, tartsd meg életét, rajta keresztül vezéreld népedet, a magyarokat.

BIZTOSITSA AUTÓJÁT TÖRÉS ELLEN, KÁRA MEGTÉRÜL.

Az erdélyi kölcsön sikere

most már örvendetes valóság. — Megállapitható, hogy az utóbbi idők legsikeresebb pénzügyi művelete volt az erdélyi nyereménykölcsön kibocsátása. Most, hogy az egész akció lebonyolitódott, immár meg lehet állapitani, hogy a sikerben a közönség áldozatkészsége mellett a legfőbb érdem Reményi-Schneller Lajos pénzügyminisztert illeti meg. Az ő elgondolása volt az erdélyi kölcsön kibocsátása, az ő optimizmusa győzött, amikor joggal remélte, hogy a magyar közönség nem felejtkezik meg Erdélyről. A magyar pénzpolitika legfőbb vezetője és a magyar társadalom messzemenőleg egymásra talált ebben az elgondolásban és kölcsönös megértésről tett tanubizonyságot.

Reményi-Schneller Lajos által vezetett magyar pénzpolitika eddig is minden tekintetben eredményesnek bizonyult és megállta a próbát a háborús viszonyok ellenére is. Az erdélyi kölcsön sikere alkalmából már csak a tárgyilagosság elvénél fogva is meg kell emlékeznünk a pénzügyminiszter érdemeiről, melyeket öregbített az erdélyi akció sikere.

Kinevezések a Mávnál

Budapest, december 27. Budapesti Értesítő jelenti: A MÁV-nál 1942. évi január 1-től, illetve február hó 1-től kezdődő hatállyal történt kinevezettek névsora most megjelent.

Legfelsőbb kézirat a 90 éves Hazai Samu báróhoz

A Magyar Távirati Iroda jelenti: A honvédelmi miniszter folyó hó 26-án délelőtt báró **Hazai Samu** ny. á. vezérezredes, volt honvédelmi miniszternek 90-ik születésnapja alkalmából személyesen átadta a Kormányzó Úr legfelsőbb kéziratát és a maga, valamint a honvédség nevében szerencsekivánatait fejezte ki.

Ötezer indiai katona letette a fegyvert

Róma, dec. 27. (MTI): **A Lavoro Fascista idézi a Bangkok Times értesülését, amely szerint ötezer indiai katona letette a fegyvert a Maláji félszigeten. A lap szerint az indus katonák Malayában nem akarják tovább folytatni a küzdelmet. Az indiai csapatok elkeseredésének főoka az, hogy az angol tisztek nagyon rosszul bánnak az indiai katonákkal.**

Tokio, dec. 27. (NTI): **A Domei Iroda szerint az indiai foglyok vallomásából kiderült, hogy december 8-iki ellenséges kedések kitörése óta két indiai zászlóalj fellázadt és agyonlőtt 12 angol tisztet. A lázadás azért tört ki, mert a brit ausztráliai haderők kisérletet tettek az indiai csapatoknak észak felé való elszállítására, hogy az indiai haderőket Aloszkarnál megerősítsék.** (MTI).

Róma, dec. 27. (MTI): **A Giornale d'Italia tokiói jelentése szerint India függetlenségéért harcoló egyesület 50 képviselője tanácskozásra ült össze Tokióban a helyzet megvitatására. A tanácskozásokon elfogadott határozati javaslat megállapitja többek között, hogy az angolok már négy évtized óta kizsákmányolják Indiát. Az angolok mindig arra törekedtek — hangoztatta a határozati javaslat, hogy egymás ellen uszitsák a mohamedánokat és indusokat**

Rádió
minden tipus beszerezhető részletre is
Horváth Sándor
Hunyadi ucca 18. szám
Telefonszám: 17—57.

CSUSZÓS JÁRDÁN TÖRTÉNT BALESETÉRT A HÁZTULAJDONOS FELELŐS. KÖSSÖN SZAVATOSSÁGI BIZTOSITÁST.

A szokottnál is hangulatosabb **szilveszteri**
tölthet a
Kassai Sörházban
Kacsary Pista muzsikál. Kitűnő ételekről és italokról gondoskodott
Szekeres György tulajdonos.

HIREK

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda: Debrecen, József kir. herceg utca 1. szám. Telefon nappal: 27-89. (3 mellékállomás). éjjel 27-89. — Előfizetési árak havonta 3·— pengő, negyedévenként 8·70 pengő. Ára hétköznap 12 fillér, vasárnap 24 fillér.

Gyógyszertárak éjjeli szolgálata 1941 december 27-én reggel 8-tól 1942 január 3-án reggel 8-ig: „Kígyó", Piac u. 31., telefon: 30-95. „Tisza", Péterfia u. 61., telefon: 24-52. — „Csillag", Árpád tér 1., telefon: 29-32. „Szent Háromság", Homokkert, Szabó Kálmán u. 14., telefon: 17-09. „Mátyás király", Nyilastelep Mámospércsi út 16., telefon 32-01.

Nyírfakéregre írt verses-levél a Dnyeper partjáról Debrecenbe

Egy levél jött a messzi Dnyepertől, a hótakarta, hideg muszka földről. A levelet nyírfakéregre írta egy debreceni apa, kinek fia született most négy hónapja. Gyermekét nem látta még az apa, kit ott tart a kötelesség, hogy fegyverrel védje a hazát.

Az apa a levelen verset írt kistiához és a vers néhány sorában szívünket kapja meg a boldogság, mely árad a szavakból. Fiának címezte a tábori lapot és nem írt semmi többet, csak a verset, mely mindent elmond, amit egy apa érez ott a hóviharos fagyos földeken.

A levelet december 18-án írta és a posta most kézbesítette a Cegléd ucca 18. szám alá az „Erzsébet" illatszertárba, ahol a feleség könnyes szemekkel olvasta a négyhónapos fiúcska nevére címzett tábori lapot, melynek verse a következő:

Levél a Dnyepertől

Kisfiam! Most messziről szól apád,
Megáld halkan a nagy távolságon át.
Kisfiam! Fond most imára kezed,
Hidd el kicsikém, hogy ott vagyok veled.

A tél sípol már itt a Dnyeperen,
Reggel dér lepi be a fegyverem.
Ma a te harcos, büszke katona-apád
Itt virrasztja át az orosz éjszakát.

Az arca, mint az érc, merev és komor
S a lelke végtelen mezőkön kóborol.
De jön egy nap, kisfiam, meglátod,
Csendesen az ajtóban megállok.

Te felnevetsz és elejted kócbabád
És örömében akkor sírni fog apád.

Oroszország, 1941 december 18.

Főzéshez, fürdéshez, fűtéshez

a debreceni gáz használata igen előnyös, mert magas a hőértéke, olcsó, kényelmes, tiszta, veszélytelen, havonként utólag fizetendő. A fürdőszobában egy csapfordításra forróvíz fillérekért! Tűzhelyek, főzők, készülékek minden kivitelben, jutányos áron. Díjtalan felvilágosítás, költségvetés. Bevezetés a gázkészülékek gazdaságos kezelésébe.

Városi eladási üzlet Batthyány ucca 17.

Debrecen sz. kir. város Világítási Vállalata

Telefon: 28—53., 28—74.

— **Vasárnapi istentiszteletek a ref. templomokban.** Ó-év utolsó vasárnapja. 52. Úrnapja. Nagytemplomban délelőtt 10 dr Farkas Pál, délután 5 Gönczy Sándor. Kistemplomban délelőtt 9 Gönczy Sándor, délelőtt 11 dr Soós Béla, délután 5 Kecskés József. Kossuth u. templomban délelőtt 10 Baja Mihály, délután 5 Ács Mihály. Károlyi Gáspár téri templomban délelőtt 9 dr Ötvös János, délután 4 Sulyok Kálmán. Ispotályi templomban délelőtt 10 Birinyi János, délután 5 Pál Antal. Árpád téri templomban délelőtt 10 dr H. Kiss Géza, délután 3 dr Erdei Mihály. Homokkerti templomban délelőtt 10 Kiss István, délután 5 Dusicza Ferenc. Nyilastelepi templomban délelőtt 10 Kusztós Dénes, délután 3 Magi István. Csapókerti templomban délelőtt 10 Zsoldos István, délután 3 dr Dancsházy Sándor. Kerekestelepi templomban délelőtt 10 Szilágyi László, délután 5 Szilágyi László. Dóczi J. u. 2. sz. délelőtt 11 Koncz olZtán. Auguszta-szanatóriumban délelőtt egynegyed 10 Szenes László. Egyetemi klinikákon Szenes László és Koncz Zoltán. Nyúlasi áll. iskolában délelőtt 10 Kecskés József. Téglaskerti áll. iskolában délelőtt 10 Sárközy Lajos. Téglavetői gyül. házban délután 3 Kovács Árpád. Wolaffka-telepen délután 3 Dusicza Ferenc.

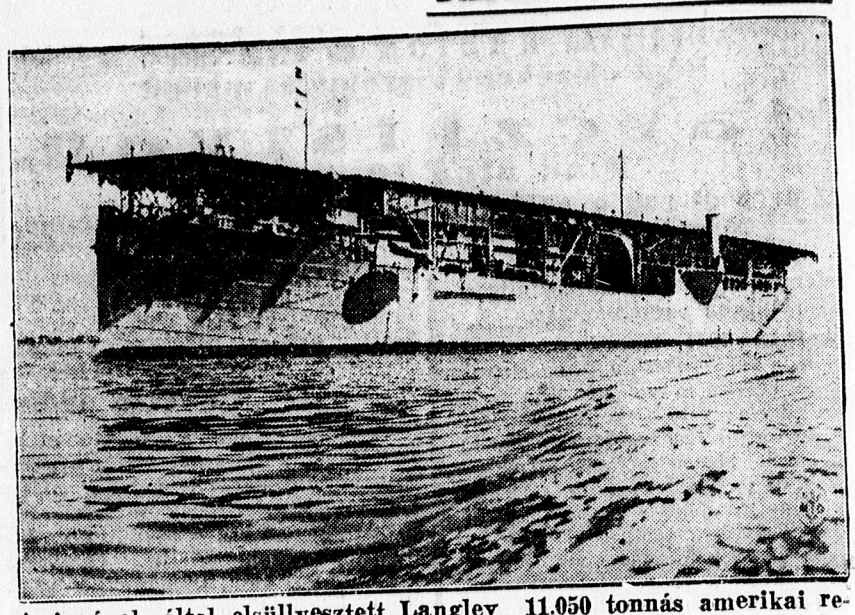
— **Tanyai istentiszteletek.** Pallagon délelőtt 9 Erdei Károly. Szepes II. délután 3 vitéz Szabó Endre.

— **Vasárnapi szentmiserend a római katolikus templomokban és kápolnákban.** A szent Anna uccai plébánia templomban 6, 7, 8, 9 órakor csendes szentmisék, fél 10 órakor plébániai nagymisét mond dr Lindenberger János prépostplébános, szentbeszédet mond Fölföldy Béla káplán. Utána 11, háromnegyed 12 és fél 1 órakor további csendesmisék. — A Csapókertben Kummergruber Emil püspöki tanácsos, a Nyilastelepen Pálmay József káplán, Homokkertben Szemes Ferenc piarista tanár, az Auguszta szanatóriumban Béres Endre káplán, fogházi kápolnában dr Gulyás István piarista tanár, Macson Lengyel László káplán, Hajdúsámsonban Novák Gyula káplán, Józsán dr Szabó János hittanár, a klinikai kápolnában Horváth Adolf cisztercita szerzetes, Mikepércsen Pogány János piarista tanár mondanak szentmisét és szentbeszédet.

— **Az evangélikus templomban** vasárnap délelőtt 10 és este 5 órakor gyülekezeti istentisztelet. Prédikál dr Pass László tb. esperes, lelkész.

— **István és János-napja a Homokkertben.** Az általános névnapi köszöntésekből a Homokkertben élő Istvánok és Jánosok is kivették részüket. Számosan keresték fel dr Patay István városi hivatalnokot, Madarász János presbitert, Szekerka János ny. MÁV segédtisztet, Pávor János evangélikus presbitert, Borsos János egyházrészi tanácsost, vitéz Hajdú János egyleti üzletvezetőt, vitéz Kapusi Jánost, a Csónakázó-tó bérlőjét és a többi Istvánokat és Jánosokat is.

— **Meghalt Tihanyi Béla,** az Országos Színészegyesület Nyugdíjintézetének elnöke 58 éves korában. Temetése ma délelőtt lesz.

A japánok által elsüllyesztett Langley 11.050 tonnás amerikai repülőgép anyahajó.

— **Házasság.** Dr Majerszky Klára orvos és dr Sántha Kálmán egyetemi nyilvános rendes tanár, a debreceni idegklinika igazgatója karácsonykor Rákospalotán házasságot kötöttek.

— **Eljegyzés.** Noszály András városi altiszt leányát, Etelkát (Debrecen) eljegyezte Nagy József F. Cs. K. segéd (Felsőbánya).

x **Újévre színes fényképet ajándékozzon Szipál mestertől.**

— **Megjelent az Országos Szociális Felügyelőség folyóiratának, a „Nép- és családvédelem"-nek karácsonyi száma.** A terjedelmes ünnepi szám első helyen Somogyi Ferenc „A szociális felügyelő hivatása" című cikkét hozza. Szombatfalvy György „A falusi tehetségmentés intézménye" címmel a népi iskoláztatás problémáját fejtegeti. A közjóléti szövetkezetek gazdaságainak jelentőségével Edvi Illés István foglalkozik. Sok más időszerű közleményt tartalmaz még a folyóirat, melynek ára 50 fillér.

x **Jégpálya** Csapó ucca 61. szám alatt állandóan nyitva. Korcsolyatanítás.

— **Horvátországban karácsonykor kivégezték** leánykereskedelem üzése miatt Pavlokovics Szonja 44 éves boszniai asszonyt. Ugyanesak az ünnepen hajtották végre a halálos ítéletet Haufer István tartalékos alezredesen, aki titkos összeköttetést tartott fenn a boszniai szerb csetnikekkel és merényletet követett el horvát tisztek ellen.

x **A Függetlenségi Kör „Kalászgárdája"** 31-én este 8 órai kezdettel szilveszteri táncestét tart. Külön meghívót nem bocsájtottunk ki.

— **Szilveszter-est az Iparoskörben!** Az Iparoskör Szilveszterkor zártkörű mulatságot rendez az Iparoskör helyiségeiben. A Szilveszter-esten csak meghívóval lehet résztvenni és aki meghívóra igényt tart, úgy jelentkezzék az Iparoskörben a meghívó átvétele, illetve igénylése végett.

x **Bartalis** tánciskolájában január 7-én tánctanfolyam kezdődik. Szépen táncolni Bartalistól tanul.

— **A falu megmentéséről beszélt Enyedi Andor református püspök** a sárospataki VI. népfőiskolai tanfolyam záróünnepélyén. Meg kell menteni a falut, — mondta, — de nem lehet megmenteni, csak kívülről. Nem elég, ha a falun kívül álló érdeklődést mutatnak a falu és lakói iránt, a falu embereinek is meg kell tanulniok azt, amit csak szülőhelyük határán kívül lehet megtanulni.

x **Fényképeit 25 éve fennálló műtermemben készíttesse el, igazolványképek, nagyítások a legszebb kivitelben Bagdi fényképészeti műterme, Ferenc József út 9.**

— **Hatvan szlovén vádlott ügyét tárgyalta a** laibachi haditörvényszék. A laasi olasz helyőrség elleni bűncselekmények miatt 8 vádlottat halálra ítéltek, hatot már kivégeztek.

— **Romániában rendelettörvény jelent meg a** búza, rozs árpa és sörárpa és az ezekből őrölt liszt eladásáról és vásárlásáról. A rendelet gyakorlatilag a gabonakereskedelem államosítását jelenti. A terményeket csak az államnak szabad eladni. Minden olyan részvénytársaságot feloszlatnak, melynek fő vagy mellékága a gabonakereskedés volt.

Fej-

és derékfájás, idegesség émelygés, tisztátalan tein gyakran csak az emésztési zavaroknak következménye. Ilyenkor is kell a DARMOL

— **A Magyar Dolgozók Országos Hivatásszervezete karácsony második napján a Világítási Vállalat helyiségében műsoros táncestet rendezett.** Az est nagyszámú közönségét Nádasdy János, a Hivatásszervezet titkára üdvözölte. Üdvözlő szavaiban rámutatott a Hivatásszervezet céljaira. Hajdú Béla budapesti előadóművész szavalt nagy sikerrel, majd Takács Anna kiforrott tudással előadott énekszámai keltettek nagy hatást. Egy vidám bohózatban kitüntek: D. Falkó Lajos, Gally Mihály, Kotulán Lstván, Szegedy Irma, Szilágyi Mária, Szabó László. Mihalóczky Mária szavalt szépen, Vitányi László énekszáma is megérdemelt sikert aratott, majd egy nevettető egyfelvonásosban Kiss Lajos, Molnár Zoltán ügyeskedtek. Az est sikeréhez nagyban hozzájárult Felföldy László szellemes konferálása és Molnár Zoltánnal előadott több párjelenete. — A vidám műsor után a megjelentek táncra perdültek és a késő éjszakai órákig a legjobb hangulatban maradtak együtt.

x **A Kereskedők és Utazók Egyesülete** folyó hó 31-én tánccal egybekötött Szilveszteri társas összejövetelt rendez, melyre tagjait, azok hozzátartozóit és vendégeit ezúttal hívja meg. Tánc este 9 órától reggel 5 óráig. Belépőjegy ára személyenként 1 pengő 50 fillér. Vigalmi bizottság.

3 igaz szó ha fénykép legyen **Burg Foto**
Hangya bérház. Piac ucca 40.

Legszebb ajándék karácsonyra egy szép gyapjú, vagy vatta paplan, Bizalommal keressen fel, míg a készlet tart,
VARGA GÉZÁNÉ, Batthyány u 13

Színház, Film, Szórakozás

SZÍNHÁZI MŰSOR:

Vasárnap délután és este: **Ördöglovas.**
Hétfőn este: **Guiditta.**
Kedden este: **Fityfirity.**

A kolozsvári színház operaegyüttese és balettje Debrecenben

Annak a gazdag, művészi programnak, melyet Beleznai Unger István direktor még hátralevő másfélhónapos szezonjára beállított, egyik főérdekessége a kolozsvári Nemzeti Színház operaegyüttesének január 5-iki vendégjátéka a Csokonai Színházban. Az est egyik szereplője Szabó László operaénekes, aki debreceni származású, — tegnap Debrecenbe érkezett az est előkészítésére és elmondotta munkatársunknak, hogy az operaegyüttes, mely állandóan zsufolt házak mellett játszik Kolozsvárott, országos túrnéja első állomásaként jön Debrecenbe, Endre Béla karnagy vezetésével. Az est műsorán Mozarttól Puccíniig, Straustól Verdiig a legnagyobb szerzők művei szerepelnek és a Bűvös vadász, a Troubadur, Parasztbecsület, Laemmermori, Lucia, Varázsfuvola, Tosca, Sevillai borbély, Szerelmi bájital, Faust, stb nagy áriái és legszebb számai kerülnek előadásra. Az operaegyüttes tagjai közül Takács Paula drámai szoprán, Bakó József bariton és Szabó László basszus debreceniek. Páka Jolán, Ruprecht Ferenc, Virágos Mihály és a többi nagyszerű ráhetség. Több balettszám is lesz, elsőrangú táncosokkal.

A szinházi iroda jelenti:

Vasárnap délután és este Kálmán Imre nagy operettjének, az **Ördöglovasnak** felújítása, Szücs László vendégjátékával. A legszebb Kálmán-melódiák, romantikus mese, pompás humor, tánc, látványosság.

Hétfőn este utoljára Szücs László és Radnóthy Éva vendégfelléptével Lehár-emek zenéjű operettje a **Guiditta.**

Kedden este a legmulatságosabb operett a **Fityfirity.**

Szerdán, Szilveszter estén két előadás kivételesen félnyolc órai kezdettel Szücs László és U. Kováts Terus felléptével a legremekebb burleszk-operett ujdonság, a **3 huszár.** — Éjjel háromnegyed 11 órakor **nagy szilveszteri kabaré,** ragyogó műsorral. Ezernyi ötlet, vidámság — Konferál: U. Kováts Terus.

—×—

Vadvirág. Beleznai Unger István fellépése avatta eseménnyé a **Vadvirág** felújítását. A kedves meséjü, mulatságos zenés vigjáték válóperes ügyvéd szerepében Unger István fölényes művészettel, elegáns mértéktartásssal, ragyogó alakítást produkált. Mellette **Fogarassy Mária** bájos vadóca, **Budaházy Ágnes** tökéletes művészettel formált alakítása, **Ladányi Ferenc** rokonszenves kitünő figurája, **Kormos Ferenc** és **Perényi Sári** ízes humora, **Zádor Mária** pompás játékkészsége tünt ki.

— **Kardos Albert nyolcvanéves.** Kardos Albert ny. középiskolai igazgató, a kiváló iró és irodalomtörténész december 26-án érte meg nyolcvanadik születésnapját. Szük családi körben óhajtotta megülni az évfordulót, azonban a barátok és tisztelők közül nagyon sokan keresték fel részint személyesen, részint levélben tolmácsolva jókívánságaikat. A Kereskedelmi Csarnok, melynek Kardos Albert tiz év óta tiszteletbeli tagja, küldöttségileg kereste fel Kardos Albertet. A küldöttség szónoka, dr Hegedüs Jenő intézett az ünnepelthez üdvözlő szavakat és átnyujtotta a Kereskedelmi Csarnok stílszerű ajándékát, egy irókészletet. Kardos Albert értékes irásai a „Debreczen" hasábjain is éveken át megjelentek, legutóbb is karácsonyi számunkban közöltük tanulmányát Széchenyi István debreceni éveiről.

— **Felakasztotta magát,** mert nem lehet gyermeke Istokovics János pécsi kőművesség.

Ujévi ajándékot
órát, ékszert
legolcsóbban **Kollár Lajos**
órásmester és ékszerkereskedőtől
KOSSUTH UCCA 4.

Családi értesitések:

Bódy Mártha
és
Osváth Gyula
m. kir. honvéd hadnagy

december hó 30-án este fél 7 órakor tartják esküvőjüket a debreceni Szent Anna uccai plébániatemplomban.

Debrecen, 1941 december hó.

x Schaff tánciskolájában, a Koronában minden vasárnap össztánc, délután gazdaifjaknak, este iparosoknak. Ötödikén tanfolyam kezdődik.

— **Az új csomagdijszabás.** A kereskedelem és közlekedésügyi miniszter, a posta csomagdíjszabást 1942 január hó elsejétől a következőképen módosítja: a 150 kilométeren túli, felsőhatár nélküli eddigi V. díjöv 150—350 kilométerig terjed. Az V. dijöv díjtételei változatlanok maradnak. A 350 kilométeren túli távolságra rendszeresített új VI. díjövbe szóló csomagok súlydíja az általános súlyfokozatok szerint: —.50, —.80, 1.—, 2—2,20, 2.80,, 3.—, 4.40 pengő.

— **Hollandiában bevezetik a német postadíjszabást.** A németalföldi és a német postaigazgatóság döntő jelentőségü megállapodást kötött. Eszerint Németalföldön bevezetik a német postai díjszabást. Egyik államból a másikba ezen túl belföldi díjszabás szerint kell bérmentesiteni a postai küldeményeket. A megállapodás 1942 január 1-én lép életbe.

Némethy Károly ny. belügyi államtitkár temetése nagy gyászpompával és impozáns részvét mellett, karácsony másodnapján délután történt meg. Az egyházi szertartást Ravasz László püspök, titkos tanácsos végezte és magasan szárnyaló gyászbeszédben búcsúztatta el az elhunytat. A belügyminisztérium tisztikara nevében Tomcsányi Kálmán államtitkár mondott beszédet.

— **Iparosok figyelmébe!** Buray Imre cimfestőmester, volt ipartestületi alelnök temetése ma, vasárnap délután fél 4 órakor lesz a Köztemető ravatalozójából. Az Ipartestület felkéri az iparosokat, hogy köztisztelteben álló iparostársuk végtisztességtételén minél nagyobb számban jelenjenek meg.

— **Beleugrott a hajdúnánási határban nemrég elkészült mély csatornába** Pál Mátyás 65 éves földmüves és belefulladt a vízbe. Öngyilkosságának oka ismeretlen.

— **Fáskamara-tűz a Thaly Kálmán uccán.** A Thaly Kálmán ucca 13. sz. alatt, özv. Hernády Pálné tulajdonát képező fáskamara pénteken kigyulladt. Értesitették a tűzoltókat, akik másfél órai munka után lokalizálták a tüzet. A fáskamara teteje teljesen leégett, a kár 1000 pengő.

— **Sok baromfilopás volt az ünnep alatt Debrecenben.** 11 feljelentés futott be a debreceni rendőrségre az ünnepek alatt elkövetett baromfilopásokkal kapcsolatban. A rendőrség erélyes nyomozást indított a tolvajok ellen.

— **Többmilliós épitkezési programot valósit meg Szombathely.** Gyárakat épitenek, újjáépitik az öreg Sabaria szállót meleg és gyógyfürdőkkel s kiépitik a közcsatorna és vizvezetéki hálózatot.

— **Míg a 10 filléres karácsonyfából 10 pengős fa lesz.** Csík vármegye közigazgatási bizottságának ülésén szóvátették azokat a nagy károkat, melyeket a fenyvesekben a karácsonyfatermelésnek mostani módja okoz. László főispán közönséges erdőpusztitásnak nevezi a mai rendszerü karácsonyfa-termelést. Kifogásolták, hogy 10—50 filléres áron vásárolt karácsonyfákat Budapesten 10 pengős áron felül adták el. Hir szerint a földmüvelésügyi miniszter a jövőben csak karácsonyfa-fenyő ültetvényekről enged fákat forgalomba hozni. Ilyen telepeket a Felvidéken, Kárpátaljàn és Erdély középső részén létesitenek.

Ujévre! Ujévre!
Egész évben!
Hegedüsné Csengeri Julia
biz. kereskedőnél fogjuk az alanti cikkeket bizalommal beszerezni. Korlátozott mennyiségben elsőrendű áruk

Csodaszép asztalnemük.
Legszebb ágynemük.
Elsőrendű damasztáruk.
Kitűnő vászoráruk.
Zsebkendők, Törülközők.
Külföldi puplinok.
Fehérnemű selymek.
Legújabb matlasszék.
Téli meleg ruhaanyagok.
Férfi- női fehérnemük.
Csodaszép paplanselymek.
Vendéglősöknek kerti abroszok.
Lenvásznak ágynemükre.
Repülő uraknak nyersselymek.

!! Elsőrendű kész áruk !!

URAKNAK
Flanel pyjamák.
Pouplin pyjamák.
Kitünő hálóingek.
Rayéköperből alsónadrágok.
Olcsó sportingek.

HÖLGYEKNEK
Csodaszép hálóingek.
Ruha és vállas kötények.
Idősebb hölgyeknek meleg mosó ruhakelmék.
Kiváló minőségü kartonok.

Menyasszonyi kelengyék elsőrendü kivitelben!

Üzleti napok: Hétfőtől szombaton déli 1 óráig.
Üzleti órák: Délelőtt 9—1 óráig, Délután 3—6 óráig.

Alapitási év: **1928.**

DEBRECEN, Zöldfa ucca 12. Udvarban II. sz. ajtó

GYÁSZROVAT

Sokoray Endréné született szunyoghi Szunyogh Etelka életének 56. évében elhunyt. Temetése hétfőn délután félnégy órakor lesz a Köztemető díszravatalozó teréből református gyászszertartással. Elhunyta férjét, Sokoray Endre postafelügyelőt és kiterjedt rokonságot borított mély gyászba. Lakás: Baranyi u. . Fehértóy vállalata rendezi.

id. Buray Imre cimfestőmester 57 éves korában elhunyt. Temetése vasárnap délután fél 4 órakor lesz a köztemető díszravatalozó terméből, a római katolikus egyház szertartása szerint. Lakás: Rothermere ucca 43. Dankó temetkezési vállalat.

Holló Mihály nyug. lovaskézbesitő 68 éves korában elhunyt. Temetése vasárnap délután 2 órakor lesz a Köztemető ravatalozó terméből a ref. egyház szertartása szerint. Lakás: Andrássy út 14. Dankó temetkezési vállalat.

özv. Baik Andrásné Vattay Eszter 84 éves korában elhunyt. Temetése vasárnap délután 3 órakor lesz a Köztemető IV. ravatalozó terméből. Dankó temetkezési vállalat.

Kocsis Juliánna 82 éves korában elhunyt. Temetése hétfőn délelőtt 11 órakor les za Köztemető IV. ravatalozó terméből. Dankó temetkezési vállalat.

özv. dr Kósa Zsigmondné Károlyi Marienne ny. miniszteri tanácsos özvegye 72 éves korában elhunyt. Temetése hétfőn délután 2 órakor lesz a Köztemető díszravatalozó terméből református szertartással. Lakása: Diakonisza Ház. Pusztai temetkezési intézet.

Balogh János gazdálkodó 37 éves. Temetése vasárnap délután fél három órakon lesz a II. b. teremből. — Lakás: Fancsika 63. Csurka temetkezés.

Nagy Imre ny. városi végrehajtó 60 évében elhunyt. Temetése ma délután 3 órakor lesz a Köztemető II. számú ravatalozójából református szertartással. Lakás: Bercsényi u. 51. Temetését Bartha vállalata végzi.

Czapp József cipészmester 50 évében elhunyt. Temetése ma délután fél 4 órakor lesz a Köztemető II. sz. ravatalozójából református szertartással. Lakás: Kölcsey u. 22. Temetését Bartha vállalata végzi.

özv. Török Imréné 73 éves. Temetése hétfőn délután három órakor lesz a hármas teremből. Lakás: Rákóczy ucca 23. Csurka temetkezés.

Papp Zsigmond 40 éves korában elhunyt. Temetése a már jelzett időponttól eltérőleg hétfőn 2 órakor lesz a III-as ravatalozóteremből. — Lakás: Egyletkert u. 34. Gebauer-cég rendezi.

Köszönetnyilvánitás. Áldott emlékü édesapám temetésén megnyilvánult jóleső részvétért ezúton mondok hálás köszönetet. Mezey János Jenő, vendéglős, Vendég u. 3.

Köszönetnyilvánitás. Mindazon rokonok, szomszédok és jó ismerősöknek, az István Gőzmalom Önképzőkör elnökségének, munkás tagjainak, a bőripari dalárdának, kik Istenben boldogult felejthetetlen jó férjem, illetve édesapánk temetésén részvétükkel, magasztaló szavaikkal, a ravatalra helyezett virágokkal mély fájdalmunkat enyhiteni igyekeztek, fogadják ezúton hálás köszönetünket. özv. Molnár Józsefné és családja.

— **Gyermeke részére** nevelési járulékot biztosithat és elláthatja anyagi eszközökkel tanulmányai folytatása, önállósitása, vagy férjhezmenetele idejére; öregsége vagy megrokkanása esetére saját vagy neje javára nyugdijpótló biztositást köthet; azonnali vagy későbbi időben megindúló életfogytiglani járadékra biztositást köthet; hitelügylet külön fedezetére vagy elhalálozás esetére ingatlanának tehermentesitése céljából biztosithat; elhalálozás esetére temetkezési biztositást köthet. Részletes felvilágositást az ország minden városában és községében levő főügynökségek, illetve képviseletek nyujtanak. Debrecen, Ferenc József út 28/c.

Uj szövetüzlet! Tóth Gábor Barosstag!
(Ferenc József-ut 89. szám)
Férfi szövet — Bélésáruk — Szabókellékek

Kár ma a hölgyeknek összeveszni azon,
Hogy a régi kalapjából milyen lesz a fazon
Megoldja e problémát a „KATÓ" szalon,
Hol legrövidebb időn belül
Elkészül a legmodernebb fazon.
BURGUNDIA U. 14.

Lópatkólást

és mindennemű kovács, kerékgyártó munkát — új szekerek készítését — ismét vállal és napi áron szakszerűen végez: ifj. Varjassy Imre kovács és kerékgyártó műhelye, Eötvös u.18. szám. — Telefon: 11-18.

A költő halálára

— Harsányi László emlékére —

Míg él, nem kérdi senki, hogy miért?...
Miért gyüjti a hervadó babért?...
Azért, hogy sírját díszítse vele,
Ha véget ér küzdelmes élete?...

Halálára már figyel a Világ!
Részvétét jelzi sok könny, sok virág...
Meghatott szavakkal mondott beszéd
Magasztalja a költő életét.

Meg kell halnia, hogy megismerjék,
Hogy csodálják és ünnepeljék,
Kinek élete halk volt és szerény...
Talán azért is nem jutott kenyér

a bőség asztaláról, csak morzsák...
Szúró tövisek... s nem nyíló rózsák,
Mert nem szállt síkra körömmel, foggal
És nem ordított az ordítókkal!...

Mily szomorú a költő élete...
Míg él — a Világ nem gondol vele!
Dicsőítik — óriási árért:
Halni kell a halhatatlanságért!...

WAGNERNÉ SZÜTS ADÉL.

— **A Szenczi Molnár Énekkar tagjait** kérjük, hogy folyó hó 29-én, hétfőn este fél 8 órakor szíveskedjenek megjelenni a Kollégium énektermében. Elnökség.

— **Frontharcos vezetők kitüntetése.** A Kormányzó Úr Őfőméltósága ellenforradalmi ténykedése elismeréséül vitéz gróf Takách-Tolvay József titkos tanácsosnak, a Magyar Tűzharcos Szövetség országos elnökének, továbbá Kertész Elemér országos ügyvezető alelnöknek, Lázár Emil országos főtitkárnak és dr Vojtsek Ottó osztályvezetőnek a Nemzetvédelmi Keresztet adományozta.

— **A debreceni református egyház presbiteriuma** december 30-án, kedden délután tartja ez évben utolsó gyülését az egyház tanácstermében. Mint megírtuk, most szavaznak az egyházmegyei tisztségek betöltésére, a gazdasági bizottság tesz javaslatot a fizetésemelés és beszerzési segély ügyében. Tárgyalják az egyház 1942. évi költségvetését. Szó lesz az egyetemi templom használatának ügyéről és több más fontosabb ügy kerül még napirendre.

— **Vasútforgalmi korlátozásokat léptettek életbe Olaszországban** december 25-től kezdve. Milánó vasúti körzetében 51 vonatot töröltek a menetrendből.

— **Meghalt őrgróf Pallavicini Sándor karácsony másodnapján 51** éves korában. Beszentelése hétfőn lesz a Kerepesi úti temető halottas házában, majd a holttestet Jamnitzba szállítják és családi sírboltban helyezik el.

— **Fűszerkereskedők osztják szét a zsírt Sátoraljaújhelyen,** mivel a közélelmezési hivatal kormánybiztosi rendelkezésre kivette a hentesek kezéből a zsíradagok szétosztását.

— **A zágrábi rögtönítélő bíróság halálraítélte és kivégeztette Neuberger István 41 éves volt horvát alezredest,** aki októberben Bosanski Novi mellett Boszniába vezényelt katonai alakulat parancsnoka, rálövetett egy vonatra, amelyen a nemzetvédelmi minisztérium képviselője utazott. Megállapították, hogy az alezredes kommunista propagandát is folytatott és összeköttetést tartott fenn a Boszniában működő csetnikekkel.

Az antikomitern paktumot aláíró hatalmak Európában: a feketével jelzettek, a komiternellenes hatalmak, a sávozottak a németek által megszállott területek

Wavel kalandja a japán repülőgépekkel

Kanton, dec. 27. (NTI) Mint Rangoonból jelentik, Wavel tábornok akkor kapta meg az első igazi kóstolót a csendesóceáni háborúból, amikor repülőgépen a rangooni repülőtérre érkezett. Alig hagyta el Wavell a gépet, megszólalt a légvédelmi sziréna. A tábornok sürgősen menedéket keresett egy árokban, míg a japánok bombákkal árasztották el a repülőteret. A bombák szétrombolták a tábornok repülőgépét. (MTI)

Két kis francia szigetet megrohantak De Gaulle hívei

Vichy, december 27. Degaulleista francia tengeri erő 4, más szerint 3 hajója Muselier volt francia tengernagy vezetésével elfoglalta a Saint Pierre és Miquelon szigeteket.

Henry Haye, a washingtoni francia nagykövet, rögtön erélyesen tiltakozott az amerikai kormánynál.

Az ügyben Vichyben pénteken hivatalosan nyilatkoztak: Franciaország számít rá, hogy a status quo helyreállításával elégtételt szolgáltat neki.

Az Egyesült Államok külügyminisztériuma máris hivatalosan nyilatkozott: a három úgynevezett „szabad francia" hajó önkényessége ellentétben áll a megállapodásokkal és tettét az USA kormányának tudta és beleegyezése nélkül hajtotta végre.

Ottawai közlés szerint a „szabad francia" csapatok nem értesítették a hadműveletekről előre a kanadai kormányt sem. A kanadai kormánynak legcsekélyebb köze sincs Muselier „hadműveletéhez", De Gaulle-t valószínűleg a szigetek kiürítésére fogják kényszeríteni.

A két sziget Franciaország egykori északamerikai gyarmatbirodalmának maradványa; az Atlanti-óceán északi részén járó francia halászbárkákat szokták élelmiszerrel és időjárásjelentésekkel ellátni róla. A volt tengernagy három hadihajója mindössze öt csendőr felett aratott „győzelmet".

Francia tiltakozás Washingtonban

Vichy, december 27. (Német TI.) Mint Vichy illetékes köreiből közlik, a francia kormány St. Pierre és Miquelon szigeteknek degaullista haderők által történt megszállása után washingtoni követe útján tiltakozott az amerikai kormánynál és a statusquo visszaállítását követelte. (MTI.)

Őrségváltás Olaszországban

Róma, december 27. (NST). Serena miniszter, a fasiszta párt titkára, levelében felmentésére kért engedélyt és arra kérte a Ducét, hogy **önként jelentkezhessék háborús szolgálatra. Kérését a Duce teljesítette** és utódjául Aldo Visdussoni aranyérmes rokkantat, a spanyol háború volt önkéntesét, nevezte ki.

A párt másodtitkárává Carlo Ravasio ujságírót, hadirokkantat, nevezte ki a Duce.

Felmentette egyúttal Mussolini az állásától Tassinari földmüvelés- és erdőügyi miniszter; utódja Pareschi, a nemzeti tanács tagja lett.

Olasz politikai körökben hangsúlyozzák, hogy e személycseréknek nincsen különösebb oka: **a fasizmus fiatal forradalmi mozgalom,** amely a legfontosabb helyekre is **mer egészen fiatal embereket állítani.** Ami történt, az csak a fasiszta rendszer mindig szokásos őrségváltása.

Lotti játék, tombola tárgyak
nagy választékban Takarékosságra is
Jánossy üzletében Simonffy u. 1

A békekilátásokat latolgatják a francia lapok

Vichy, december 27. (MTI.) A két oldalnyi terjedelemre csökkentett francia lapok a karácsonyi ünnepek alkalmából a békekilátásokat latolgatják és részletes megjegyzéseket fűznek a világ új rendjének általános elveihez, amelyeket XII. Pius pápa beszédében fektetett le.

A cikkírók nem ringatják magukat a közeli béke reményében s általános vélemény szerint a világ megbékélése még mindig csak távoli ábránd, de a lapok azt a véleményüket fejezik ki, hogy a háborún kívül álló országok, mint Franciaország és több semleges ország, ezidőszerint olyan szigetecskék, amelyeknek érintetlenül kell megőrizniök a jövő békeszerződések alapjául szolgáló igazság és méltányosság magasrendű elemeit.

Az „Avenir" félhivatalos formában foglalkozik a pápai beszéddel és úgy véli, hogy a részleges megoldások és elhamarkodott kompromissziumok nem rendezhetik a nép és civilizáció között most folyó óriási küzdelmet. A népek szükségszerűen éspedig szörnyű utakon haladnak a teljesen új világberendezkedés felé és e nagy távolságokból tekintve a pápa joggal követel döntő szerepet a kereszténységnek, mert a vallás a legfőbb kapocs a népek között és a mostani szerencsétlenség is a kereszténység elfeledéséből és félreismeréséből származik. Ezen a téren Franciaország hagyományaival és belső erővel arra van kijelölve, hogy az erkölcsi tekintély és bátor példaadás nagy szerepét játssza. Erre a szerepre kell készülni — fejezi be cikkét az Avenir.

— **Tűz pusztított a Magyar Textilipari RT. csillaghegyi gyártelepén.** A dühöngő szélvihar következtében a lángok átterjedtek a gyártelep szomszédos épületeire is. A tűzoltók emberfeletti munkával lokalizálták a tüzet, mely nagy kárt okozott.

— **Meghivó.** A hentesszakosztály az Ipartestület helyiségében folyó hó 29-én fél 7 órakor szakosztályi ülést tart. Tárgy: Fontos szakosztályi ügyek. Minden szaktárs jelenjen meg. Elnökség.

— **Fizetési haladékot kapnak a volt védett gazdák.** Az érdekelt gazdaadós a védettségi korlátozások alá eső tartozások megfizetésére, ha a hitelezője behajtási lépést tett ellene, a bíróságtól méltányos töketörlesztés mellett 3—5 évi halasztást kaphat.

— **A mexikói szenátus** elfogadta azt a törvényt, amely szerint az Egyesült Államok csapatai átvonulhatnak Mexikón és használhatják a légi és tengerészeti támaszpontokat. (MTI.)

— **Spanyolországban serény munka folyik abban az irányban, hogy a polgárháború során elsüllyesztett hajókat kiemeljék** és ismét használható állapotba helyezzék. Eddig 107 hajót sikerült kimenteni, amelynek vízkiszorítása 146 ezer tonnát tesz ki.

— **Nem kapott pénzt borra, bosszúból gyujtogatott a tékozló gazda.** Szabadkáról jelentik: Karácsony másodnapján Gavrics Béla 49 éves gazdálkodó, akit tékozlás miatt már régebben gondnokság alá helyeztek, egyedül borozgatott odahaza. Mikor elfogyott a bor, átment a szomszédba a feleségéhez, hogy pénzt kérjen. Az asszony látva, hogy férje már ittas, nem akart pénzt adni. Gavrics hazament és bosszúból felgyujtotta a padláson felhalmozott kukoricaszárat. A tüzoltók a környékbeli lakosok segítségével eloltották a tüzet, Gavricsot letartóztatták. Valószínüleg rögtönítélő bíróság elé állítják.

A Debreczen rádióműsora

1941 december 28-tól 1942 január 3-ig

HETI ÁLLANDÓ MŰSORSZÁMOK:

6.40: Ébresztő. Torna.
7: Hírek. — Közlemények. — Hanglemezek.
10: Hírek.
11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
12: Harangszó. Fohász. Himnusz.
12.40: Hírek.
1.20: Időjelzés- és vízállásjelentés.
2.30: Hírek.
2.45: Műsorismertetés.
3: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.
4.45: Időjelzés, hírek.
5: Hírek szlovák és ruszin nyelven.
7: Hírek magyar, német és román nyelven.
9.40: Hírek.
11: Hírek német, olasz angol, francia és finn nyelven. (Hétfőn és csütörtökön eszperantó nyelven is.)
12: Hírek.

VASÁRNAP

December 28.
BUDAPEST I.

8: Fohász. Szózat. Hanglemezek.
8.45: Hírek.
10—10.55: Református istentisztelet a pozsonyiuti templomból. Igét hirdet Ravasz László dr püspök.
11—12.10: Egyházi ének és szentbeszéd a Jézus Szíve templomból. A szentbeszédet mise után P. Varga László Jézus-társasági atya mondja.
12.15: Levente félóra. 1. Figedy Sándor: Magyar páncélosok indulója. 2. Búcsú azó-étől, vitéz Major István alezredes előadása. 3. Leventék a sebesültek között. Közreműködik a Magyar Optikai Művek leventeegyesülete. Vezeti Budinszky Sándor. Hangfelvétel. — 4. Hadffy Hermann—Evva Ernő: Győzelmi „V" indulója.
12.45: Beszkárt-zenekar. Vezényel: Müller Károly.
1: Rádiókrónika. Elmondja: Papp Jenő.
1.45: Időjelzés, hírek, vízállásjelentés.
2: Hanglemezek.
3: Időszerű gazdasági tanácsadó. A Földmívelésügyi Minisztérium rádióelőadássorozata.
3.40: Toki-Horváth Gyula és cigányzenekara muzsikál.
4: Egészségügyi kalendárium. Faragó Ferenc dr egyetemi magántanár előadása. Az Országos Közegészségügyi Intézet közleménye.
4.40: Beszélgetés a statisztikáról. Kisléghi Nagy Dénes dr. egyetemi tanár előadása.
5: Hírek.
5.20: Az elmult hat hónap eseményei. Hangképek.
6.20: Magyar Revű Tánczenekar műsora.
7.20: Petőfitől József Attiláig. Nagykovácsi Ilona magyar költők megzenésített verseit adja elő. Kíséri a Rádiózenekar. 1. Petőfi: A négyökrös szekén. 2. Arany János: Irószobám. 3. Ady: A halál rokona. 4. Tóth Árpád: Esti kertben. 5. Kosztolányi: Én nagyon sokakat szerettem. 6. József Attila: Gyöngy. Hangfelvétel.
7.40: Nagyanyó táncrendje. Irta és összeállította: Szatmáry Antal. Szereplők: Fánika, a nagyanyó — Szilvássy Margit; István, a nagyapó — Hámory Imre; Náni — Orosz Vilma; Bernát — Bilicsi Tivadar; Cigányprímás — Matány Antal. Ezenkívül ifjú urak, első bálozó leányok, mamák, papák, hölgyek, urak és báli közönség. A zenét Vincze Ottó vezényelésével a Rádió Zenekara és Bura Sándor cigányzenekara szolgáltatja. A bálon végigvezet bennünket Szilassy László. Rendező: A. Balogh Pál. Hangfelvétel.
8.40: Rendőrhősök. Borbély Zoltán előadása.
8.50: Magyar katonaszerzők indulói. — Előadja a Légierők Fúvószenekara Doroszlai Károly vezényletével. 1. Göndör: Horthy repülő induló. 2. Seregi Artúr: Székesfehérvári vegyesdandár. 3. Tornay: Honvéd újoncok. 4. Pécsi József: Székelyföldi. 5. Pongrácz Géza: Magyar vitézek. 6. Vitéz Náray Antal: Előre Bácskába. 7. Borsay: Tábori élet. 8. Hadffy Hermann: Délvidéki. 9. Fricsay Magyar vér. 10. Doroszlai Károly: Szent István.
9.20: Sporteredmények.
9.25: Hanglemezek.
9.40: Hírek.
10.10: Szórakoztató zene.
11.25: Közvetítés a Bodó-kávéházból. Zsiga Ernő cigányzenekara muzsikál, Horti Lajos énekel. Dalok: Kéket nyilik a nefelejts; Vékony héja van a piros almának — népdalok; Teghze—Gerber Miklós: Gyalogút, kocsiút; Derzsiné Dobos Erzsi: Hét csillagból van a Göncöl-szekere; Kizöldült az erdő; Haragszik az édesanyám; Ez a kislány megy a kútra; Túlsó soron esik az eső; Házunk előtt mennek el a huszárok — népdalok.

KASSA.

8—9.00: Azonos Budapest I. műsorával.
9: Hanglemezek.
10: Azonos Budapest I. műsorával.
11: Hanglemezek.
11.15: Hírek, heti beszámoló.
11.35: Az esztendő vége. Költemények és hanglemezek. A verseket elmondja Schalkház Lipót.
12.15—00.15: Azonos Budapest I. műsorával.

HÉTFŐ

December 29.
BUDAPEST I.

10.15: Szórakoztató zene. Előadja a Rádió Szalonzenkara.
11.20: Hanglemezek.
11.40: Petőfi szülőföldjének földrajzi érdekességei. Irta: Peja Győző dr. Felolvasás.
12.10: Lovászi Ferenc és cigányzenekara muzsikál.
1.30: Rendőrzenekar. Vezényel: Szöllősi Ferenc. 1. Kreutzer: Granadai éji szállás — nyitány. 2. Szöllősi Ferenc: Magyar dalok — egyveleg. 3. Kennedy: Mexikói szerenád. 4. Weninger: Bolgár népdalok — ábránd. 5. Seregi Artúr: Nálunk Budán — keringő. 6. Borena: A legjavából — egyveleg.
3.20: Hanglemezek.
4.20: A kritikus hivatása. Makay Gusztáv előadása.
5.15: Mindnyájunk gondjai. A Közellátási Szolgálat közleménye.
5.30: Timkó Margit magyar nótákat zongorázik.
5.45: Mannerheim tábornok, Finnország hőse. Erdeös László százados katonai előadása.
6.10: Közvetítés a Gellért-szállóból. Ilniczky László tánczenekara játszik.
6.45: A lévai lúdfertály. Pálinkás Sándor előadása.
7.20: Hanglemezek Géczy Barnabás zenekarának műsorából.
7.40: Erdély fővárosa a közegészségügy szolgálatában. Közvetítés Kolozsvárról. Vezeti Faragó Ferenc dr egyetemi magántanár és Budinszky Sándor. Hangfelvétel.
8.10: Operaházi Zenekar. Közreműködik Müller Mária kamaraénekesnő. Vezényel: Rajter Lajos. 1. Mozart: Figaro házassága — a) nyitány, b) Cherubin áriája. 2. Götz: A makrancos hölgy — ária. 3. Dohnányi: Szimfónikus percek. 4. Wagner: Lohengrin — Elza álma. 5. Richard Strauss: Don Juan — szimfonikus költemény. 6. Kodály: Felszállott a páva — zenekari változatok magyar népdaltémára.
10.10: Mindenből egy keveset. Közvetítés az Ostende-kávéházból. Közreműködik a Rajkózenekar, Sthymmel Miklós tánczenekara és Manuel de Bianco — ének.
11: Hírek német, olasz, angol, francia és eszperantó nyelven.
11.35: Japán hanglemezek. 1. Hasimoto: Nagy japán dal. 2. Huzzátok a lapátot legények — japán halászdal. 3. Táscosnő dala. 4. Az ősi erények dicsérete — hazafias induló. 5. Japán dal. 6. Gyermekdal a szemről és a látcsőről. 7. Lovag hűségdala — japán népi ballada 8. A szigeti leány — dal. 9. Tokiói népi tánc. 10. Jamada: Hazaszeretet — hazafias induló.

KASSA.

6.40—11.00: Azonos Budapest I. műsorával.
11.05: Assisi Szent Ferenc karácsonya. P. Szalóczi Pelbárt előadása.
11.25: Hanglemezek.
11.40: Hírek magyar és szlovák nyelven, műsorismertetés.
12.00—6.10: Azonos Budapest I. műsorával.
6.10: Cinka Panna hegedüje. Menyhért Sándor hangjátéka. Rendező: Darkó István.
7.00—00.15: Azonos Budapest I. műsorával.

KEDD

December 30.
BUDAPEST I.

10.15: Hanglemezek.
11.20: Hanglemezek.
11.40: Divattudósítás. Felolvasás.
12.10: A József nádor 2. honvéd gyalogezred zenekara. Vezényel: Seregi Artúr 1. Lehár: Horthy Miklós — induló. 2. Suppé: Költő és paraszt — nyitány. 3. Adorján Sándor: Muzsika szól, verbuválnak — magyar hangulatkép. 4. Járay István: Szigetvár ostroma. 5. Ruttkay Aladár dalai. 6. Seregi Artur: Szent István-induló.
1.30: Weldinger Ede szalonzenekara. 1. Kötscher: Katona — nyitány. 2. Járai Richárd: Farsangi keringő. 3. Weninger Ernő: Pepito: — intermezzo. 4. Losonczi Lajos: Toborzó. 5. Rubinstein: Fáklyatánc. 6. Becce: Szerenád. 7. Siede: Szerelmi üzenet. 8. Kálmán Imre Cigányprímás — egyveleg.
3.20: Bányák Kálmán hegedül zongorakísérettel.
3.40: Rádió Jaksa-pusztán. Vidámtörtént a rádió gyermekkorából. Irta: Mezőssy Mária. Felolvasás.
3.55: Török Márta zongorázik.
4.15: Bábszínház. Közvetítés a Szent Lujza Intézet Óvónőképzőjéből. Előad: Lakatos Emilia székesfővárosi óvónő. A közvetítést Budinszky Sándor vezeti.
5.15: Gróf Széchenyi István és a magyar sport. Kammermayer Oszkár dr előadása.
5.30: Rádiózenekar.
6.15: Japán és az Egyesült Államok. Somogyi József dr előadása.
6.40: Kóczé Antal cigányzenekara keringőket és dalokat játszik.
7.20: Kóczé Antal és cigányzenekara muzsikál.
7.50: Külügyi negyedóra.
8.05: Casella-trio. 1. Haydn: Trio. 2. Schumann: Trio. 63. mű. Hangfelvétel.
8.55: Széchenyi nyomában. Révay József dr. közvetítése. Hangfelvétel.
9.55: Humoros hanglemezek.
10.10: Szórakoztató zene. Előadja a Rádió Szalonzenekara Berta István vezényletével.
10.35: A Royal Revü-Színház műsorából: Heinemann Sándor tánczenekara játszik. Hangfelvétel.
11.25: Magyar nóták hanglemezről. 1. Gergelyffy Gábor: Légy enyém angyalom — andalgó. 2. a) Egressy: Juhászlegény, szegény juhászlegény; b) Frank-Szabadi: Befordultam a konyhába — népdalok. 3. Szerdahelyi-Kulinyi: Kolozsvári kiskertekben — hallgató. 4. Kubányi György: Most kezdődik a tánc. 5. Lakatos—Jávor László: Meggyógyít az éjjel. 6. a) Túr a disznó; b) Kapitány úr sejhaj; c) Tarka paszuly. 7. Teghze-Gerber Miklós-Sághy Ilona: Gyógyítgatom a lelkemet. 8. Morvay Károly—Szondy: Badacsonyi kéknyelű. 9. Harmath Pál: Asszonyhüség tiszavirág. 10. A rátóti legények — népdal.

KASSA.

5.40—11.00: Azonos Budapest I. műsorával.
11.05: Szülők iskolája: Kössünk békét az ifjúsággal. Bartóky Mária előadása.
11.20: Hanglemezek.
11.40: Hírek.
12.00: Azonos Bpest I. műsorával.
7.00: Azonos Bpest I. műsorával.

SZERDA

December 31.
BUDAPEST I.

10.15: Szórakoztató zene.
11.20: Hanglemezek.
11.40: Külföldi híradó. Felolvasás.
12.10: Hanglemezek.
1.30: Horváth Elemér -s cigányzenekara muzsikál.
3.20: Országos Postászenekar. Vezényel Eördögh János.
4.15: Az év halottai. Szitnyay Jenő előadása.
5.15: A mentők Szilvesztere. dr. vitéz József Ferenc királyi herceg, a Budapesti Önkéntes Mentőegyesület elnökének előadása.
5.30: Honvédműsor.
6.10: Ravasz László dr püspök szilveszteri elmélkedése.
6.30: J. S. Bach: V. kantáta. — Hangfelvétel.
7: Az operaházi előadás I. és II. felvonásának közvetítése. Denevér. Egy francia vígjáték.
Az I. felv. után kb. 7.55: Hírek magyar német és román nyelven.
9.10: Nagy Izabella és Básthy-Badics Gyula magyar nótákat énekel, kísér Sárai Elemér cigányzenekara.
10.10: Mikrofonnal színészeink nyomában. Szilveszteri tarka esték közvetítése a Pesti Vigadóból, a Zeneművészeti Főiskola nagyterméből és a Magyar Művelődés Házából. Közreműködik Gobbi Hilda, Honthy Hanna, Kiss Manyi, Lázár Mária, Raffay Erzsi, Anja Sull, Tamás Ilona, Turay Ida, Zimonyi Márta, Zsilley Margit, Bilicsi Tivadar, Koréh Endre, Kőváry Gyula, Pataky Kálmán kamaraénekes, az Operaház tiszteleti tagja, Pártos Gusztáv, Pethes Ferenc, Szilvássy László és Udvardy Tibor.
11.55: Gyula diák újévi köszöntője.
12.6 Éjfélre szólnak a szabadkai harangok.
Majd: Himnusz.
Utána: Szózat.
Majd: Rákóczi-induló.
00.15—3: Tánc- és szórakoztató zene. Nagy Izabella és Básthy-Badics Gyula magyar nótákat énekel, kíséri Sáray Elemér cigányzenekara. — Nagy Izabella számai: Eresz alatt fészkel — népdal; Thern Károly: Ezet a kerek erdőt; Népdalok: A csizmámon nincsen kéreg; Nékem olyan asszony kell... — Básthy-Badics Gyula számai: László Imre: Vecsernyére szól a harang; Pete Lajos: Megvert engem; Nyisd ki babám az ajtót — népdal; Házunk előtt mennek el a huszárok — népdal; A faluban nincs több szép lány — népdal. Hangfelvétel. — Mária Terézia 1. honvéd gyalogezred zenekara Pongrácz Géza vezénylésével Tánclemezek.

KASSA.

6.40: Azonos Bpest I. műsorával.
11.05: Magyar történelem 1941-ben. Somosvári Károly előadása.
11.25: Hanglemezek.
11.40: Hírek.
12.00: Azonos Bpest I. műsorával.
4.15: Szolvák hallgatóinknak.
4645: Azonos Bpest I. műsorával.
6.10: Márffy Vera és Benkő Béla operett dalokat énekel.

CSÜTÖRTÖK

Január 1.
BUDAPEST I.

8: Fohász. Szózat. Hanglemezek.
8.45: Hírek.
9—9.55: Református istentisztelet a Kálvin-téri templomból. Igét hirdet Ravasz László dr püspök.
10—11.10: Egyházi ének és szentbeszéd a belvárosi Főplébánia-templomból. A szentbeszédet mise közben P. Varga László mondja.
11.15—12.15: Evangélikus istentisztelet a Deák téri templomból. Igét hirdet Keken András dr. lelkész.
12.20: Székesfővárosi Zenekar. Vezényel Rajter Lajos.
1: Mécs László költeményeiből ad elő.
1.45: Időjelzés, hírek, vízállásjelentés.
2: Magyar művészlemezek.

8: Ruszin hallgatóinknak.
8.25: Melles Béla-zenekar. Vezényel Vincze Ottó.
4.35: A silótakarmány szerepe a téli takarmányozásban. Kovatsits László dr m. kir. kísérletügyi főadjunktus előadása. A Földmívelésügyi Minisztérium rádióelőadássorozata.
5: Hírek magyar, szlovák és ruszin nyelven.
5.20: Miklóssy Irén keringőket énekel, zongorán kíséri Unger Ernő.
5.40: Jaj azt álmodtam, hogy magyar író vagyok. Laczó Géza csevegése.
6: Huszárnóták. A bevezető és összekötő szöveget írta Harsányi Zsolt. Elmondja Bodnár Jenő. Közreműködik Palló Imre, Vidák József cigányzenekara kíséretével.
6.40: Magyar sajtó. Kolozsváry-Borcsa Mihály dr, az országos Magyar Sajtókamara elnökének előadása.
7.20: Víg özvegy. Operett három részben.
9.40: Hírek és sporteredmények.
10.15: Végh Sándor hegedül, zongorán kíséri Nagy Alice.
10.40: Szórakoztató hanglemezek.

KASSA.

8.00—9.00: Azonos Bpest I. műsorával.
9—10: Egyházi ének a kassai Szent Erzsébet székesegyházból. Énekel a templom vegyeskara, vezényel: Hemerka Ulrich, orgonál Filcsák Béla.
10: Hanglemezek.
Közben 10.30: Verses beköszöntő az Ujévre.
11.15: Az Ujesztendőre. Szabó Pál csevegése.
11.40: Hírek.
12: Magyar nóták hanglemezről.
12.20—5.20: Azonos Bpest I. műsorával.
5.20: A kassai Szalonzenekar műsora.
8.10—00.15: Azonos Bpest I. műsorával

PÉNTEK

Január 2.
BUDAPEST I.

10.15: Hanglemezek.
11.20: Hanglemezek.
11.40: A sugarak százada. Irta Kövesligethy Iván dr. egyetemi magántanár Felolvasás.
12.10: Buttola Ede tánczenekara.
1.30: Szórakoztató zene. Előadja a Rádió Szalonzeenkara, Bertha István vezénylésével. 1. Huszka: Operett nyitány. 2. Micheli: III. kis szvit. 3. Zeller: Madarász — egyveleg 4. Gebhardt Rio: Jelmezbál — keringő. 5. Godwin: Románc. 6. Ranzato: Japán babák.
3.20: Assisi Szent Ferenc Budai III. rendjének leányénekkara. Vezényel Schleicher Frigyes. Bevezetőt mond: Hampel István rendi tanácsos.
3.40: A nyelvecske. Klindáné Merényi Margit meséje. Felolvasás.
3.55: Dr Kárpáthy Sándor gordonkázik zongorakísérettel.
4.15: Diákfélóra. Híres magyar országgyülések. Ferdinándy Mihály dr előadása a kiegyezésről.
5.15: A Mária Terézia 1. honvéd gyalogezred zenekara, vezényel: Pongrácz Géza. 1. Dobrai István—Galambos Károly: vitéz báró Unger Károly ezredes — induló. 2. Pécsi József: Karnevál — nyitány. 3. Ketelbey: A patak nimfái — keringő. 4. Svendsen: Románc. 5. Pongrácz Géza: Baba-szvit. 6. Kockert: Egy reggel Sanssouciban — zenei vázlat.
5.55: A abádi révnél. Dövényi Nagy Lajos elbeszélése.
6.20: Tabányi Sándor tangóharmonikahármasa.
6.35: Pusztai Sándor verseiből ad elő.
6.45: Fráter Lóránd dalai hanglemezről. 1. Hívlak akkor is, ha nem jössz. 2. Őszi rózsa, fehér őszi rózsa. 3. Elmegyek ablakod előtt. 4. Száz szál gyertya.
7.20: Az Operaház december 20-i előadásának közvetítése. Hangfelvétel. — Szöktetés a szerályból. — Énekes játék három felvonásban, öt képben. Szövegét Bretzner K. F. után szabadon átdolgozta ifj. Stephanie. Fordította Hevesi S. Zenéjét szerzette: Mozart. Vezényli Ferencsik János. Rendezte Rékai András.
10.10: Mesevilág a zenében. Hanglemezek.
11.35: Közvetítés a Spolarich-kávéházból. Farkas Jenő cigányzenekara játszik.

KASSA.

6.40—11.00: Azonos Budapest I. műsorával.
11.05: Szent István öröksége. Gyuk Pál előadása.
11.25: Hanglemezek.
11.40: Hírek.
12.00—3.40: Azonos Budapest I. műsorával.
3.40: A 21-ik h. gy. ezred zenekarának műsora.
4.45—6.20: Azonos Budapest I. műsorával.
6.20: Háromféle kisebbségi magyar tapasztalat, dr Krammer Jenő előadása.
6.45—00.15: Azonos Budapest I. műsorával.

SZOMBAT

Január 3.
BUDAPEST I.

10.15: Szórakoztató zene.
11.20: Magyar nóták hanglemezről. 1. Bánffy György: Kék nefelejts; Huzzad csak, húzzad csak keservesen. 2. Szentirmay: Hullámzó Balaton tetején 3. a) Aki a babáját; b) Kilukadt a kötöm; c) Megy a gözös. 4. Ki tanyája ez a nyárfás; Ha meguntál kis angyalom szeretni. 5. a) Szentirmay: Ritka búza, ritka árpa; b) Pengetős, lassu és friss csárdás.
12.10: Beszkárt-zenekar. Vezényel Müller Károly. 1. Kéler Béla: Rákóczinyitány. 2. Lavotta Rezső: Falusi szvit. 3. József Strauss: A szitakötő —mazurka. 4. Bolzoni: Menüett. 5. Pécsi József: Bécsi egyveleg. 6. Urbach: Per aspera ad astra — induló.
1.30: Hanglemezek.
3.20: A Koncert Fúvószenekar. Vezényel Keil Ernő. 1. Boieldieu: A bagdadi kalifa — nyitány. 2. Mozart: Német táncok. 3. Bizet: Az arlesi leány — I. szvit. 4. Lehár: Hercegkisasszony — keringő. 5. Hazai nóták — induló. Hangfelvétel.
4.10: Ifjúsági rádió. Kató testvérkéje. Hörör.pő Erzsébet hangjátéka. Vezeti Kilián Zoltán. Előadják a gyermekszereplők.
5.15: Filmcsillagok dalolnak. Hanglezek. 1. Kókay István: Piros pünkösd napján (Eggert Márta). 2. Schubert-Melichar: Dal a Lullaby c. filmből. 3. Serrano: Vidám vasárnap (Rosita Serrano). 4. Jary: Mindig szép a világ — dal. 5. Friml: Rose Marie — indián szerelmi dal. 7. Brühne: Dal a Kék róka c. filmből. 8. Mackeben—Beckmann: Bel ami. 9. Duday—Hilm: Du bist das Glück. 10. Caldieri: Néked dalolok. 11. Kreuder—Schwenn: Részlet a Kora Terry c. filmből.
5.55: A mai katonatiszt egyénisége. — Györi Albert előadása.
6.15: Sárai Valéria és Ignáth Gyula magyar nótákat énekel, kíséri Gáspár Lajos cigányzenekara. Sárai számai: László Imre: Perbeszálltam a szívemmel; Darázs Miksa: Érik a búzakalász; Ez a legény most kezd nékem tetszeni; Mérty: Repül a szán; Balázs Árpád: Édesanyám sírját; Sándor Jenö: Hogyha néked hinni tudnék; Kismadár dalol az ágon — népdal; Hull a fa levele. — Ignáth számai: Allaga: Befutta az utat a hó; Kiskereki betyár csárda — népdal; Mosonyi Mihály: Felleg borult az erdőre; Tizenhárom végből — népdal; Görgő Tibor: Zúg az erdő; Teghze-Gerber Miklós: Altatgatom a szívemet; Végigmentem az ormódi temetön — népdal; Szentirmay: Vörös bort ittam az este.
7.20: Innen-onnan. Hangképek.
7.50: Siker lesz-e. Imeretlen zeneszámok bemutatója. Közreműködik a Rádiózenekar Polgár Tibor vezénylésével, Kürti Károly-ének és a Holéczy együttes.
8.45: Mit dugjunk el, ha jön a vendég? Szombathy Viktor vidám csevegése.
9: Solymossy Lajos jazz-zongoraszámai.
9.20: Asszony vagy feleség. Jelenet. Irta: Z. Szabó Béla. Rendező Csanády György.
10.10: Mikrofonbál. Táncrend: Csárdások — Pertis Pali cigányzenekara a Vadászkürtből. Keringők — Pertis Pali cigányzenekara a Vadászkürtből. Tánclemezek. — Szabó Kálmán jazzhármasa a Revü-kávéházból. — Csárdások — Pertis Pali cigányzenekara a Vadászkürtből.

KASSA.

6.40—11.00 Azonos Budapest I. műsorával.
11.05: Fejni voltam a Hután. Nyiresy Tichy Kálmán elbeszélése.
11.25: Hanglemezek.
11.40: Hírek magyar és szolvák nyelven.
12.00—00.15: Azonos Budapest I. műsorával.

KOZGAZDASAG

A magyar iparnak döntő szerepe van abban, hogy az utolsó két év történelmi eseményeinél a nemzet felkészülten állhatott

A Magyar Vidéki Sajtótudósító budapesti jelentése szerint a GYOSz délvidéki fiókja most tartotta alakuló gyülését, amelyen Haggenmacher Henrik a GYOSz elnöke nagy beszédet mondott s abban rámutatott arra, hogy az anyaország ipara a megcsonkítás két évtizede alatt a győztesek nyomásától szenvedve, irígy szomszédoktól körülvéve, nyersanyaghiánnyal, tőkehiánnyal és a piacok hiányával is küzdve olyan nagyszerű feladatot teljesített, a melyre önérzettel hivatkozhat s melyel beírta nevét a magyar gazdaság történetébe. Mutatja iparunk életképességét, hogy rövid idő alatt felocsúdott a nagy csapások alól. Ha voltak is kétségek a magyar iparpolitika tekintetében, ezek a kétségek tökéletesen elnémultak, mióta nyilvánvalóvá lett: milyen döntő szerepe van a magyar iparnak abban, hogy az utolsó két év történelmi jelentőségű eseményeinél a nemzet felkészülten állhatott s visszavehette elszakított területeinek jelentős részét, nemkülönben abban, hogy honvédeink dicsőséggel és eredményesen, szövetségeseinkkel vállvetve küzdhetnek a bolsevizmus ellen. Büszkén itt mutathatunk rá, hogy az ipari termelés értéke megsokszorozódott. Egyes iparágakat újjá szerveztünk, más iparágak szinte semmiből teremtődtek meg. A munkáslétszám rendkívüli mértékben megnövekedett s az eleinte aggasztó tulszaporulatot mutató magyar intelligencia számára új lehetőségek nyiltak, rendkívül sok új munkahely teremtődött. A magyar iparra a jövőben is rendkívüli feladatok várnak, mert a békeidők visszatértével a visszacsatolt területeink számbavétele mellett a lakosság fogyasztóképessége is emelkedni fog s így nagyarányú ipari fejlődésre van kilátás. Ezt az ipari fejlődést lehet siettetni, vagy lassítani, de létjogosultságát elvitatni lehetetlen.

Újból rendezik a hentesáru gyártását, hogy lehetetlenné tegyék az áruhalmozást

Nem rég jelent meg a kormány rendelet a hentesáru gyártásának újabb szabályozásáról. A rendelet azért tartott számot nagyobb érdeklődésre, mert mind fogyasztók, mind pedig az előállítók szempontjából meglehetősen széles kört érint. A rendelet ugyanis felsorolja mindama friss hentesárukat, amelyeket a jövőben is szabad gyártani, emellett megállapítja, hogy az úgynevezett **tartósított** hentesáruk (szalámi, szárazkolbász, füstölt húsok stb.) csakis külön engedély alapján és csakis erre kijelölt üzemek által állítható elő. A Magyar Vidéki Sajtótudósítió budapesti jelentése szerint ennek az intézkedésnek az az alapgondolata, hogy csak olyan hentesárut lehessen külön negedély nélkül készíteni, mely azonnal fogyasztásra kerül és nem raktározható. Ezzel nyilvánvalóan annak az egyébként teljesen indoklatlan törekvésnek akarják elejét venni, hogy egyes jómódú mániákus vásárlók a közösség kárára nagyobb mennyiségű hentesárut halmozhassanak fel. Ipari szempontból a rendeletnek abban van különösebb jelentősége, hogy nagymértékben érinti a hentesáru iparnak azt az ágát, amely épen a tartósított áruk előállításával foglalkozott. Ezeknek a vállalatoknak tehát, amíg az említett kijelölést és gyártási engedélyt meg nem kapják, úgy kell magukon segíteni, hogy üzemüket a friss hentesáruk gyártására állítják át.

—«o»—

— Az osztatlan munkaidő bevezetése ügyében — a Magyar Vidéki Sajtótudósító budapesti jelentése szerint — az illetékes tényezők véleményadásra szólították fel az ipari és kereskedelmi érdekeltségeket. A GYOSz a napokban elkészült felterjesztésében arra mutat rá, hogy a gyári üzemek többségében ezidő szerint az osztatlan munkaidő van érvényben. Számos olyan ipari üzem is akad, ahol a napi munkaidőt mindössze egy órára szakítják meg, ami azonban a hivatalos körök felfogása szerint még osztatlan munkaidőnek számít. Az idényiparok az év legnagyobb részében ugyancsak osztatlan munkaidővel dolgoznak. A GYOSznak mégis az a véleménye, hogy ezidőszerint a kérdés általános és törvényes rendezése nem lenne időszerű, mert a munkaidő beosztását ma, sokkal inkább, mint bármikor, közérdekű szempontok határozzák meg. Ma az osztatlan munkaidő bevezetése több iparágban zavarokat idézhetne elő, ha tehát általános rendelkezéseket vezetnénk be, úgy a gyáripar felfogása szerint az osztatlan munkaidő bevezetése alól számos iparban és számos esetben kellene a mentességet megadni.

HIRDETMÉNY. A hatósági gazdasági munkaközvetítésről. Közlöm a város érdekelt lakosságával, hogy a m. kir. Földmívelésügyi Miniszter úr a 200.500—1941. IX. számú rendeletével a hatósági gazdasági munkaközvetítést újból szabályozta. A rendelet szerint a hatósági gazdasági munkaközvetítés feladata a mező, szőlő, kert és erdőgazdasági termelés, valamint a földmunkák terén a hazai munkakeresletnek és munkakínálatnak kiegyenlítése, a munkapiac nyilvántartása, a gazdasági üzemeknek kellő számú munkaerővel ellátása és a gazdasági munkavállalóknak megfelelő munkaalkalmakhoz juttatása. A hatósági gazdasági munkaközvetítés szervei: 1. a m. kir. Országos Gazdasági Munkaközvetítő hivatal, 2. a vármegyei Gazdasági Munkaközvetítő Hivatal: 3. a községi (városi) Gazdasági Munkaközvetítő Hivatal. A vármegyei gazdasági munkaközvetítő hivatal a hatósági gazdasági munkaközvetítés középfokú szerve. Feladatköre kiterjed a törvényhatósági jogú városokra is. A vármegyei gazdasági munkaközvetítő hivatal feladatkörét a m. kir. Gazdasági Felügyelőség látja el. A hatósági gazdasági munkaközvetítés mind a munkaadók, mind pedig a munkavállalók számára díjtalan. A hatósági gazdasági munkaközvetítő elsősorban munkásigazolvánnyal szolgálati cselédkönyvvel, vagy kertészkönyvvel bíró gazdasági munkavállalókat közvetítenek attól a munkavállalótól, akinek ilyen szolgálati bizonyítványa nincsen, szükség esetén, a megbízhatóságának igazolására alkalmas más okiratot kérhetnek — A hatósági gazdasági munkaközvetítés szervei kötelesek a hozzájuk forduló gazdasági munkaadóknak és munkavállalóknak a kivánt felvilágosítást, útbaigazítást haladéktalanul megadni, a munkaközvetítéssel kapcsolatos kérelmeket, igényléseket késedelem nélkül elintézni, s általában a munkaadók és munkavállalók megegyezését előmozdítani. A gazdasági munkaközvetítést üzletszerűleg gyakorol, — amennyiben a cselekmény súlyosabb büntető rendelkezés alá nem esik, kihágást követ el és 15. napig terjedhető elzárással kell büntetni. A községi (városi) gazdasági munkaközvetítő hivatal a hatósági gazdasági munkaközvetítés elsőfokú szerve. Debrecenben a városi Gazdasági Munkaközvetítő Hivatal feladatkörét a városi hatósági munkaközvetítő hivatal látja el (Hatvan u. 23. sz. alatt.) Felhívam a gazdasági munkavállalókat és a munkaadókat, hogy a munkaalkalmakhoz jutás és munkaerővel való ellátás céljából forduljanak a városi Gazdasági Munkaközvetítő Hivatalhoz. Debrecen, 1941. december hó 5. — Polgármester.

—«o»—

Mi ujság a budapesti élelmiszer nagyvásárlelepen?

A Magyar Vidéki Sajtótudósító budapesti jelentése szerint dec. 16-tól 23-ig az élő- és vágottbaromfi, valamint a tojáspiacon a hivatalosan megállapított legmagasabb árak érvényesültek. — A zöldség- és főzelékfélék piacán a karfiol ára 25—40, a tisztított paraj ára pedig 50 fillérrel emelkedett, a többi árucikkeknél 5 filléres árhullámzást lehetett tapasztalni. — A gyümölcspiacon a 37% világos diótartalmú héjasdió nagykereskedelmi ára a hivatalos rendeletnek megfelelően 202—214 pengő volt métermázsánkint. A sárgabélű narancs ára 20, a hazai gesztenyéé 30 fillérrel csökkent. Mint újdonság megjelent a külföldi gesztenye 3.50—3.70 pengős kilonkinti kezdő áron. A mandarin ára 30 fillérrel emelkedett.

—×—

Debreceni termény- és takarmányárak. Lucerna 10.75, széna 7.50—7.75, lóhere 9.25, bükköny 8.00, cukorrépa 6.50.

SPORT

Elutaztak a debreceni tornászok, Tóth Lajos, Mogyoróssy, Balla és Hajdú a magyar tornászválogatott többi tagjaival Budapestről Olaszországba, ahol Milánóban az olasz tornászválogatott ellen küzdenek vasárnap. A magyar tornászválogatott nagy eséllyel indul az olaszok elleni tornászviadalra.

Az NB I tavaszi idényének sorsolását csak január közepén hozzák nyilvánosságra, mert az MLSz megvárja a német, olasz és spanyol szövetség értesítését, hogy mikor akarnak Budapestre jönni. Sőt újabban a svédek is szeretnének válogatott mérkőzést játszani Magyarországgal.

Vincze Jenő Debrecenben töltötte a karácsonyt. A Bocskai volt kiváló csatára, akinek köszönheti, mint szaktanácsadónak, az Újpest jelenlegi felemelkedését, szüleinél töltötte az ünnepet.

Összeállította az NB II válogatottját egyik fővárosi sportlap, de bizony meglehetősen rosszul. Ruzsa — Kőműves, Sipos — Szentandrássy, Ivanko, Takács — Szabó, Kardos, Dolgos, Déri, Tisza csapatban látja a legjobb játékosokat. Néhány helyen bizony sántít az összeállítás, hiszen Csokai és B. Nagy ma vitán felül mindhárom NB II csoport kimagaslóan legjobb hátvédei. De Berecz, Gere és Zilahy is jobbak a helyükre állított játékosoknál. A Mátyás-csoport válogatottját viszont így képzelik el: Kiss I — Csokai, Sipos — Szentandrássy, Gere, Takács — Fábián, Kardos, Perneky, Déri, Jobbágy.

A Ferencváros összeállítása csak Zágrábban dől el. Valószínűleg Finta, Füstös, Kiszely belső hármassal játszanak, egyébként pedig a budapesti Gradjanski mérkőzésen résztvett csapat játszik.

A Mátyás-csoport táblázata:

1. Debr. VSC	13	10	—	3	44:11	20
2. Törekvés	13	9	2	2	48:14	20
3. Marosv. SE	13	9	1	3	38:22	19
4. D. Magy.	13	8	2	3	38:22	18
5. Z. Danuvia	13	7	3	3	37:25	17
6. Nagyb. SE	13	6	3	4	43:24	15
7. Kol. MÁV	13	7	1	5	28:26	15
8. Goldb. SE	13	5	1	7	30:34	11
9. Postás	13	4	3	6	30:39	11
10. N. Törekvés	13	5	1	7	18:43	11
11. Ganz	13	2	4	7	26:27	8
12. M. Szabolcs	13	2	4	7	20:28	8
13. Kol. EAC	13	3	1	9	35:40	7
14. Szatmn. SE	13	1	—	12	9:79	2

Hirdetmény. Felhívja a városi adóhivatal az egyszeri beruházási hozzájárulás fizetésére kötelezettek figyelmét, hogy az 1938:XX tc. alapján kivetett beruházási hozzájárulás tizennegyedik részlete 1942 január hó 1-én esedékes és az 1.500—1938. P. M. rendelet 50. paragrafus 1. bekezdése értelmében ezen időpontig fizetendő. — Értesíti a városi adóhivatal az érdekelteket, hogy a befizetéseket hétköznapokon a hivatalos pénztári órák alatt — d. e. 8—12 óráig — már most is teljesíthetik, hogy az utolsó napon várható torlódást elkerülhessék. A befizetések számfejtése a városi adóhivatal I. emelet 8. sz. szobájában történik. A befizetést elmulasztók ellen a végrehajtási eljárás 1942. január hó 3-án a legnagyobb erélyel megindul. Debrecen, 1941 dec. hó. Városi Adóhivatal.

APRÓHIRDETÉSEK

NYOMOZÓ IRODA

Jánossy magánnyomozó, Virág u. 21. Tel.: 23-78. Több évtizedes gyakorlattal megfigyelést és nyomozást bizalmasan és előnyösen vállal. 1291 3. 10

Gálocsy rendőrfőkapitányságilag engedélyezett legrégibb megfigyelő, magánnyomozó, — Zöldfa 3. T.: 28-72. 1281 1. 1

HÁZASSÁG

50 éves nő hozzáillő nyugdíjas férjet keres. Levelet „Boldogság" jeligére a kiadóba. 241

Magános úriasszony saját házzal megismerked ne házasság céljából 45 55. éves állami fikszessel. „Boldogság" jeligére a kiadba. 570

Középkorú özvegy asszony jó férjet keres, lehet idős is. „Üzletem, iparom van" jeligére. 587

LEVELEZÉS

32 éves egyedül álló ház vezetőnő szórakoztató partnert keres, „Újév" jeligére a kiadóba. 515

ALKALMAZÁST nyer férfi

Egy nappali portafiú felvétetik, a Frohner szállodában. 825

Cipész vagy csizmadiasegéd felvétetik, Simon Gyula cipészmesternél, Sáránd. 512

Egy fiatal péksegéd, ki önállóan dolgozik, azonnal felvétetik, Szalay sütőde, Csapó 73. sz. 497

Kifutófiú felvétetik Halcsarnokban, József kir. herceg u. 2. 582

Asztalossegéd műbútorra, aki fényezni tud felvétetik, Széchenyi u. 28. 578

Kerékpározni tudó kifutófiut pékségbe felveszek. Nyil u. 79. 632

Sütődébe, kerékpározni tudó kifutófiú azonnal felvétetik, Rákóczi u. 6. szám. 591

Fiatal fiút, házimunkára felvesznek, Nap u. 4. 597

Ügyes fiút, úri egyenruha szabóságba felveszek, Borovszky István, Csapó 98. 601

Egy jómagaviseletü fiút lakatostanulónak felveszek, Hatvan u. 29. 635

ALKALMAZÁST keres férfi

Őszkeresztény textil- és rövidárú kereskedőssegéd ajánlkozik január 1-ére Szemán János, Nyomtató u. 7. 538

Mérlegképes könyvelő órakönyvelést olcsón vállal. Cím a kiadóban. 496

Szeretnék elhelyezkedni, 12 éves bizonyítvánnyal rendelkezem, gazdaságban, vagy a városban. Kocsikisérőnek, v. ehhez hasonló állásra — portás, vagy pénzbeszedőnek. Viktor Sándor, Király Ferenc u. 54. 536

Mérlegképes könyvelő könyvelést, mérlegkészítést vállal, könyvelni tanít, Grósz, Vörösmarty u. 24. 568

ALKALMAZÁST nyer nő

Angora nyulakhoz bejáró mindenest keresek azonnalra, Miklós ucca 30. 487

Munkásnőket állandó munkárt felvesz a Debreceni Műkögyár, Fürdő ucca 2. 495

Fiatal leány laboránsnak felvétetik Szentháromság gyógyszertárba, Szabó Kálmán u. 14. 499

Kerékpározni tudó fiatal leány délelőttre felvétetik. Jelentkezés d. u. 4—6 között Autosyphon üzlet, Szent Anna u. 5. 503

Szoptató dajkát azonnal felveszek. Jelentkezni: Acél u 9. 605

Lehetőleg négy középiskolát végzett, jó keresztény családból való 14—15 éves leányt felvennék 6 éves kisfiam mellé bejárónak. Cím: Horn Gáborné, Bethlen u. 30. sz. 533

Tanulólányokat, géphimzőnőket és segédlányokat felvesz. Harsányi Istvánné, fehérnemű varroda, Arany János u. 1. II. e. 575

Gyermekszerető nőt két gyermek mellé, napokra felveszek. Szentkirályi, Széchenyi u. 64. 589

Gyors- és gépírónőt alkalmaz Pécsi és Pap ügyvédek irodája, Werbőczy u. 4. Jelentkezés délután 4—6-ig. 645

ALKALMAZÁST keres nő

Odaadnám ügyes lánykámat jobb helyre gyerekhez, esetleg örökbe is. Kándia u. 13. 514

Könyvelőnő, gép- és gyorsíró állást változtatna „Könyvelőnő 29" jelige. 529

Intelligens leány, hosszú gyakorlattal, úrlházhoz nevelőnőnek elmenne. — Levelet kérem a kiadóhivatalba „Gyermek" jeligére. 560

HÁZTARTÁSI ALKALMAZOTT

Szakácsnő jó fizetéssel felvétetik. Jelentkezni: 3—5. Széchenyi u. 21. 517

Bejárónőt felveszek Péterfia u. 25., Farkas. — 490

Bejárónő tiszta, ügyes, délelőtti órákra kerestetik elsejére, Csapó 59. 526

Január elsejére bennlakó, esetleg egész napra bejáró, mindenesleányt felveszek. Viola ucca 16. a. 488

Azonnalra, vagy január 1-re főzni tudó mindenest keresek. Cím a kiadóban. 491

Takarítónőt hosszú bizonyítvánnyal felvesz — Farkasné, Piac 61, földszint. 492

Megbízható ügyes bejárónőt délelőttre, vagy egész napra felveszek, Kossuth 45. 509

Mindenest felveszek elsejére, Piac ucca 7. sz. Jelentkezni 10 órától — Kapu alatt. 539

Bejárónő fölvétetik — jelentkezni 3—5 között, Bethlen u. 54. 532

Mindenes bejáró főzönöt felveszek. Jelentkezni Piac 77., házmesternél. 535

Kifutóleányt egész napra, bejárónőt félnapra felveszek, Piac u. 79. sz. varroda. 554

Takarítónőt, délelőtti órákra elsejére keresek. Jelentkezni 9—12-ig 2—5 óráig, Svetits félépcső V. emelet, ajtó 4. 558

Parketthez értő mindenes leányt felveszek elsejére, esetleg azonnal, Péterfia u. 34 572

Bejárónőt, délelőtti takarításhoz elsejére felveszek, Gelbmannné, Hat van u. 6. földszint 15. 563

Bejárónő felvétetik Hatvan u. 6. III. 10. 609

Bejárónő felvétetik, Török Bálint u. 2. balra harmadik ajtó. 621

Bejárónő, ki főzéshez is ért, 7—4-ig alkalmazást kap. Lorántffy u 12. 636

Megbízható, jobb fiatal leányt, napi pár órára gyermek mellé keresek, Komáromi, Csillag u. 16 611

Ügyes, megbízható bejárónőt azonnal felveszek, Montiezredes u. 14 620

Egy nagyon ügyes, megbízható, 20—30 év körüli bejárónő felvétetik, Kút u. 56. 1. ajtó. 629

Egy megbízható mindenes főzőnő, jó bizonyítvánnyal felvétetik Vass Gyula, püspöki palota, első kapu, földszint 45.

Jól főző mindenest, hosszú bizonyítvánnyal felvesz, Batthyány u. 17. Péter. 592

Mindenesleányt elsejére felveszek. Nap u. 4. 596

Bejáróleányt keres elsejére Ráczné, Ferenc József út 38. 595

Megbízható, főzéshez, s parketthez értő mindenes leány, január 1-ére felvétetik. Jelentkezni lehet: József kir. herceg u. 11. sz. alatt, vasárnap is. 625

Mindenes főzőnőt, aki baromfikezeléshez ért, gazdaság részére felveszek, József kir. herceg u. 7. I. em. 614

Bejáró takarítóleány azonnal felvétetik, dr Révész, Piac u. 77. Jelentkezés 10-től. 981

Házimunkában jártas, komoly, megbízható, s parketthez értő egyedül álló házaspárt felfogadok, Bundi u. 6 983

AJÁNLAT

Karácsonyra drapériás függönyöket 15 P-től, csipkeszövet, klöpli anyagokat, maradék betéteket olcsón. Rothermere 36. keresztépület. 1231 1. 21

Aranyat, ezüstöt, briliánst magas áron vesz Pollák Endre ékszerész, Hatvan 2. 1869 3. 20

Karácsonyi csomagküldéshez kiválóan alkalmas kartondobozok, erősek kaphatók lapunk kiadóhivatalában. 1950

Cérna-, bel- és külföldi lenszelvebunda, magyarruha, zsinórzatok legolcsóbban Paszományosnál, Piac u. 32., udvarban. 1991

Korcsolya 5 pengőtől, villanykörtecsere 30 fillér, gramofonlemezcsere, dísztárgyak. — Bíró, Hunyadi 22. 309 3. 24

Önkéntes urak Ujonnan érkezett finom külföldi és belföldi szövet raktárammal készséggel állok rendelkezésükre. Szolid árak. Reményi Ferenc egyenruha szabó, Csapó u. 98 372

Börtalpalást utalványnélkül, „Hungária" rakott börtalpból vállalok Kápolnási u. 2. 527

Vászon, fehér, színes paplanlepedő, alsólepedő és inlet eladása Szent Anna u. 22. I. e. 5., délután 2—6-ig. 498

Kellemes lakás, finom koszt a Hungária panzióban szobák napokra és hónapszámra, Ferenc József út 59. Telefon: 23-39. 800 vv

Függönyöket, csipkeszövetet, klöpli anyagokat, klöpli betéteket olcsón. Rothermere u. 36. szám, keresztépület. 1231 1. 21

DEBRECZEN

15. OLDAL.

Órajavítást vállalok, s ócska órákat veszek, — Schiffmann, Vendég u. 7. sz. kisállomásnál. 1942 11. 3.

Használt varrógépek, s gépalkatrészek minden géphez. Javítások felelősséggel, vétel, csere. Eisenberger, Csapó u. 101. 1501 1. 25

Tisztelettel értesítem a nagyérdemű közönséget, hogy cipőfelsőrész készítő műhelyemet, Salétrom u. 12. sz. alatt folytatom és minden e szakmába való munkát vállalok. A nagyérdemű közönség szives pártfogását kérem. özv. Kántor Sándorné. 618

Retorta faszén, ömlesztve és csomagolva állandóan kapható. Kovács fatelepén, Szent Anna u 36., telefon: 19-21. 593

Kályhák, tűzhelyek, kor csolyák, szánkók, vendégágyak, nicró alpakka evőszerek, függönyrudak, Nagy vasüzletében, csapókanyar. 602

ÉLELMISZER ITAL

Tokaji bor Tokaji aszú báró WALDBOTT-borozó. Püspöki palota

Italokat szilveszterre a Hullaházban szerezze be olcsó napi áron. 493

Újévre almát vegyen, az újévben almát egyen — kapható Hatvan 41. 537

Trappista sajt, kicsiben kapható a Délibáb tejüzemben, Simonffy u. 1 tejpiacnál. 552

Uradalmi fajalma, kicsiben és nagyban kapható egész nap, Széchenyi u. 22. sz. 649

PÉNZ

Hathónapi kosztot adok, 500 pengő kölcsönért, 1 személynek. Cím a kiadóban. 630

Finanszírozót

keresek. Gyors üzlethez 2—3 ezerrel. Nem árjaszakember „Becsületes" jeligére kiadóba

TÁRS

Egyedárús, vezérképviseletes, időszerű szabadalmak, tömegcikkek bevezetéséhez néhány ezerrel társat keresek. Árú, üzlet, lakás van. Tárgyalok vasárnap is. Nyil u. 142. földszint. 638

VEGYES

Fejős teheneket tartásra vállalok. Cím, Bellegelő 1. b., vagy ennek leadandók, Kassa u. 43. Telefon 15-57. 511

Szőlőbe, virágos kertbe érett tehén trágyát szállítok, Böszörményi út 72 Szatmári. 550

Két tehénre egy istálló kiadó. Komlóssy út 74. 634

Eladó Bundi ucca 4. sz. úriház uccai négyszobás modern, udvari 3 szobás lakás, fürdőszobával, Békés ügyvéd Bathyány ucca 17. 648

Uccai szoba, szépen bútorozva kiadó. Varga u. 10. első ajtó. 652

Adómentes, beköltözhető új ingatlan, olcsón eladó Értekezés: Balogh Sámsoni út 27. 932

Lőtt vadat
minden mennyiségben veszek
Vadkiviteli Vállalat
Debrecen
Hadházi u. 31-b.

Veszek tranzmissziót 4 méter hosszút és használt gépszíj darabokat 3—4 cm. szélességben. Cím a kiadóhivatalban. 525

Aranyat, ezüstöt, drágakövet legmagasabb árban veszek. Braun, — Csapó 19. 257

Használt tüskés drótot és dróthálót veszek — Acél ucca 6. 500

Üzlethelyiséget. Piac uccán, vagy közelében lelépéssel keresek. Ajánlatot a kiadóba kérek, „Május" jeligére. 626

OKTATÁS

Simai gyors- és gépíróiskolában állandóan beiratkozhat. Piac 73. Államvizsga. 1311 1. 11

Gyors-, gépírásra tanítványokat államvizsgára is elökészítek. Okl. gyors-, gépírás tanítónő. Cím a kiadóban. 288

HANGSZER

Tangóharmónikát nálam vesz, ingyen tanítatom. Zongorák eladása vétele Tanczer, Bathyány 1. 1299 1. 10

Bécsben képesített zongorahangoló lelkiismeretes munkát végez. — Ebenstein, Piac 59. 1917 1. 19

Pianinó, világmárkás eladó. Gärtner, Kút u. 104 547

RÁDIÓ

Philipsz 3+1 rádió eladó, Kálvin tér 5., I. em kapu alatti feljárat jobbra, Gyöngyösi. 485

Eladó 3+1 lámpás rádió, Tímár u. 31. 494

Rádiókészülék vásárlásánál, javításánál forduljon bizalommal Szabó Lajos műszerészhez, Csapó 86. telefon: 32-54. 1987 12. 31

Rádió 2+1 eladó. Honvéd u. 70. pince lakás. 631

Egy jó hangú 3+1 rádió eladó. Homok u. 29. 647

BÚTOR

Minek a fényes kirakat, amikor olcsóbban vásárolhat mindenféle lakberendezési tárgyat udvari bútorüzletemben, Piac 71. 269 3. 25

Kombinált szekrény, rekamé, fotelek, íróasztal, konyhaberendezés, szezlon eladó, Kossuth 51. 1788. 1. 4

Két modern fotel olcsón sürgösen eladó. Csapó u 12. Megtekinthető hétfőtől. 613

Henceser, jókarban levő olcsón eladó és egy asztal, Mester u. 40. 627

Gyönyörű antikberakásos komód, teljesen kész szalon kerek asztal, berakásos eladó. Csapó u. 70. sz. 569

Kombinált szekrény eladó, Vigkedvű Mihály u. 8, [illegible] 628

Íróasztal, feketére fényezett, tölgyfából eladó Szegfü u. 5., délután 3—4 óráig. 566

Hálószobák, ebédlők, kombinált szobák, konyhaberendezések Salamon bútorüzletében. Jóminőség. Előnyös árak. Hunyadi u. 2. 398 2. 1

TÜZELŐ ANYAGOK

Teljesen száraz tüzifát, jó szenet Draskovitstól vehet, Rákóczi u. 12. — Telefon: 17—43. 313

AUTÓ MOTOR KERÉKPÁR

Zündapp 250 motorkerékpár új típusú alig használt olcsón eladó. Kassa út 29. sz. C. épület 13. ajtó. 530

Eladó DKV autó Meisterklasse, garantáltan 16.000 km-t futott, I. rendü állapotban. Minden hibájáért szavatolok Hajnai ucca 13. dr Tippai. 486

Gumikerekü oldalfalas stráfkocsi 2 pótkerékkel eladó, Kassa u. 43. 510

ÁTADÓ ÜZLET VENDÉGLŐ

Fűszerüzlet 30 éve fennálló, jó forgalmú bevonulás miatt berendezéssel bérbeadó. Cím a kiadóban. 520

ÜZLET MŰHELY RAKTÁRHÉLYISÉG

Üzlethelyiség kiadó. Csapó u. 32 Érdeklödni: Lukács, Piac 41. 551

Uccai világos pince, raktárnak vagy csendes mühelynek kiadó. Nemzetör u. 4. 604

Egy helyiség mühelynek, vagy raktárnak kiadó. Böszörményi út 88. 580

ELVESZETT

Elveszett komondor nös tény kölyök kutya Kétmalom ucca 10 alól. Becsületes megtaláló jutalomban részesül. 518

Hím fehér kutya elveszett, nyakán szíj volt, orrhegy cipa tarka megtaláló, vagy nyomravezető jutalomban részesül. Rudolf u. 8. sz. 507

Elveszett egy muff, értékénél többet. Móricz u 14. sz. 534

Tacskó kutya elveszett. Megtaláló Kossuth u. 38 alá juttassa, jutalom ellenében. 606

KIADÓ LAKÁS egyszobás

Nagyszoba, üvegezett verenda azonnal beköltözhető, értekezni Poroszlay út 73. 519

Monostorpályi úton egy kis szoba kerttel kiadó. Hétvezér u. 53. 290

Üres emeleti kis szoba azonnal kiadó, Széchenyi ucca 42., emeleten. 545

Egy szoba, konyha kiadó, Kórház u. 15. 544

Kiadó két kis szoba, s konyha, spájz, István út 18. sz. 549

Egy szoba kiadó. Szotyori u. 22. sz. 608

Egy kis szoba, magános nyugdíjasnak kiadó, Veres u. 30. 571

KIADÓ LAKÁS kétszobás

Irodának, lakásnak uccai kétszobás lakás kiadó, Hatvan u. 46. sz. 506

Fonásra alkalmatlan
angora szőrből
női és férfi kalapot készít
KALAPIPAR
Széchenyi ucca 7.

Elcserélném kertségben villamostól 6—8 percnyire levő két parkettes szobás, különálló összkomfortos lakásomat, s víz, gáz bent, lakbére 68 pengő, hasonló, kertségben levő háromszobás, s összkomfortos, külön álló lakással, magasabb lakbérrel. Ajánlatokat „Villamoshoz közel" jeligére a kiadóba kérek. 439 vv

Kétszobás, vízvezetékes lakás azonnal kiadó Csapó u. 78. keresztépület. 637

Két szoba, konyha spájz veranda, Mester uccán kiadó. Cím a kiadóban. 644

BÚTOROZOTT SZOBA

Előszobás, fürdőszobás, különbejáratú bútorozott lakás kiadó, katona tisztekenk alkalmas, — Bethlen u. 41. 650

Két szolid férfi részére ellátással bútorozott szoba kiadó, Hétvezér u. 53. 287

Bútorozott uccai szoba különbejárattal kiadó Magoss György tér 28. 516

Izraelita fiatalemberet lakótársnak keresek — Csigekert ucca 11. 322

Különbejáratú bútorozott szoba kiadó, Arany János 48. 502

Különbejáratú csinosan **bútorozott** szoba 1-re kiadó, Jókai 52. 505

Különbejáratú uccai bútorozott szoba keresztény családnál kiadó — Simonffy u. 25. 540

Különbejáratú uccai bútorozott szoba kiadó — Bethlen u. 54. 531

Bútorozott szoba kiadó, Péchy u. 6. (Komlóssy út mellett). 556

Izr. családnál idősebb nő, vagy férfi, bútorozott lakást kaphat, eset leg ellátással is. Cím a kiadóban. 555

Bútorozott uccai szoba kiadó. Burgundia u. 9. 557

Bútorozott szoba, keresztyén családnál azonnal kiadó. Zugó u. 7. 574

Egyszemélyes különbejáratú csinos bútorozott szoba kiadó. Simonyi út 6. földszint. 573

Csinosan bútorozott egészséges szoba kiadó, Piac u. 68. I. 1. 565

Bútorozott udvari szoba ellátással, úrinőnek kiadó. Hatvan u. 16. 561

Bútorozott szoba, előszobával, teljesen különbejárattal kiadó. Rákóczi u. 7. sz. 583

Központban, különbejáratú bútorozott szoba, esetleg ellátással kiadó. Csapó 8. 581

Légfütéses, uccai kétszemélyes és udvari szoba, teljes ellátással kiadó. Cím a kiadóban. 577

Különbejáratú, bútorozott szoba kiadó. Péterfia 25. 651

Bútorozott elegáns, különbejáratú szoba, kapu alatt kulcs. Értekezni lehet: Hunyadi u. 28. 619

Bútorozott szoba, azonnal is kiadó. Piac u. 58., IV. lépcső II. 35. 633

Bútorozott szoba, esetleg konyha használattal elsejére kiadó. Értekezni: Kósa kalapüzem, (Gambrinus átjáró). 585

Bútorozott uccai, kétágyas, különbejáratú elő szobával, Faragó u. 24. 584

Uccai bútorozott szoba kiadó. Hatvan u. 68. sz. kapualatti bejárat. 599

Uccai bútorozott szoba, előszobával kiadó, Bercsényi u. 29. 600

Különbejáratú, szépen bútorozott szoba, elsejére kiadó Baltazár Dezső u. 10. 639

Különbejáratú, elegáns berendezésü bútorozott uccai szoba, fürdőszoba használattal, két személynek is kiadó. Miklós u. 18. 642

Különbejáratú bútorozott szoba kiadó. Arany János u. 18. harmadik lakás. 646

HASZNÁLT RUHA — CIPŐ

Szoknya, szövet és kötött blúz, 44-es férfi cipő eladó. Kandia u. 7. első ajtó. 1805 vv

Fekete zakó és magas termetre átmeneti férfi kabát eladó, Vígkedvü M. u. 29. 524

Jókarban levő kocsibunda, székek eladó. Domokos Lajos ucca 10 513

36-os barna magasszárú cipő mükorcsolyával eladó Piac u. 54. II. em. 504

Négy pár alig használt gumicsizma eladó Hadházi 27. 541

Vadonatúj női díszmagyar ruha olcsón eladó. Hatvan u. 22. 622

Egy pár jó csizma olcsón eladó. István út 13. 612

Férfi és női télikabát olcsón eladó. Csonka u. 14 590

Eladó jókarban levő fekete férfi télikabát, — plüss béléssel, Kossuth u. 60. keresztépület. 624

INGÓSÁG VÉTEL

Legmagasabb áron veszünk ezüst és alpacca evőkészleteket, régi ékszereket, mindennemü szőnyegeket régi órákat dísztárgyakat, festményeket, bútorokat, stb. Ingóságközvetítő, püspöki palota, telef.: 37-99 1131 vv

Jóállapotban levő 50—200 literes boros és pálinkás hordókat veszek, Gödény csemege üzlet, Csapó u. 7. 617

INGÓSÁG ELADÁS

Karácsonyi csomagküldéshez kiválóan alkalmas kartondobozok, erősek kaphatók lapunk kiadóhivatalában. 1950

Multograph sokszorosító készülék, teljesen új, alighasznált, előnyös áron eladó, Kossuth 15. 1348

Teherfelvonó lift alighasznált állapotban eladó, Kossuth 15. 630

Dohánypajták, 6 darab, eladó, 300 folyóméter. Uradalom, Hosszúpályi. 307

Kisüst, jó karban, teljes berendezéssel eladó — Uradalom, Hosszúpályi. 308

Eladó egy teljes en új modern konyhaszekrény, István út 53. 521

Jó karban lévő sötétkék mély gyermekkocsi eladó, Kinizsi u. 73. 2. ajtó. 501

Cserépkályha, vegyes fütésü van eladó, Csapó ucca 42. sz. 542

Többféle motorkerékpár alkatrész, jutányosan eladó. Nagyváthy Kossuth u. 29. 1937 vv

Alkalmi vétel, hütögép, tüzhelyek, billiárd asztalok s egyéb szállodai berendezések, asztalok, székek, evőeszközök stb. 1942 január 5-től 15-ig, Angol Királynő szállodában, darabonként is eladók. 576 1. 15.

Kisfilmes nagyítógép és előszobafal eladó. Teleki u. 94. balra 3 ajtó. 562

Vaskályha csövekkel eladó. Borz u. 5. 610

Villanymotorok, fogászati motorok leggyorsabb szállítása 0.5 HP, 220-as, 0.8 HP 110-es raktárról. 4 tonnás kocsiemelő képviseletnél, Rákosi Jenő u. 5. 615

Egy fehér zománcozott öntöttvas kád, jutányos áron eladó. Délisor 29. 598

Eladók gyapjú takarók, függönyök, rézüst, tükrös mosdó, fözőedények, Piac u. 79. első lakás. 640

GAZD. TERMÉNYEK

Sütőtök van eladó. Szegényházsor 6. 579

GAZD. ESZKÖZÖK

Darálókövek kisebbnagyobb méretüek olcsón eladók, Csigekert u. 11. 321

Tengerimorzsoló, borona, nehéz eladó gróf Vecsey u. 31. 546

Eladó féderes talyiga, s két nagy bárány, cukorrépa, Nyulas u. 6. 548

Ezer kilós állatmérlegek takarmánygépek alkatrészek, Szécsi, Hatvan u 61. sz. 603

ELADÓ HÁZHELY

Külsővásártér 15. sz. 826.60 négyszögöl telek két lakással, nagy raktarakkal eladó. Cím a kiadóban. 6+

Széchenyi ucca 85. sz. nagyobb telek egytagban eladó. Cím megtudható a kiadóhivatalban. 4+

Telkek, jutányosan Lajos-kert-alján és Poroszlay úton eladók. Értekezés Sajó és Éber ügyvédek irodájában, — Deák Ferenc u. 6. I. 643

ELADÓ HÁZ

Cserében, készpénzért adómentes, azonnal beköltözhető száraz szoba, konyha, tehermentesen pályaudvarnál. Cím a kiadóban. 623

Eladó Nagy-Bocskaikert legszebb helyén háromszobás, fürdőszobás nyaraló, háromnyilas jó termő szőlő és gyümölcsössel. Értekezhetni Hajdúhadházon új épületfaraktárban. 1315

Adómentes, vasbetonból készült, emeletes gyárépület, 260 négyszögöl telken, lakással irodával fedett színekkel, esetleg bérletszerződés biztosítva. Érdeklödni: Erzsébet u. 28. 415

Eladó ház, szoba, konyha, kamara, 600 négyszögöl felddel eladó, Dévai u. 13. 523

Új adómentes szobakonyhás ház 200 P eladó, Tegez u. 54. sz. 489

Eladó jól felszerelt 2 szobás családiház, gyümölcsössel. Hízlalónak különösen alkalmas — Hétvezér u. 53. 289

Eladó Veres ucca 10. sz. családiház. Értekezhető, Varga 40. Szemerédynél. 543

Ház, nagy bérjövedelemmel eladó. Varga u. 10. első ajtó. 552

Eladó Mester u. 33. sz. házastelek. A Honvéd uccáról is bejárata van. Gazdálkodók részére kiválóan alkalmas. Közelebbi tájékoztatást dr Miszti Károly ügyvéd, (Debrecen, Arany János u. 2 sz. alatt) nyujt. 559

Eladó Apaffi u. 69. sz. jól jövedelmező ház. Értekezni: Kétmalom 14. 567

Eladó 2 szobás, összkomfortos családi ház. Azonnal beköltözhető. Eötvös u. 42. 607

ELADÓ FÖLD

Egy katasztrális hold szőlő a város alatt eladó Értekezni: Lorántffy u. 23. szám. 395

Három hold föld eladó, Ondód, Veréb-dülöben, Agárdi 20. 522

18 katasztrális jó föld Biharban eladó. Értekezni Piac 68., II. em. 3. 508

ELADÓ ÁLLAT

Nónius mén eladó. 176 magas g. pej köztenyésztésre engedélyezett három és fél éves. Értekezni: Debrecen, Maróthy György 6. 528

Mangalica kan, mezöhegyesi állami birtokról hozatott 23 hónapos, eladó, vagy kettö darab 8—10 hónapos jófajta kannal elcserélhetö. Cím a kiadóhivatalba. 935 vv

Egy darab angol kan sertés, tenyésztésre alkalmas eladó. Acél u. 13 564

Yorksiri szép választott malacok eladók. Huszár Gál u. 2. 616

Liba, keresztezett, magnak, vagy hízlalni vehető, Kossuth u. 54. számnál. 594

Yorksiri szép választott malacok eladók. Huszár Gál u. 2. 586

Öt darab nagy sertés, hízónak való eladó. Budai Ézsaiás u. 71. 641

Szerkesztésért felelős:
PÁLFI JÓZSEF
Kiadásért felelős:
IFJ. SZIGETHY GYULA
igazgató
Kiadja és nyomja a
TISZÁNTÚLI KÖNYV- és LAPKIADÓ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Felelős nyomdavezető:
SZIGETHY KÁROLY